

З м і с т

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Річний звіт за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ.....II-LXIII

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ОКРЕМА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ:

Окремий звіт про фінансовий стан.....	2
Окремий звіт про прибуток або збиток.....	3
Окремий звіт про сукупний дохід.....	4
Окремий звіт про зміни у власному капіталі.....	5
Окремий звіт про рух грошових коштів.....	6
1. Загальна інформація.....	8
2. Операційне середовище.....	9
3. Основні принципи облікової політики.....	10
4. Грошові кошти та їх еквіваленти.....	26
5. Кредити та аванси банкам	26
6. Кредити та аванси клієнтам.....	27
7. Інвестиції в цінні папери.....	31
8. Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства.....	32
9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби.....	33
10. Інші фінансові та нефінансові активи.....	35
11. Кошти клієнтів.....	36
12. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання.....	37
13. Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати).....	38
14. Комісійні доходи і витрати.....	39
15. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9.....	39
16. Операційні витрати.....	40
17. Податок на прибуток.....	41
18. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал.....	43
19. Умовні та контрактні зобов'язання.....	44
20. Операції з пов'язаними сторонами.....	46
21. Справедлива вартість фінансових інструментів.....	49
22. Управління капіталом.....	54
23. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення.....	56
24. Політика управління ризиками.....	58

Зміст

Річний звіт за 2023 рік

АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК»
Звіт про Управління
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року

1. Звернення Голови Наглядової ради	IV
2. Звернення Голови Правління	VI
3. Макроекономічне середовище	VIII
4. Основні тенденції української економіки	X
5. Стан фінансових ринків та банківського сектору	XVI
6. OTP Group.....	XVIII
7. Склад Наглядової ради.....	XX
8. Склад Правління.....	XXII
9. Ключові етапи розвитку та події минулого року.....	XXIV
10. Рейтинги та нагороди.....	XXVI
11. Загальні фінансові результати та досягнення.....	XXVIII
12. Система управління ризиками.....	XXX
13. Досягнення корпоративної бізнес-лінії.....	XLVI
14. Досягнення роздрібної бізнес-лінії.....	XLVIII
15. Досягнення казначейства.....	L
16. Майбутнє Банку. Диджиталізація та дистанційні канали продажу.....	LII
17. Корпоративне управління.....	LIV
18. Соціальна відповідальність.....	LX
19. Корпоративна соціальна відповідальність.....	LXII

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ

Шановні колеги!

Хвилі поглинань фінансових установ, що відбувалися останніми роками, призвели до швидкого зростання OTP Group, яка зараз стала однією з найбільш швидкозростаючих і однією із провідних банківських груп Центральної та Східної Європи (ЦСЕ), а тепер уже і Центральної Азії. 2023 р. відкрив нову сторінку в історії OTP Group, оскільки саме у 2023 р. OTP Bank увійшов у регіон Центральної Азії, придбавши узбекистанський Ipoteka Bank, п'яту за величиною фінансову установу країни. Узбекистан став першою країною в регіоні Центральної Азії, де Група розширює свою присутність.

У регіоні ЦСЕ у 2023 р. OTP Group успішно завершила придбання Nova KBM Group у Словенії. Купівля NKBM стала найбільш значущим придбанням в історії OTP Group, що дозволило Групі стати лідером ринку вже в п'ятій країні регіону ЦСЕ. Також у 2023 р. OTP Group зміцнила свої позиції на сербському ринку капіталу шляхом придбання компанії з управління активами ILIRIKA.

Наші головні завдання на 2023 р. не обмежувалися розширенням присутності Групи та зростанням. Плідну й ефективну роботу OTP Group у країнах присутності у 2023 довела низка престижних професійних нагород. У 2023 р. банки-члени OTP Group були визнані Банком року в Албанії, Хорватії, Чорногорії та Словенії за версією The Banker 2023 Bank of the Year Awards. Також банки-члени OTP Group були відзначені Euromoney Awards for Excellence 2023 у таких категоріях: Найкращий корпоративний банк в Угорщині, Найкращий банк цифрових рішень в Угорщині, Найкращий банк цифрових рішень у Хорватії, Найкращий банк із ESG у Хорватії, Найкращий банк із КСВ у Румунії, Найкращий банк цифрових рішень у Чорногорії (СКВ Bank). Водночас Global Finance оприлюднив 24-й щорічний рейтинг World's Best Foreign Exchange Banks. Банки-члени OTP Group відзначені нагородами в Болгарії, Угорщині і Сербії: Банк ДСК (Болгарія), OTP Bank (Угорщина) та OTP banka (Сербія).

У 2023 р. OTP Банк в Україні вийшов на операційну стабільність, зосередився на розвитку банківських продуктів, залученні нових клієнтів та інвестиціях в IT-рішення. Попри всі виклики воєнного часу OTP Банк в Україні продовжував підтримувати мікро, малий та середній український бізнес, надавати фінансування для великих корпоративних підприємств і активно працювати з міжнародними інституціями EBRD, IFC, USAID.

OTP Group високо оцінює результати, що продемонстрував OTP Банк в Україні у 2023 р., та з оптимізмом дивиться на його подальший розвиток і зростання.

**Андраш Кухарскі,
Голова Наглядової ради
АТ «ОТП БАНК», Україна**

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ ПРАВЛІННЯ

Шановні колеги!

Для України загалом і для ОТП Банку зокрема 2023 р. був сповненим випробувань та необхідності адаптації до нових реалій у макросередовищі, воєнних ризиків, змін у регуляторній політиці. Наша команда завдяки наполегливій праці успішно впоралася з цими викликами, реалізувала чимало потужних і важливих проєктів, і в підсумку ми отримали значний фінансовий результат.

Клієнти, головна цінність нашого Банку, продовжують довіряти нам свої заощадження та обирають нас фінансовим партнером для обслуговування бізнесу, а ми робимо все можливе для того, щоб пропонувати своєчасні рішення, зручний сучасний сервіс та утримувати позицію одного з найбільших українських банків з іноземним капіталом, визнаного лідера фінансового сектору. Усі важливі та затребувані клієнтами напрацювання реалізувалися в рекордному рівні NPS, індексі лояльності споживачів, – 58%.

Банк торік спрямував зусилля на відновлення кредитування корпоративного бізнесу та роздрібного кредитування – це стало нашим внеском у підтримку економіки України. З початку повномасштабного вторгнення обсяги продажів кредитних продуктів корпоративним клієнтам ОТП Банку скоротились у 4 рази порівняно із 2021 р., однак уже у 2023 р. розпочалося поступове відновлення. У листопаді 2023 р. рівень нових підписаних кредитних договорів перевищив 1 млрд грн.

Ми стали надійним партнером для міжнародних організацій із розподілу грантів та доступу до програм пільгового кредитування українського бізнесу. Поглибили співпрацю і започаткували низку нових проєктів із міжнародними інституціями EBRD, IFC, USAID. ОТП Банк став першим в Україні банком, який уклав угоду про отримання гранту з Агентством США з міжнародного розвитку USAID.

Поточна політика нашої діяльності виправдала себе, тож маємо високу оцінку і від регулятора. За підсумками оцінки стійкості, проведеної Національним банком України, ОТП Банк увійшов у трійку банків за рівнем достатності капіталу та фінансової стійкості. Так, згідно з показниками оцінки якості активів (AQR) норматив достатності основного капіталу (H3) у Банку становив 7 млрд 234 млн грн, або 19,09%, регулятивний капітал (H2) – 12 млрд 315 млн грн, а норматив його достатності – 32,5% при необхідному рівні показника 10%. Також минулого року Банк отримав низку нагород, у тому числі від Visa, Commerzbank, Finawards, Фінансового клубу.

Банк збільшив інвестиції в IT, продовжив упроваджувати новітні технології, які дозволяють значно прискорити робочі процеси. Застосунок ОТП Bank UA, орієнтований на daily banking, кредитування та інвестиції став «лагіднішим» і поповнився новим функціоналом. ОТП Банк є першим банком, який відкрив своїм клієнтам можливість купувати облігації внутрішньої державної позики (ОВДП) напряму на аукціонах Міністерства фінансів України через мобільний застосунок. Наш Click ОТПау було визнано найкращим інтернет-банком для юридичних осіб впливовим SME Banking Club. У цифровізації та розвитку безпечових сервісів ми ще представимо чимало проривних рішень.

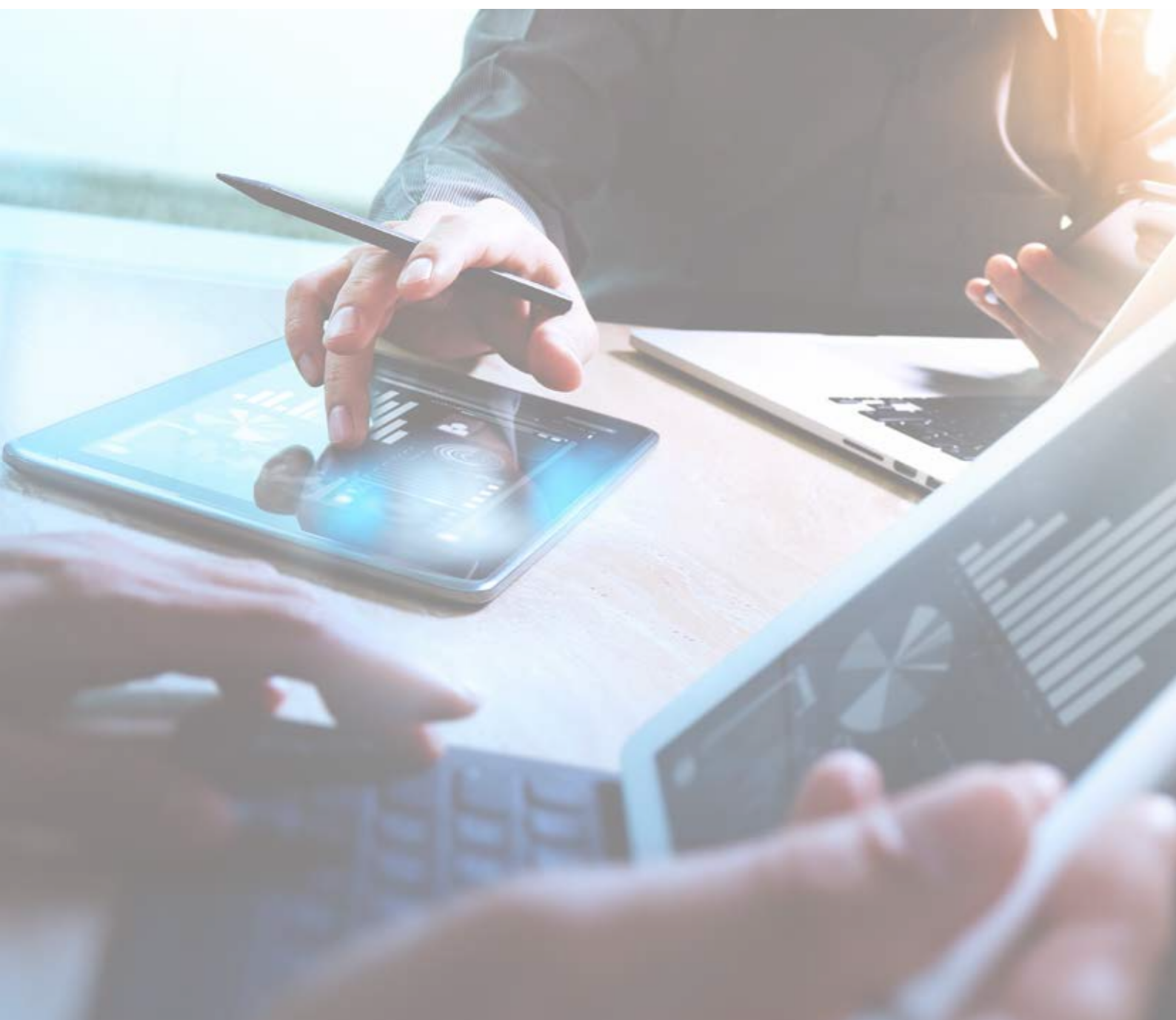
Банк бере активну участь у благодійній діяльності. Під загальною ідеєю ОТП Bank Helps Ukraine ми долучилися до фінансування встановлення Тризуба на монументі «Батьківщина-мати», до закупівлі медичних гвинтокрилів, допомоги дитячим будинкам та медичним закладам. ОТП Банк першим з-поміж банків реалізував благодійний аукціон на користь реабілітаційного центру Superhumans Center у мобільному застосунку ОТП Bank UA. Ми плануємо і надалі розвивати концепцію емоційного банкінгу, щоб наші клієнти мали можливість бути дотичними до значущих ініціатив, утілення в життя благодійних проєктів, відчували себе рушійною силою, що змінює світ на краще.

В Україні зберігається значний рівень невизначеності в усіх сферах. Здійснювати довгострокове прогнозування за таких умов українці важко. Утім, ми як Банк можемо спиратися на значний досвід успішно пережитих кризових років, ідеться і про загальнонаціональні карантини під час епідемії COVID-19, коли докорінно змінилися операційні підходи в роботі, так і про неймовірно важкий для українців 2022 р. початку повномасштабної війни. Накопичивши знання та уміння, як діяти за непередбачуваних обставин, команда Банку готова розвиватися та досягати цілей за різних умов. Серед наших планів – подальше співробітництво з міжнародними організаціями-грантодавцями – EBRD, IFC, USAID та участь у державних програмах відновлення економіки. Ми й надалі фінансуватимемо український бізнес, розширюватимемо лінійку продуктів і сервісів як для роздрібних, так і корпоративних клієнтів.

Володимир Мудрий
Голова Правління АТ «ОТП БАНК»

Макроекономічне середовище

Незважаючи на стійкість світової економіки після кризи пандемії COVID-19 і шоків від вторгнення Росії в Україну, а також значний прогрес у зниженні інфляції у світі порівняно з піками 2022 р., загальне відновлення економік у світі залишається відносно млявим, особливо у країнах, що розвиваються.

Загалом на глобальному рівні спостерігається тенденція до охолодження сукупного попиту через додатковий ряд довгострокових і середньострокових факторів. Після вторгнення Росії в Україну фінансові та сировинні ринки увійшли до фази високої волатильності через новий виток санкційних режимів та зміну країн-постачальників товарів на сировинних ринках, але протягом 2023 р. зниження інфляції та глобального попиту на енергоносії призвели до стабілізації світових цін.

Щораз більші геополітичні розбіжності між економічно розвиненими країнами та регіонами, що розвиваються, призводять до скорочення світової торгівлі та перерозподілу основних торгових партнерів, а це зменшило приплив капітальних інвестицій у країни, що розвиваються. Війна Росії проти України залишається ключовим викликом у світі та фрагментує економічну єдність країн на тлі глобального протистояння США і Китаю, а Іран у пошуках зміни свого статус-кво на Близькому Сході продовжує мілітаризувати радикальні групи, що призводить до дестабілізації торгівлі та політичного устрою в регіоні.

Додаткові фактори, що пригнічують ділову активність і транскордонну торгівлю, є середньостроковими наслідками посилення монетарної політики серед ключових центральних банків світу, яка була необхідна для зниження інфляції у 2021 – 2022 рр., а також припинення пост-КОВІД фінансової підтримки економік на тлі зростання навантаження на суверенні борги.

Найбільші фінансові організації вважають, що світове економічне зростання у 2023 р. сповільнилося ще більше після зростання на 3,5 відсотка у 2022 р. Прогнозні очікування за минулий рік залишаються нижчими від історичного середньорічного зростання світової економіки у 3,8 відсотка. Для країн із розвиненими економіками 2023 р. мав змішані результати. Насамперед на тлі більшого за очікуваний економічного

імпульсу у США, який був обумовлений дезінфляційним трендом на фоні сильного попиту на робочу силу. З іншого боку, зростання в єврозоні було слабшим, ніж прогнозувалося, насамперед через високі показники інфляції у країнах Центрально-Східної Європи, нижчий попит на продукти важкої промисловості в Німеччині, і в цілому слабший ринок праці, ніж у США. Такі тенденції відбувалися на тлі тимчасового зниження фінансової стабільності в банківському секторі у Швейцарії та США. Очікується, що у країнах із ринками, що розвиваються, темпи економічного зростання були помірними, але кращими, ніж у Європі у 2023 р.

Як і у 2022 р., головними факторами пригнічення економічного розвитку у країнах, що розвиваються, залишаються криза в секторі нерухомості і слабкий попит на споживчі товари експортного сектору в Китаї, а також згасаючий імпульс китайської економіки, отриманий у 1990-х рр. завдяки ринковим реформам. Це, своєю чергою, має негативні наслідки для майже всього Тихоокеанського регіону, зокрема стримує збільшення попиту на сировинні товари, що додатково гальмує зростання цін на глобальних товарних ринках.

Ураховуючи, що Китай входить у фазу багаторічного циклу сповільненого економічного зростання через проблеми із сектором нерухомості та нового кола торгової війни з демократичними країнами, можна не боятися нових торгових шоків на сировинних ринках, але це значно уповільнить покращення економічних умов у світі.

Додатковим позитивним фактором у таких умовах також залишається підготовлений Європейським Союзом ґрунт щодо відмови від енергоносіїв із Росії, що теж додасть стабільності світовим товарним ринкам. Незважаючи на те, що ключові центральні банки поки не демонструють видимого бажання знижувати відсоткові ставки, навіть потенційне зниження вже цього року надасть позитивного настрою на глобальних фінансових ринках. Вибори президента США стануть ключовою подією наприкінці 2024 р., і реальна можливість переобрання президента-ізоляціоніста може привезти до серії торгових протекціоністських актів із боку найбільшої економіки у світі, що призведе до значно більших проблем у світі в середньому та довгостроковому плані.

Основні тенденції української економіки

Подолання наслідків війни

З моменту вторгнення Росії в лютому 2022 р. Україна зазнала жахливих руйнувань і страждань. За даними ООН, десятки тисяч людей було вбито або поранено, 8,1 мільйона було переміщено до європейських країн, а 5,4 мільйона – стали внутрішньо переміщеними особами (УВКБ ООН, 2023 р.). Оцінки Світового Банку зазначають, що частка українців, які живуть у бідності, зросла із 5,5 відсотка до 24,1 відсотка (штовхнувши до бідності ще 7,1 мільйона осіб) у результаті війни, і відкинувши економічний прогрес на 15 років. За очікуваннями Національного банку України, валовий внутрішній продукт, імовірно, зріс лише на 5,7% минулого року після скорочення на 29,1% у 2022 р. Таке зростання відбулося завдяки поновленню попиту домогосподарств, більш стабільному постачанню електроенергії на відміну від зими 2022 – 2023 рр., збільшенню державних витрат, а також постійній фінансовій та політичній підтримці країн-друзів України та міжнародних фінансових інститутів.

Головною подією у фінансовій підтримці України стало ухвалення Радою директорів МВФ програми розширеного фінансування обсягом 15,6 млрд дол. США. У 2023 р. зусилля МВФ були спрямовані на збереження макроекономічної та фінансової стабільності в умовах війни. Але довгостроковою метою МВФ є підтримка фіскальної, зовнішньої, цінової та фінансової стабільності в умовах надзвичайно високого рівня невизначеності та відновлення боргової стійкості в короткостроковій перспективі. Тому ця фінансова допомога більше спрямована на просування реформ та зміцнення інституцій із метою стимулювання сталого довгострокового економічного зростання на тлі повоєнного відновлення та набуття Україною членства в ЄС. Ця програма є ключовою частиною загального пакету підтримки України міжнародними партнерами на суму 115 млрд дол. США.

Основним довгостроковим партнером у відновленні реального сектору України стало розширення діяльності Світового банку у 2023 р., який створив Трастовий фонд допомоги Україні (URTF) для відновлення, реконструкції та реформ, до якого надходять зовнішні інвестиції та вся основна фінансова допомога від країн-партнерів України. Ця допомога спрямована на відновлення понівеченого економічного ландшафту, спричиненого війною. Через Світовий банк надходять інвестиції для термінового ремонту

енергетичної інфраструктури, доріг, мостів, житла, шкіл та клінік, а також щоб забезпечити можливість надання основних послуг населенню. Ураховуючи, що у 2023 р. Україна зіткнулася з додатковим дефіцитом фінансування в розмірі 11 млрд дол. США для критичних економічних та капітальних витрат, зокрема в таких секторах, як транспорт, житлове будівництво, енергетика, соціальний захист, а також сільське господарство, Світовий банк мобілізував близько 38 млрд дол. США у вигляді екстреного фінансування, зобов'язань і гарантій та паралельне фінансування від США, Великої Британії, Канади, європейських країн та Японії. До листопада 2023 р. через проєкти Світового банку було виплачено понад 29 млрд дол. Більше 20 млрд дол. було спрямовано на забезпечення зарплати державним та шкільним службовцям, пенсії для людей похилого віку, оплати медичних послуг та соціальні програми для незахищених верств населення. Очікується, що зобов'язання МБРР та гранти на 2024 фінансовий рік становитимуть приблизно 11 млрд дол. США на нові та існуючі операції.

За підтримки західних країн Україна забезпечила безперервність управління під час війни завдяки низці проєктів, які допомагають задовольнити фінансові потреби для оплати праці державних службовців, учителів та служб швидкого реагування, оплати медичних послуг та фінансування програм соціальної допомоги. Загалом кількість людей, які отримують допомогу, становить понад 13 мільйонів осіб, у тому числі 10 мільйонів пенсіонерів, 500 тисяч працівників освітніх установ, 145 тисяч державних службовців, 56 тисяч працівників швидкого реагування (МНС і медичні установи) та ще понад 3 мільйони одержувачів соціальної допомоги. Завдяки підтримці країн-партнерів України уряд на 100 відсотків продовжує виконувати свої основні функції, 98 відсотків пенсій виплачено вчасно, а понад 90 відсотків державних службовців отримали зарплату вчасно.

Зважаючи на такі важкі умови, у яких опинилася Україна на початку 2024 р., складно применшити важливість підтримки нашої країни з боку західних країн та партнерів. І ключові та найбільші ризики для майбутнього нашої країни лежать саме в цій площині. На цей момент реальність така, що фіскальний шлях, яким зараз іде Україна, можливий лише за значної зовнішньої допомоги. Зниження темпів цієї допомоги призведе до негативних наслідків насамперед у секторах соціальної

підтримки та захисту населення, виплат зарплат держпрацівникам у МНС, медицині, учителям та сектору освіти в цілому, неможливості відновлення пошкодженої інфраструктури та роботи комунальних служб і зрештою до падіння загальногo економічного добробуту. Однак позитивним фактором є затвердження ЄС у першій декаді лютого довгострокових планів щодо відновлення України обсягом 50 млрд євро. Україні також важливо виконувати умови меморандуму із МВФ, авангардом усієї зовнішньої фінансової допомоги з боку західних країн. Ми очікуємо, що Україна в особі виконавчої та законодавчої влади йтиме назустріч нашим партнерам і надалі, що забезпечить значну фіскальну підтримку бюджету країни і прокладе дорогу на шляху становлення повноправним членом Європейського Союзу.

Другою невід'ємною частиною успішності нашої країни є ЗСУ. США та союзники НАТО значною мірою надавали різнобічну підтримку нашим Збройним Силам. Тимчасове зниження військової допомоги на початку 2024 р. уже призводить до пригнічення тактичної та технологічної переваги ЗСУ над агресором, який має значне домінування як у людському, так і в матеріальному ресурсі, що вже в короткостроковій перспективі може призвести до локального погіршення ситуації на фронті та тяжких втрат серед ЗСУ у середньостроковій перспективі. Вибори президента в США, що ще не почалися, уже призводять до ризиків зниження військової підтримки України. Потенційне переформатування зовнішньої політики через прихід до влади

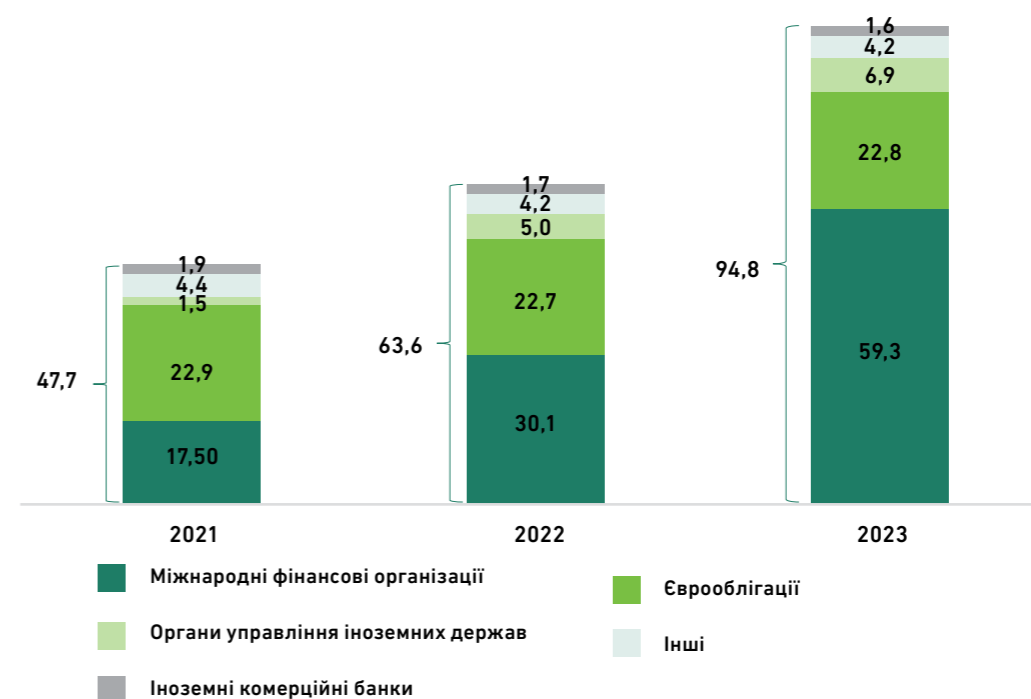
ізоляціоністських сил та можливий популізм серед законодавців США для задоволення політичних амбіцій може призвести до ключового ризику безпеки – катастрофічного стану ЗСУ та України у війні.

ФІНАНСУВАННЯ БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

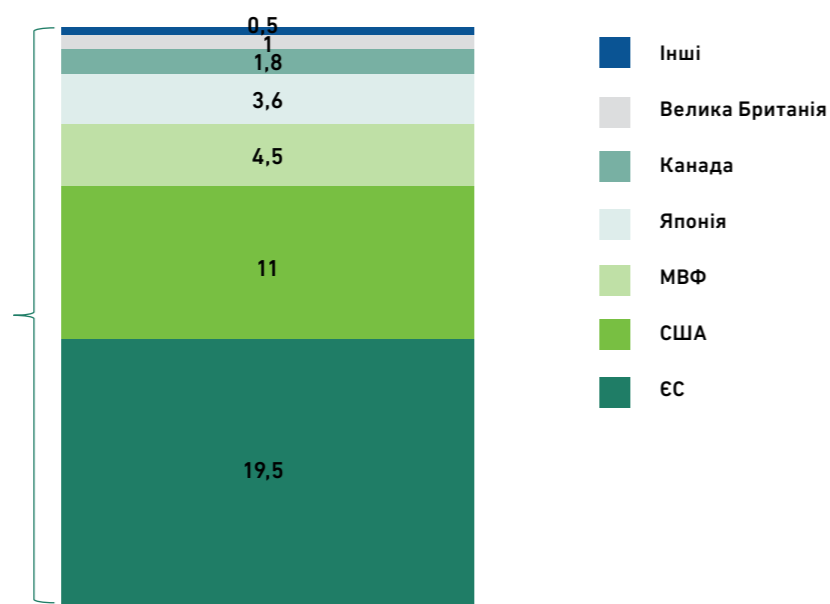
Після екстремальних умов на локальному фінансовому ринку у 2022 р., коли Міністерство фінансів України гостро відчувало необхідність у швидкій акумуляції грошей на бюджетні потреби армії та соціальні виплати, 2023-й став роком значної нормалізації та чіткішої прогнозованості бюджетного наповнення, а також збільшеної присутності грантів та позик від країн-партнерів України. Торік НБУ відмовився від прямого фінансування бюджету за рахунок викупу ОВДП, що позитивно вплинуло на зниження ризиків фінансової системи та стабілізації інфляції, але поставило МФУ у становище, коли внутрішні позички потрібно було проводити на ринкових умовах.

Присутність зовнішніх донорів у фінансуванні бюджету України посилилася ще більше 2023 р. Обсяг зовнішнього боргу збільшився на 33% р/р до 94,8 млрд дол. США (2022 р. збільшення зовнішнього боргу становило 25% р/р, досягнувши 63,59 млрд дол. США), що становить дві третини сукупного державного боргу. Найбільшими кредиторами державного бюджету України від початку війни стали Європейський Союз та Світовий банк, які наростили фінансування до 32,9 млрд дол. США із 17,8 млрд дол. США відповідно.

Зовнішній борг України, млрд дол. США

Держави, які надавали фінансову допомогу Україні у 2023 році, млрд дол. США

Внутрішній борг України зріс на 9% за минулий рік і становить 43 млрд дол. США (1587 млрд грн), що складається повністю з ОВДП. Минулого року середньозважений термін погашень ОВДП набув більш здорової форми, оскільки МФУ пішло на збільшення дохідностей і більшість паперів випущено з погашенням через 1–3 роки, на відміну від картини 2022 р., де 2/3 усіх випущених ОВДП мали погашення до одного року. Тут слід зазначити, що зміна строкової структури кривої дохідності збіглася з новинами про контрнаступ ЗСУ, але вже до кінця року, на тлі уповільнення просування бойових дій, на первинних аукціонах ОВДП було помічено зниження інтересу інвесторів до середньострокових паперів, а також зниження інтересу до ОВДП у цілому як наслідок зниження дохідностей. Банки і далі залишаються головними покупцями ОВДП та за 2023 р. збільшили свої вкладення на 172 млрд грн, займаючи 42% частки ринку. З найбільшою часткою на ринку у 44% продовжує залишатися НБУ через нарощені покупки ОВДП у 2022 р.

З огляду на виділення 50 млрд євро від Євросоюзу можна з певною часткою впевненості сказати, що необхідне фінансування державного бюджету України буде отримано і поточного року. До цього варто додати, що банківська система має достатньо попиту на задоволення необхідного випуску ОВДП із боку Міністерства фінансів України на цей бюджетний рік. На жаль, після 2024 р. зовнішнє фінансування ще не сформовано, що створює певну невизначеність.

У цьому випадку потрібно стежити за тим, як буде перерозподілено конфісковані активи держави-агресора на користь України, оскільки ці активи, швидше за все, стануть довгостроковим ресурсом для фінансування бюджету України.

РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР

Незважаючи на викликане війною досить високе безробіття, яке досягло 19% минулого року, економічному зростанню в Україні сприяло відновлення домогосподарствами споживання після шоку 2022 р., що було обумовлене покращенням на ринку праці.

Значні бюджетні витрати, що йшли на оплату праці, грошове забезпечення військовослужбовців та соціальний захист на тлі дезінфляційної динаміки були ключовими факторами зростання споживання домогосподарств. Позитивна динаміка підвищеного попиту домогосподарств впливала також і на інші сектори економіки: збільшувалася заповнюваність торговельно-розважальних комплексів, зростав ринок оренди торгових площ і внутрішній туризм, помітно відновилися сфера послуг і пасажирських перевезень. Фактор відновлення споживання сприяв підвищенню адаптивності бізнесу до військових умов, про що свідчили як позитивні очікування підприємств, так і кращі фінансові результати підприємств порівняно з минулим роком у таких сферах, як операції з нерухомим майном, роздрібна торгівля, харчпром, транспортування та легка промисловість.

Державне фінансування поряд із приватним споживанням стало важливим чинником відновлення економіки та боротьби з агресором. У 2023 р. усі податкові доходи були скеровані з державного бюджету на потреби війська. На зарплати військовослужбовцям України було виплачено майже 1 трильйон гривень (25,8 млрд дол. США), що дорівнює третині всіх державних витрат на 2023 р., також близько 600 млрд грн були спрямовані на підготовку та технічну підтримку захисників України.

Остання частина видатків Державного бюджету обсягом 1,5 трлн грн була виділена на соціальні виплати, зарплати державним працівникам та відновлення інфраструктури, і ця частина повністю фінансувалася країнами-партнерами України. Високі бюджетні витрати на безпеку й оборону та інші бюджетні замовлення також підтримували економічне відновлення ділової активності підприємств енергетичної галузі, машинобудування та металургії.

Капітальні витрати бюджету для реалізації проектів відновлення та частково приватні інвестиції зумовили розвиток логістичної інфраструктури, що призвело до зростання обсягів будівельних робіт та підвищення виробництва будматеріалів. Через покращення очікувань агрокомпаній їх інвестиції прямували в розширення логістики та прокладання нових західних шляхів постачання, а також у переробку сирих товарів та нову інфраструктуру для зберігання агропродукції, водночас державні інвестиції прямували на відновлення добувної промисловості енергоносіїв.

Агросектор залишається однією з головних експортоорієнтованих галузей економіки, але динаміка наразі є пригніченою через складнощі із закінченням дії «зернового коридору» на початку 2023 р. та блокадою кордону з боку Польщі та Угорщини. Позитивними факторами стали вищі, ніж торік, урожаї основних культур та швидші темпи збирання завдяки надсприятливим погодним умовам. Так, урожайність ранніх зернових перевищила минулорічну, тоді як засіяні площі більшості культур залишилися майже на рівні попереднього року. Найкраща врожайність призвела до значного зростання сільського господарства минулого року після суттєвого скорочення у 2022 р. В умовах обмежених експортних можливостей надлишок сирової агропродукції зумовив збільшення завантаженості та підвищення активності підприємств харчової промисловості. Підприємствам із переробки сирих продуктів надало нового імпульсу нарощування виробництва овочів у південних та центральних регіонах країни. Це разом зі сприятливою погодою компенсувало негативний вплив руйнування Каховської ГЕС на діяльність підприємств сільського господарства.

Ситуація в енергетичному секторі залишається важкою, але стабільнішою, ніж рік тому, і здатною підтримувати

економічну активність бізнесу та населення. Збитки, завдані енергетичному сектору України під час війни, оцінюються у 12 млрд дол. США, причому взимку 2022 – 2023 рр. було пошкоджено понад 50 відсотків енергетичної інфраструктури України. Проте енергетичному сектору України сприяла також ситуація на глобальному рівні, де зниження обсягів видобутку корисних копалин серед країн ОПЕК+ не мало вагомого ефекту на підвищення цін на сировинні товари, що є показовим індикатором уповільнення зростання світової економіки минулого року та надмірної пропозиції енергоносіїв в Європі. Це призвело до того, що коли Україна зазнавала дефіциту власних потужностей із виробництва електроенергії, країни Євросоюзу безперешкодно експортували енергоносії в Україну, згладжуючи негативні ефекти війни для бізнесу та домогосподарств.

За винятком наслідків воєнних дій та їхнього ефекту на економічний розвиток, важливим викликом для України залишається структурно деформований ринок праці. Мільйони людей залишили територію країни і ще мільйони стали внутрішніми мігрантами, чим звільнили робочі місця в одних частинах країни та посилили конкуренцію за вакансії в інших – більш безпечних частинах України. Це також збіглося із хвилею оптимізації витрат серед компаній, які зазнавали негативних наслідків війни. Утім, нормалізація ринку спостерігалася вже минулого року, і очікується, що у 2024 р. ринок праці буде у кращому становищі через економічну ситуацію, що поліпшилася, і пристосованість бізнесу до військового стану. Нормалізація ринку праці призведе до збільшення споживчих настроїв серед таких сегментів економіки, як ритейл, транспорт, нерухомість, приватна медицина, а також інших секторів, спрямованих на обслуговування або продаж товарів населенню. Незважаючи на більш позитивний погляд на ринок праці та економічний розвиток у 2024 р., економічне зростання буде все-таки трохи менш бадьорим, ніж у 2023 р. Це буде зумовлено тим, що висококваліфікованим працівникам буде важче знайти нові вакансії, особливо в експортоорієнтованих компаніях, товари яких конкурують на світових ринках і вимагають кваліфікованої праці. Для таких компаній головною проблемою буде знаходження нових ринків збуту товарів та укладання нових зовнішньоекономічних довгострокових контрактів, а це цілі, яких важко досягти в умовах війни, що своєю чергою призведе до зниження попиту на кваліфіковану працю. Очікується, що експортоорієнтовані галузі, такі як інформаційні технології, видобуток із кар'єрів, виплавка металів, розробка машинних виробів цивільного спрямування та, певною мірою, агросектор зменшать ділову активність і апетит за наймом кваліфікованих кадрів цього року.

ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС ТА ВАЛЮТНИЙ РИНОК

У жовтні Національний банк України відмовився від політики фіксації курсу гривні проти долара США на користь гнучкішого валютного ціноутворення, що ознаменувало кінець жорсткої курсової політики, запровадженої з початку повномасштабного вторгнення в лютому 2022 р. Рішення НБУ було правильним з огляду на накопичені проблеми у платіжному балансі та збільшення обсягів валютних інтервенцій на тлі торгово-протекціоністських дій країн-сусідів України, які стали проблемою для українського експорту навесні 2023 р.

З уведенням гнучкого ціноутворення гривні курс протягом тижнів зміцнився до 36, але все ж таки послабився до 38,5 наприкінці року під дією фактора розширення дефіциту торговельного сальдо. Цей чинник став ключовим для розширення інтервенцій НБУ на валютному ринку у другій половині року. Найважчим став 4 квартал 2023 р., коли НБУ продав із золотовалютних резервів 9,4 млрд дол. США, а всього за минулий рік продажі становили 28,8 млрд дол. США. Проте золотовалютні резерви НБУ за рік зросли на 8,6 млрд дол. США до 38,5 млрд дол. США завдяки фінансовій допомозі країн-партнерів України, а також як результат успішно імплементованих структурних маяків меморандуму з МВФ із боку України.

Проблеми на валютному ринку та розширення торговельного дефіциту пов'язані насамперед із блокуванням логістики українського експорту на прикордонних пунктах із боку країн-сусідів України та закінченням дії «зернового коридору» на Чорному морі. Як результат, падіння експорту товарів у 2023 р. становило 16% р/р по відношенню навіть до більш кризового 2022 р. За більшої врожайності падіння експорту агрокультури становило 6,5% р/р порівняно

із 2022 р. Значно болючішим ударом стало падіння експорту мінеральних продуктів і металів на 45% р/р та 34% р/р відповідно. Як наслідок, зниження експорту призвело до нестачі припливу іноземної валюти до країни. Проблеми з експортом збіглися зі збільшенням імпорту на 11% р/р порівняно з минулим роком. У другій половині 2023 р. активно імпортували машини, обладнання, транспортні засоби та прилади, продовольчі товари та продукти хімічної промисловості, що призвело до зростання імпорту в цих сегментах на 15–30% р/р. Збільшення імпорту пов'язане як зі стабілізацією внутрішнього споживання населенням, так і з військовими потребами.

Пом'якшення протекціоністської та суворої політичної позиції Польщі та Угорщини на початку 2024 р., швидше за все, допоможе збільшити показники експорту вже цього року, і більша частина торішнього врожаю все ще залишається в Україні для можливості експорту вже цього року. Таке становище зможе знизити навантаження на торговельний баланс і, своєю чергою, знизити валютні інтервенції НБУ, а також стабілізувати ситуацію на валютному ринку за рахунок припливу експортної валюти. Важливим залишається продовження імплементативної структурних маяків із меморандуму України та МВФ, оскільки НБУ за нинішніх ринкових умов не здатний генерувати припливи валюти у свої резерви, і єдиним способом поповнення резервів залишається західна фінансова допомога. Водночас динаміка збільшення імпорту продовжиться і поточного року через покращення споживчих настроїв населення, а також для підтримки військового потенціалу ЗСУ. У таких умовах курс гривні може продовжити плавно девальвувати протягом року, але за відсутності екстремальних шоків курс, швидше за все, залишиться маловолатильним.

ІНФЛЯЦІЯ

Після сильного сплеску інфляції у 2022 р., спровокованого сильним падінням пропозиції через фізичне знищення та релокацію виробничих потужностей, минулий рік був діаметрально протилежним. Відновлення ділової активності та зниження витрат на виробництво товарів і послуг стабілізувало цінову динаміку.

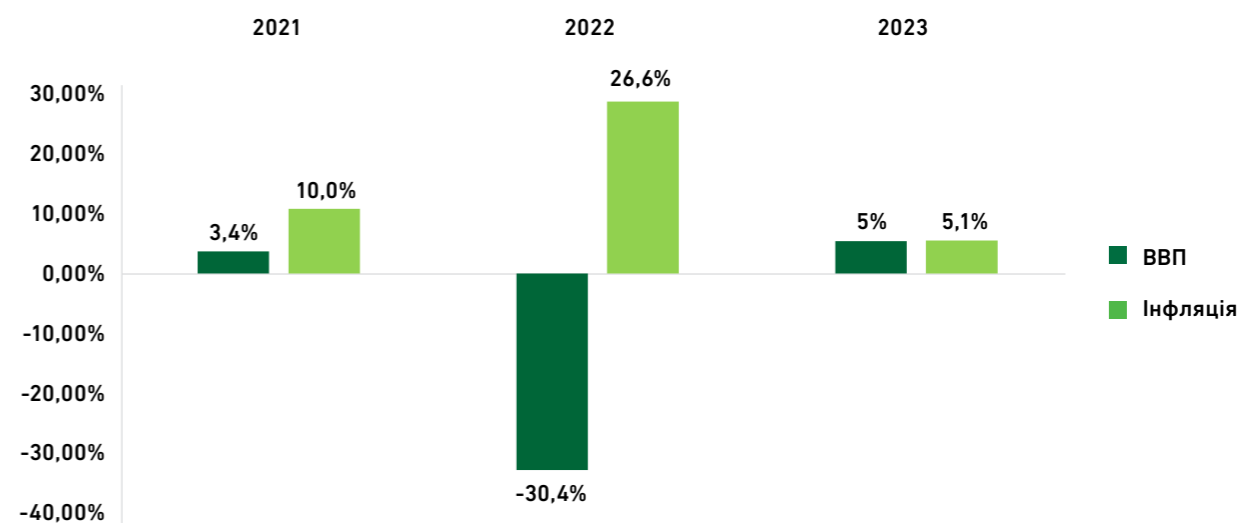
Додатковими факторами, які допомогли приборкати інфляцію, стали дії Національного банку України: жорстка монетарна політика, яка посприяла переливанню частини споживчого попиту з реального сектора у фінансові активи, номіновані у гривні, та створення профіциту ліквідності в банківському секторі. Іншим заходом із боку НБУ, спрямованим на гальмування інфляційної спіралі, стало фіксування курсу гривні до долара США, а також жорсткіший контроль за рухом капіталу, які допомогли знизити ефект імпорту інфляції, покращити негативні очікування домогосподарств і бізнесу та зменшити витік гривні закордон. Окремо слід додати позитивний вплив на інфляцію мораторію на підвищення окремих ключових тарифів на комунальні послуги, навіть незважаючи на менш благополучну цінову кон'юнктуру у світі. Сукупно ці фактори, а також найкраща врожайність допомогли знизити зростання інфляції з 26,6% у 2022 р. до 5,1% минулого року.

Уповільнення подорожчання товарів щоденного споживання пояснюється зниженням тиску з боку витрат бізнесу та кращою врожайністю, а також стабільним курсом гривні на валютному ринку. Пригальмовано зростання цін на борошняні та кондитерські вироби, м'ясні і рибні продукти тощо. Знизилися ціни на всі види олії за винятком імпортованих. Дешевшали крупи, борошно та цукор як наслідок низьких світових цін на ці товари, і збільшувалося локальне

виробництво. Також знижувалися ціни на одяг та взуття, електроніку, побутову техніку, посуд. Уповільнювалося подорожчання товарів особистого догляду, автомобілів, меблів, текстилю, товарів для житла тощо. Також знизилася вартість медичних, ветеринарних, фінансових послуг, обслуговування автомобілів, Інтернету, мобільного зв'язку. Зростання цін на автотранспортні послуги майже не змінилося за рік, ураховуючи подорожчання пального та підвищення заробітної плати.

З іншого боку, логістика, високі витрати на зберігання продукції залишалися сильними проінфляційними факторами минулого року через дефіцит сховищ. Подорожчання логістики зумовило відновлення зростання цін на овочі та фрукти. Помірніше дорожчали послуги готелів, ресторанів та кафе під впливом тиску з боку витрат на продовольчу сировину.

У 2024 р. на нас чекає помірніша інфляція порівняно із 2022 і серединою 2023 р. через інфляційні очікування, що покращилися, і все ще сувору монетарну і курсову політику НБУ. Ефект імпорту інфляції буде менш чутливим через глобальний тренд на зниження цін, а курсова стійкість гривні ще більше зміцнить інфляційні очікування у 2024 р. Потенційне зниження врожайності не призведе до середньострокового розбалансування попиту-пропозиції, оскільки агросектор отримує достатньо врожаю для задоволення внутрішнього споживання. Головним проінфляційним фактором стане збільшення акцизів та потенційна відмова, навіть часткова, від адміністративного регулювання цін для комунальних послуг. Ризиком залишається недостатня фінансова підтримка України з боку західних країн та МВФ, що може призвести до зниження золотовалютних резервів НБУ до критичних рівнів та, своєю чергою, значної девальвації гривні.

Примітка: ВВП у 2023 р. і за оцінкою Міністерства економіки України.

Стан фінансових ринків та банківського сектору

Зважаючи на стабілізацію рівня цін в Україні, Національний банк України розпочав цикл зниження ключової ставки, яка була на рівні 25% із середини 2022 р., але вже до кінця 2023 р. становила 15%. Поступове покращення економічних умов та стабілізація ділових очікувань серед населення також дозволили центральному банку відійти від практики фіксованого курсу гривні, але рівень контролю за рухом капіталу все ще залишається жорстким, хоча регулятор у другій половині року почав послаблювати і цю частину нагляду за фінансовим сектором країни.

Показовим є те, що навіть попри війну фінансовий сектор України залишається стабільним та прибутковим і є основним стовпом відновлення зростання економіки країни. Послідовна монетарна політика та регулювання фінансових ринків Національним банком України забезпечили позитивні фінансові результати серед банківських та небанківських установ. Стабілізація ринку праці, зростання доходів населення та бізнесу й акомодційні норми резервування дозволили надалі розширювати профіцит ліквідності в банківській системі в умовах циклу зниження ключової ставки НБУ.

Одним із ключових показників здоров'я банківської системи є те, що профіцит ліквідності спостерігається на тлі зростання фондування через приплив попиту на гривневі активи. Головними складниками фондування стали депозити населення та бізнесу, на чий частку припадає 93% усіх банківських депозитів і сукупно становить 2,4 трлн грн. Найбільше зростали депозити бізнесу, які досягли позначки 1,3 трлн грн у грудні і показали зростання на 41% р/р, хоча зростання й відбулося на поточних рахунках через досить низькі депозитні ставки.

Ключовим драйвером зростання депозитів бізнесу була допомога західних країн-друзів України, які спрямовували допомогу держпідприємствам у секторах енергетики та інфраструктури для відновлення зруйнованих активів та забезпечення енергетичної безпеки України після масованих обстрілів підприємств енергетики наприкінці 2022 – на початку 2023 рр. З боку населення був помітний приплив депозитів як за поточними, так і строковими рахунками. Річне зростання депозитів населення минулого року становило 16% р/р і досягло 1,1 трлн грн із помітним перетіканням від депозитів, номінованих в іноземній валюті, до гривневих депозитів через кращу прибутковість гривневих вкладів. Рекордні показники грошової маси на депозитних рахунках населення в банках були зумовлені соціальними виплатами від держави населенню, що постраждало від війни, а також підвищенням зарплатної бази у приватному секторі та військовим.

Кредитні портфелі банків зростають у розрізі споживчого та корпоративного кредитування, а економічне відновлення сприяло зниженню проблемної заборгованості, і банкам не довелося визнавати додаткові кредитні втрати, а рівень дефолтів значно знизився. Як і за депозитами, клієнти банків вважають за краще кредитуватися у гривні, тоді як валютне кредитування зменшується, що позитивно впливає

на валютний курс і платіжний баланс. Роздрібні кредити відновили зростання після 2022 р. навіть за незабезпеченими кредитами, а також кредитами на авто та у сфері кредитування житла, але загальні обсяги споживчого кредитування все ще менші довоєнного рівня.

В умовах низької вартості фондування через зниження ключової ставки НБУ, зменшення кредитних втрат та високу прибутковість безризикових активів як ОВДП – процентні доходи становили понад 60% сукупного доходу банківської системи. Відсоткова маржа залишалася на рівні 8%, що є кращим показником, ніж у 2022 р.

Рекордна частка відсоткових доходів у сукупному доході банків також частково пояснюється незмінними показниками комісійного доходу. На початку великої війни банки знизили тарифи на еквайринг та інтерчейндж, зменшуючи потенційні комісійні доходи, а додаткові валютні обмеження на операції клієнтів знизили частку торговельного прибутку через падіння обсягів транзакцій.

Операційні та адміністративні витрати банків продовжили збільшуватися, але значно меншими темпами, ніж у 2022 р. Насамперед зростали витрати на оплату праці й утримання основних засобів, що є типовою динамікою витрат за нормального функціонування банківської системи. Важливо наголосити, що пристосування банків до реалій війни та збільшення інвестицій у розвиток цифрової інфраструктури дозволили знизити операційні витрати.

У 2023 р. рентабельність капіталу була понад 50% у річному вимірі. Високі доходи банків та відстрочка виплат дивідендів дозволили банкам активніше нарощувати капітал, що позитивно позначиться на запасі міцності фінансової системи країни в майбутньому. Наступного року затверджене Верховною Радою та Національним банком України додаткове оподаткування «надприбутків» банків дещо сповільнить нарощування капіталу, але наявного запасу капіталу достатньо для впевненого проходження 2024 р.

Очікується, що Національний банк України зберігатиме ключову ставку незмінною на більшому проміжку часу у 2024 р., що підтримає відсоткову маржу дохідності банківської системи. Поступове збільшення споживчих витрат населення завдяки зниженню інфляції, вищій середній заробітній платі та зниженню безробіття додасть імпульс до кращого результату за комісійними доходами. Одним із найбільших ризиків залишається перетікання клієнтських портфелів із приватних банківських установ до державних, у яких навіть у 2023 р. простежується підвищення рівня проблемної заборгованості, що провокує більший квазісуверенний ризик – особливо для сегменту корпоративних клієнтів, а також до потенційно більшого резервування з боку держбанків у 2024 р.

Також слід очікувати, ураховуючи фінансові результати банків у минулому році, збереження динаміки підвищення витрат на оплату праці, а також великі витрати банків на розробку і підтримку цифрових платіжних систем та на кібербезпеку.

OTP GROUP

OTP Group працює у 12 країнах, є одним із найнадійніших фінансових інститутів на ринках регіону ЦСЄ, що фокусується на обслуговуванні й задовольняє всі потреби приватних та корпоративних клієнтів у фінансових послугах завдяки універсальній бізнес-моделі.

Створена в 1949 р. як державний ощадний банк, сьогодні OTP Group об'єднує великі дочірні структури у сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу, управління активами, інвестиційними та пенсійними фондами. Через свої дочірні структури Група працює на ринках 12 країн – Угорщини, України, Албанії, Болгарії, Молдови, Хорватії, Чорногорії, Словенії та деяких інших – і рік за роком посилює свої лідерські позиції.

Так, у 2023 р. OTP Bank увійшов у регіон Центральної Азії, придбавши Iprotka Bank в Узбекистані, п'яту за величиною фінансову установу країни. Вихід на узбекистанський банківський ринок відкриває нову сторінку в історії OTP Group, оскільки Узбекистан є першою країною в регіоні Центральної Азії, де Група розширює свою присутність.

У 2023 р. банки-члени OTP Group були визнані Банками року в Албанії, Хорватії, Чорногорії та Словенії за версією The Bankers 2023 Bank of the Year Awards. Також банки-члени OTP Group були відзначені Euromoney Awards for Excellence 2023 у таких категоріях: Найкращий корпоративний банк в Угорщині, Найкращий банк цифрових рішень в Угорщині, Найкращий банк цифрових рішень у Хорватії, Найкращий банк із ESG у Хорватії, Найкращий банк із КСВ у Румунії, Найкращий банк цифрових рішень у Чорногорії (СКВ Bank). Одночасно Global Finance оприлюднив 24-й щорічний рейтинг World's Best Foreign Exchange Banks. Банки-члени OTP Group відзначені нагородами в Болгарії, Угорщині та Сербії: Банк ДСК (Болгарія), OTP Bank (Угорщина) та OTP banka (Сербія).

Стратегічна мета OTP Group – стати найуспішнішою універсальною банківською групою в Центральній і Східній Європі, також зроблено крок на шляху до роботи в Центральній Азії. Крім відкритості до інновацій, секрет успіху OTP Group полягає в тому, що 75 років досвіду та 17 млн клієнтської бази допомагають їй добре розуміти й задовольняти потреби своїх клієнтів.

СТРУКТУРА ВЛАСНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

Акціонерами OTP Group є угорські інвестори (44,33%), іноземні компанії та приватні особи, міжнародні організації (54,93%), співробітники OTP Group (0,48%), урядові організації (0,05%). Решту (0,21%) становлять казначейські акції та інші акціонери.

На сьогодні 100%-м власником українського OTP Банку є угорський OTP Bank Plc. – найбільша фінансова установа Угорщини та одна з найбільш динамічних фінансових груп Східної та Центральної Європи.

ОТП БАНК В УКРАЇНІ

ОТП Банк – один із найбільших українських банків з іноземним капіталом, визнаний лідер банківського сектору країни.

На ринку працює із 1998 р., має стійку репутацію соціально-відповідальної, надійної та стійкої фінансової установи.

ОТП Банк пропонує клієнтам найкращий сервіс і послуги, серед яких кредитні й депозитні продукти, страхування, управління активами, лізинг і факторинг, корпоративний та інвестиційний банкінг.

У 2023 р. OTP Банк продовжив підтримку української економіки, обслуговування роздрібного та корпоративного сегменту. Банк також реалізує стратегію інвестування в ІТ-сферу та диджиталізацію клієнтських сервісів для приватних і корпоративних клієнтів.

В Україні до групи, крім Банку, входять OTP Факторинг, OTP Лізинг, OTP Капітал. Команда в Україні налічує 2 590 співробітників, із них 2 390 – працюють в OTP Банку.

Склад Наглядової ради

Андраш Кухарські
(András Kuhárszki),
член – до 30 січня 2022 р.,
голова – із 31 січня 2022 р.

Тамаш Катона
(Tamás Katona),
член

Золтан Тотматьяш
(Zoltán Tóthmátyás),
член

Аттіла Іштван Молнар
(Attila István Molnar),
член

Ласло Пелле
(László Pelle),
незалежний член

Марк Салай
(Márk Szalai),
член

Шандор Ваці
(Sándor Váci),
незалежний член

Марія Ілона Тарнаїне Шаруди
(Maria Ilona Tarnainé Sarudi),
незалежний член

Склад Правління

Володимир Мудрий,
Голова Правління

Лілія Лазенко,
член Правління,
відповідає за операційну
діяльність Банку та ІТ

Алла Бінішвілі,
член Правління,
відповідає за напрям
корпоративного бізнесу

Олег Клименко,
член Правління,
відповідає за напрям
роздрібного бізнесу

Тарас Проць,
член Правління,
відповідає за управління
ризиками

Ключові етапи розвитку та події минулого року

“ OTP Банк посів третє місце за рівнем достатності капіталу за підсумками стрес-тестування, проведеного Національним банком України. Норматив достатності основного капіталу (Н3) в OTP Банку становив 7 млрд 164 млн грн, або 18,49% при необхідному рівні показника 7%.

“ Регулятивний капітал (Н2) в OTP Банку становить 14 млрд 189 млн грн. Норматив його достатності – 36,61% при необхідному рівні показника 10%.

“ Банк посів 11-те місце за розміром чистих активів та 8-ме – за розміром чистого прибутку.

“ Банк зберіг свою позицію у ТОП-10 банків за розміром кредитного портфеля за Державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%».

Рейтинги та нагороди

Нагорода від Visa у номінації «Далекоглядний лідер: соціальне заступництво та майстерність в обслуговуванні клієнтів».

Відзнака від COMMERZBANK за якість обробки міжнародних переказів STP AWARD 2022. Excellent Quality in the delivery of commercial payments and financial institution transfer.

ОТП Банк – переможець у номінації «Ощадний банк для населення» серед великих недержавних банків у рейтингу Фінансового клубу.

Олег Клименко, член правління ОТП Банку з розвитку роздрібного бізнесу, став одним із трьох найкращих роздрібних банкірів України за підсумками 2022 р. відповідно до рейтингу Finawards від провідних фінансових порталів Minfin.com.ua та Finance.ua.

Click OTRay увійшов у ТОП-3 найкращих інтернет-банкінгів України та у ТОП-6 найкращих інтернет-банкінгів країн Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії – за версією SME Banking Agency.

ОТП Банк переміг у номінації «Підтримка працівників у часи війни» у рейтингу компанії FranklinCovey Ukraine – глобального лідера оцінювання, упровадження та тренінгів з ефективності, довіри, продуктивності, продажів та стратегій.

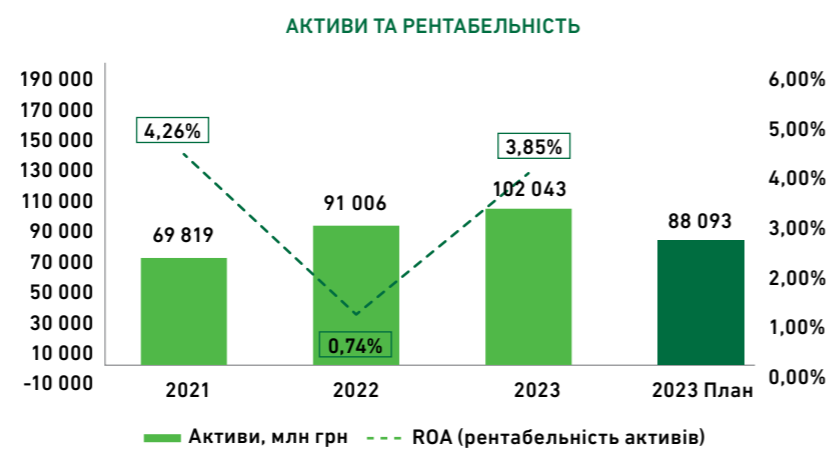
Нагорода в номінації «Посилення корпоративної культури в часи війни» – відзнака від компанії FranklinCovey Ukraine.

БФ «Благомай» відзначив ОТП Банк благодійним «Оскарком» за найбільшу кількість добродійних ініціатив у 2023 р.

Загальні фінансові результати та досягнення

У 2023 р. активи ОТП Банку продовжили суттєво зростати і досягли рівня 102,0 млрд грн, що на 12,1% більше ніж на початку року. Рентабельність активів збільшилася до рівня 3,85% у річному вираженні. Якість кредитного

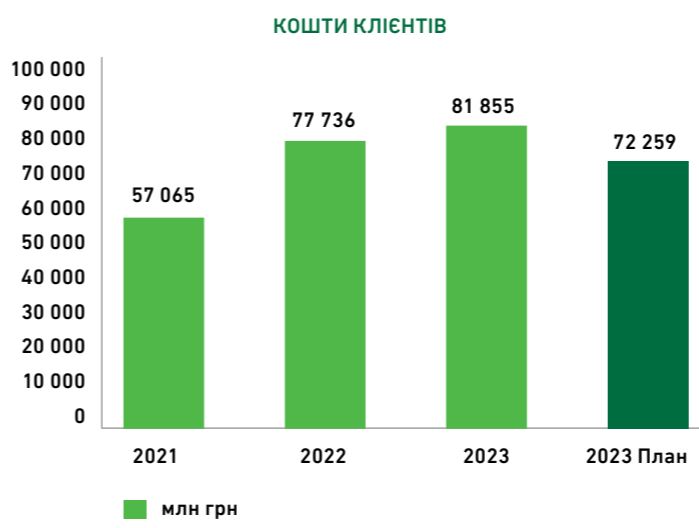
портфеля знизилася через широкомасштабну ескалацію воєнного конфлікту. Банк суттєво знизив апетит до ризику, але відновив надання нових кредитів як юридичним, так і фізичним особам.

За підсумками року Банк увійшов у ТОП-10 найбільших банків України за розміром чистих активів та чистого прибутку і посів за цими показниками 11-те та 8-ме місця відповідно. Водночас і активи, і фінансовий результат перевищили відповідно планові показники.

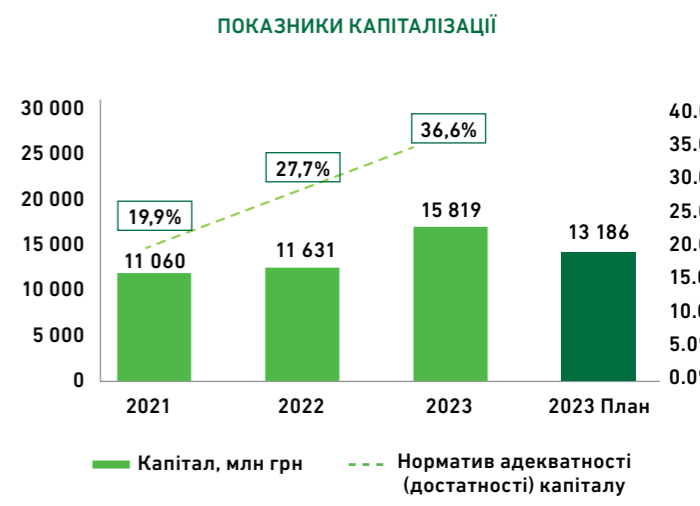
Протягом 2023 р. працюючий кредитний портфель зменшився на 19,9% – до 25,8 млрд грн. Таке значне зменшення зумовлене як погашенням кредитів, зменшенням обсягів надання нових кредитів, так і в результаті погіршення якості портфеля.

Завдяки збільшенню довіри до ОТП Банку, привабливості депозитних продуктів та програм лояльності у 2023 р. кошти юридичних та фізичних осіб зросли на 5,3% і досягли рекордного рівня – 81,9 млрд грн. У 2023 р. Банк сфокусувався на підтримці клієнтів, що потрапили до скрутного становища внаслідок ескалації воєнного конфлікту, а саме проведенні реструктуризації кредитів на зручних для клієнтів умовах. Стратегічною метою Банку залишається постійне вдосконалення покращення клієнтського досвіду користування його продуктами та сервісами.

Зниження ділової активності клієнтів унаслідок військової агресії та обмеження на валютному ринку не дали суттєво покращити результати щодо комісійного доходу Банку у 2023 р.

У 2023 р. капітал Банку продовжив зростати в результаті капіталізації прибутків. Накопичений капітал дозволяє Банку бути готовим до будь-яких стресових ситуацій. Регулятивний капітал в ОТП Банку становить 14 млрд 189 млн грн. Норматив його достатності – 36,61% при необхідному рівні показника 10%.

Система управління ризиками

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ОТП БАНКУ

Управління ризиками, яке ґрунтується на найкращих міжнародних практиках і досвіді успішної діяльності в Україні, є обов'язковим елементом стратегії розвитку банку й запорукою стабільності розвитку. Першорядною метою управління ризиками в Банку визначено виважене оцінювання та прийняття ризику, що дає можливість досягнути запланованого прибутку, забезпечуючи достатній рівень капіталу в середньо- та довгостроковій перспективі, із урахуванням зміни бізнес-циклів та настання можливих несприятливих умов на ринку. Банк розробляє Декларацію схильності до ризиків із метою визначення тих ризиків, які Банк приймає, і тих, яких Банк уникає, а також сукупної величини ризик-апетиту і величини ризик-апетиту за кожним із ризиків.

Основна перевага застосування механізму встановлення апетиту до ризику полягає в тому, що ризики ідентифікуються та структуровано визначаються в кількісному вимірі, що пов'язує їх із бізнес-цілями та стратегією Банку. Для розподілу ризик-апетиту між бізнес-підрозділами, продуктами та підтипами ризиків та подальшого контролю величини ризиків використовують систему лімітів. Контроль величини ризику щодо встановленого ризик-апетиту і лімітів ризику відбувається на регулярній основі через визначення профілю ризику в агрегованому вигляді й у розрізі всіх видів ризику.

Стратегія управління ризиками визначає засади управління всіма суттєвими видами ризику, які ідентифіковані Банком, а саме: кредитним ризиком, у тому числі ризиком країни й екологічно-соціальними ризиками, ризиком суверена та ризиком контрагента; ризиком ліквідності; ринковими ризиками в банківському та торговому портфелі, у тому числі процентним ризиком у банківському портфелі; операційним ризиком, у тому числі юридичним ризиком, ризиком інформаційно-комунікаційних технологій, інформаційної безпеки, ризиком неналежної поведінки, модельним ризиком та ризиком аутсорсингу; стратегічним і репутаційним ризиками.

Щорічно Банк оновлює політики та положення щодо управління кожним із видів ризику, якими встановлюються ліміти й нормативні значення, для уникнення надмірної волатильності та концентрації ризиків, що перебувають поза межами оптимального співвідношення

ризиків й доходності, а також процедури щодо управління кожним із видів ризику.

У Банку створена та функціонує комплексна система управління ризиками, що забезпечує постійний аналіз, управління і контроль за ризиками, на які наражається Банк у своїй операційній діяльності, і дає змогу ухвалювати виважені рішення щодо розміру ризик-апетиту Банку, його відповідності умовам на ринку та бізнес-стратегії Банку. Для управління ризиками в Банку створено постійно діючий підрозділ з управління ризиками, що підпорядковується та підзвітний Наглядовій раді Банку. Ключова функція в організаційній структурі управління ризиками належить Наглядовій раді, яка визначає й затверджує стратегію управління ризиками, вимоги щодо функціонування системи внутрішнього контролю в Банку, політики та процедури управління всіма видами ризику, процедури Банку в разі настання кризи чи подій, що потребують відновлення діяльності, а також організаційну структуру управління ризиками, забезпечує достатність ресурсів для управління ризиками, здійснює контроль через отримання регулярної інформації щодо профілю ризику Банку.

За рішенням Наглядової ради створено Комітет Наглядової ради з управління ризиками, що виконує такі функції, як моніторинг за дотриманням Банком установленого сукупного рівня ризик-апетиту та рівня ризик-апетиту щодо кожного з видів ризику; моніторинг упровадження стратегії та політики управління ризиками; контроль за станом виконання заходів щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками; контроль за тим, щоб ціноутворення/установлення тарифів на банківські продукти враховувало бізнес-модель банку та стратегію управління ризиками й інші функції, делеговані йому Наглядовою радою.

Правління Банку як найвищий виконавчий орган Банку покликане забезпечити впровадження рішень Наглядової ради щодо системи управління ризиками й реалізацію бізнес-стратегії та планів Банку з дотриманням вимог і обмежень ризик-апетиту Банку. За рішенням Наглядової ради для управління кредитним ризиком і ризиками ліквідності, процентним ризиком у банківській книзі й ринковими ризиками в Банку створено Кредитний комітет і Комітет з управління активами та пасивами,

діяльність яких визначається відповідними процедурами й регламентами. Серед ключових комітетів, створених Правлінням для впровадження системи управління ризиками, варто відзначити Комітет по роботі з проблемною заборгованістю, Комітет з управління ризиками клієнтів корпоративного сегменту, Кредитний комітет напряму діяльності роздрібного бізнесу та Резервний комітет, а також Комітет з управління операційними ризиками. Регулярні перевіряння й оцінювання ефективності функціонування системи управління ризиками в Банку здійснює підрозділ внутрішнього аудиту Банку.

Обов'язковим елементом комплексного управління ризиками в Банку й управління кожним із видів ризику є стрес-тестування, яке регулярно проводить підрозділ з управління ризиками для визначення готовності Банку, достатності його капіталу та ліквідних фінансових активів для провадження операційної діяльності без порушення нормативів, установлених НБУ, за умов раптового настання несприятливої макроекономічної ситуації. Забезпечення

доступності Банку для клієнтів, регуляторних органів та акціонерів у разі реалізації надзвичайних подій є невід'ємним елементом системи управління ризиками в Банку.

З метою належного реагування на надзвичайні події та подолання їх наслідків у Банку розроблено й упроваджено відповідні плани забезпечення безперервності та відновлення діяльності, у тому числі план фінансування у кризових ситуаціях. Зазначені плани актуалізуються на постійній основі та мають проводитись через комплексне тестування.

Система управління ризиками Банку є складником системи управління ризиками міжнародної банківської групи OTP Group, що дає можливість для обміну досвідом і найкращими світовими практиками, а також постійного розвитку й удосконалення цієї системи. Крім того, підрозділи з управління ризиками материнського банку виконують функцію незалежного контролю та підтвердження якості статистичних моделей оцінювання ризику, правил і процедур оцінювання й управління ризиками.

УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ

Кредитний ризик – це ймовірність виникнення збитків чи додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору.

Кредитний ризик – найбільш суттєвий ризик для капіталу банку. Банк приймає цей вид ризику під час кредитування, тому ключовим є саме процес управління, який складається з послідовних етапів: ідентифікації та визначення, оцінювання й вимірювання ризику, безпосереднього прийняття ризику та його мінімізації і зрештою моніторинг та контроль за профілем ризику і тенденціями щодо його розвитку.

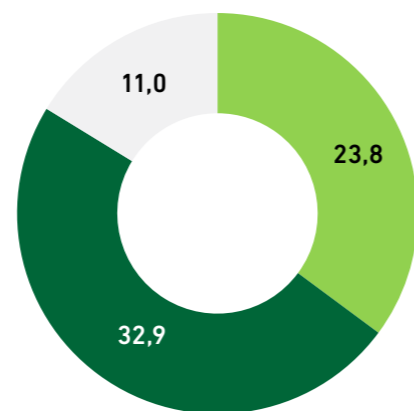
Стратегія управління ризиками, кредитна політика та політики управління кредитним ризиком, у тому числі моніторингу, роботи із забезпеченням і проблемною заборгованістю дають визначення кредитному ризику, критеріям кредитоспроможності й платоспроможності для індивідуальної заборгованості та встановлюють нормативи й ліміти для управління кредитним ризиком на рівні портфеля. Детальні вимоги щодо кредитної угоди встановлюються у стандартах продуктів, які оновлюються на регулярній основі, проте не рідше одного разу на рік.

Основа оцінювання й вимірювання кредитного ризику становлять моделі рейтингування для контрагентів, які готують і надають фінансову звітність, та скорингові моделі для інших контрагентів, які допомагають розподілити контрагентів на класи згідно з величиною вірогідності кредитного ризику за кожним із таких класів. Моделі оцінювання кредитного ризику дають можливість ухвалювати виважені рішення щодо розміру очікуваних збитків і необхідного співвідношення доходності й ризику, уникати тих класів очікуваних кредитних ризиків, за якими дохід не є адекватним, або ж розмір ризику перебуває в надто широкому діапазоні поза межами контролю зі сторони банку.

Кожному із класів кредитного ризику контрагентів відповідають певні підходи щодо максимально дозведеного розміру заборгованості, методів мінімізації очікуваних збитків, у тому числі через вимоги щодо забезпечення заборгованості, та розрахунку розміру очікуваних кредитних збитків. Усі моделі проходять обов'язкове документування, бек-тестування та валідацію відповідними підрозділами ОТП Банку в Угорщині. У процесі аналізу контрагента обов'язковим є визначення групи пов'язаних контрагентів на основі ознак контролю, із урахуванням структури власності й управління та/або суттєвих економічних взаємозалежностей.

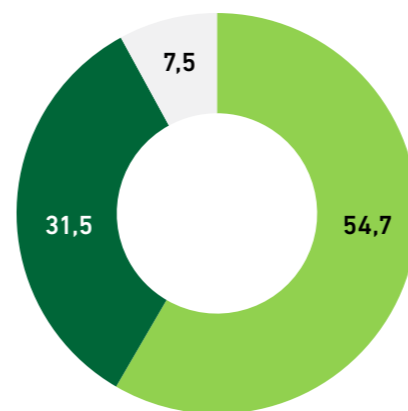
Прийняття ризику супроводжується системою компетенцій і повноважень щодо кредитного ризику, яка, залежно від розміру заборгованості за кредитною угодою,

КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОРТФЕЛЬ, 2021
млрд грн

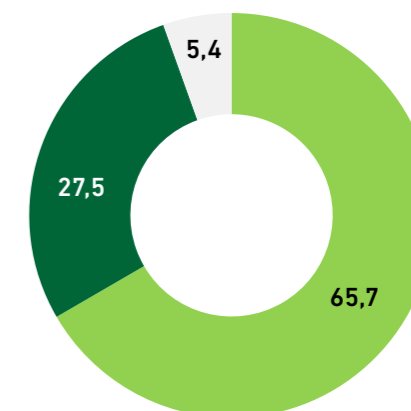
- Кошти в банках та інвестиції в цінні папери
- Кредити, надані корпоративним клієнтам
- Кредити, надані роздрібним клієнтам

КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОРТФЕЛЬ, 2022
млрд грн

- Кошти в банках та інвестиції в цінні папери
- Кредити, надані корпоративним клієнтам
- Кредити, надані роздрібним клієнтам

КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОРТФЕЛЬ, 2023
млрд грн

- Кошти в банках та інвестиції в цінні папери
- Кредити, надані корпоративним клієнтам
- Кредити, надані роздрібним клієнтам

складається з колегіальних органів та індивідуальних повноважень. Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління кредитним ризиком, є Кредитний комітет, створений відповідно до рішення Наглядової ради Банку. Кредитний комітет наділений компетенцією делегувати частину своїх повноважень щодо ухвалення рішення стосовно кредитного ризику кредитним комітетам нижчого рівня та окремим посадовим особам, відповідальним за прийняття ризику.

Непорушними принципами ухвалення рішення є обов'язкова присутність представників підрозділу з управління ризиками та наявність у них права вето за умов, що рішення призведе до порушення ризик-апетиту Банку чи лімітів ризику. Під час ухвалення рішення окремими посадовими особами із кредитними повноваженнями необхідним є дотримання принципу «4-х очей» та одностайного погодження. За стандартними продуктами для роздрібних клієнтів із мінімальними сумами заборгованості функціонує система автоматичного ухвалення рішення, яку налаштовують, підтримують та контролюють представники підрозділу з управління ризиками. У момент прийняття ризику обов'язково проводиться ідентифікація інсайдерів, пов'язаних осіб із Банком, перевіряння умов рішення щодо відповідності стандартам продукту, ринковим умовам та утримання особами, власниками кредитних повноважень, від голосування в разі наявності конфлікту інтересів.

Мінімізація кредитного ризику на рівні кожного окремого контрагента передбачає відповідність установленим політикам, процедурам і стандартам максимального розміру кредитного зобов'язання/боргового навантаження, строків погашення, рівня покриття забезпеченням. Управління кредитним ризиком на рівні портфеля кредитів передбачає диверсифікацію ризику, обмеження щодо найбільш схильних до надмірних ризиків сегментів портфеля та відбувається за допомогою системи лімітів, установлених кредитною політикою Банку, щодо максимально допустимої концентрації заборгованості на рівні країни, валюти, галузі економіки, певного продукту та групи пов'язаних контрагентів.

Банк приділяє особливу увагу процесові постійного моніторингу та ранньої ідентифікації проблемної та потенційно проблемної заборгованості. На регулярній основі проводиться оцінювання фінансового стану контрагента й аналіз його поведінки згідно з поведінковими моделями, статус обслуговування заборгованості, відбувається збір інформації із зовнішніх джерел щодо змін у складі учасників контрагента, порушення процедури банкрутства, значних судових розглядів матеріального характеру, статусу обслуговування боргу відповідно до даних бюро кредитних історій та Кредитного реєстру, заборгованості з податків та/або інших обов'язкових платежів, публічної інформації, яка має негативний вплив на репутацію контрагента. Система раннього реагування

складається з кількох стадій, які визначають імовірність виникнення проблемної заборгованості та, відповідно, визначають заходи, у тому числі превентивного характеру, які необхідно застосувати для запобігання виникненню проблемної заборгованості або зниженню очікуваних збитків від проблемної заборгованості.

Система моніторингу і ранньої ідентифікації проблемної та потенційно проблемної заборгованості інтегрована в систему оцінювання очікуваних збитків від знецінення фінансових активів відповідно до Міжнародних стандартів із фінансової звітності. Процес моніторингу й оцінювання резервів на покриття кредитного ризику перебуває під контролем Комітету з управління ризиками клієнтів корпоративного сегменту, Кредитного комітету напряму діяльності роздрібногo бізнесу та Резервного комітету відповідно.

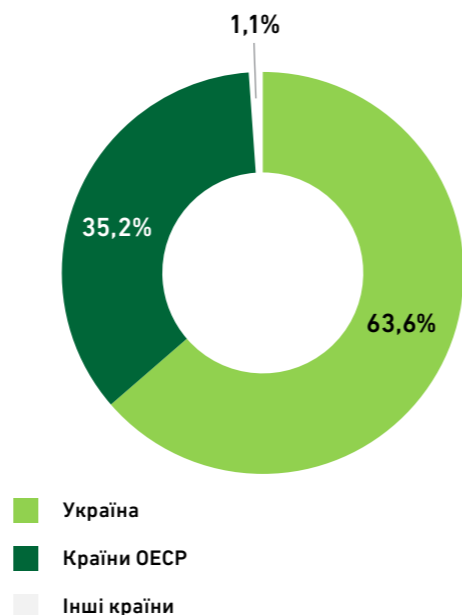
Управління ESG-ризиками здійснюється в межах управління кредитним ризиком. ОТП Група прагне стати регіональним лідером у фінансуванні справедливого та поступового переходу до низьковуглецевої економіки та побудові сталого майбутнього за допомогою відповідних фінансових продуктів та послуг. Управління ризиками, пов'язаними із ESG-факторами, є ключовим для досягнення цієї мети.

Список ESG-виключень є центральним керівним документом, у якому перераховані види діяльності, які не підтримує Група. Нові клієнти Групи не повинні брати участь у діяльності, зазначеній у списку виключень, а саме:

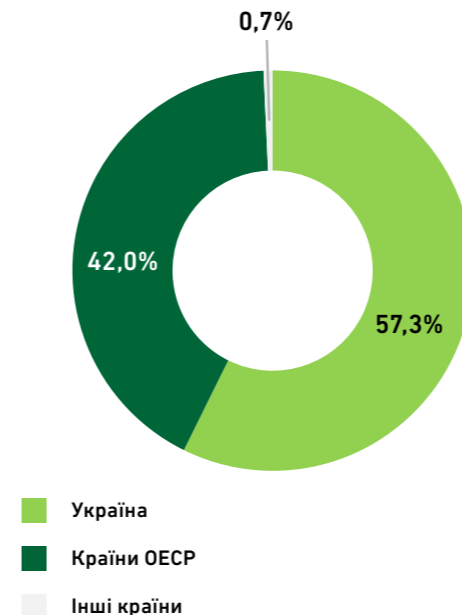
- операціях із метою порушення правових норм країни перебування або міжнародного права (наприклад, незаконна торгівля зброєю, заборонені азартні ігри, незаконна торгівля наркотиками);
- виробництві продукції або торгівлі продукцією, яка містить ПХБ (поліхлорбіфеніли – група високотоксичних хімічних речовин);
- виробництві або торгівлі фармацевтичними препаратами, пестицидами/гербицидами та іншими небезпечними речовинами, забороненими міжнародними правовими актами, і які підлягають виведенню з користування;
- виробництві або торгівлі озоноруйнівними речовинами, що підлягають виведенню з користування;
- торгівлі дикими тваринами та рослинами або виробництві продукції з диких тварин та рослин, або торгівлі такою продукцією, яка увійшла в перелік Конвенції CITES;
- транскордонному переміщенні відходів, забороненому згідно з міжнародним законодавством;
- виробництві або торгівлі забороненими видами зброї (протипіхотні наземні міни, біологічна, хімічна та ядерна зброя тощо);
- торгівлі товарами без необхідних ліцензій на експорт чи імпорт або інших дозволів на транзит від відповідних країн експорту, імпорту та, якщо потрібно, транзиту;
- діяльності, забороненій законодавством країн-господарів або міжнародними конвенціями, що стосуються охорони ресурсів біорізноманіття чи культурної спадщини;
- виллові риби в морському середовищі з використанням сіток, що перевищують 2,5 км у довжину;
- відвантаженні нафти чи інших небезпечних речовин у судна, які не відповідають вимогам IMO;
- видобутку, розвідці та модернізації сланцевого газу в Європі;
- видобутку вугілля за допомогою техніки видалення гірських вершин;
- утриманні тварин з основною метою виробництва хутра або будь-яких видів діяльності, пов'язаних із виробництвом хутра;
- виробництві, використанні або торгівлі незв'язаними азбестовими волокнами, а також виробами і сумішами, що містять азбест;
- експорті ртуті та ртутних сполук, а також виробництві, експорті та імпорті великого асортименту продуктів, що додають ртуть.

Робота з урегулювання проблемної заборгованості проводиться підрозділами роботи з проблемною заборгованістю, які незалежні від бізнес-підрозділів та підрозділів з управління ризиками, що ухвалювали рішення під час видачі кредитної заборгованості. За аналогією щодо ієрархії Кредитного комітету найвищим колегіальним органом є Комітет по роботі з проблемною заборгованістю.

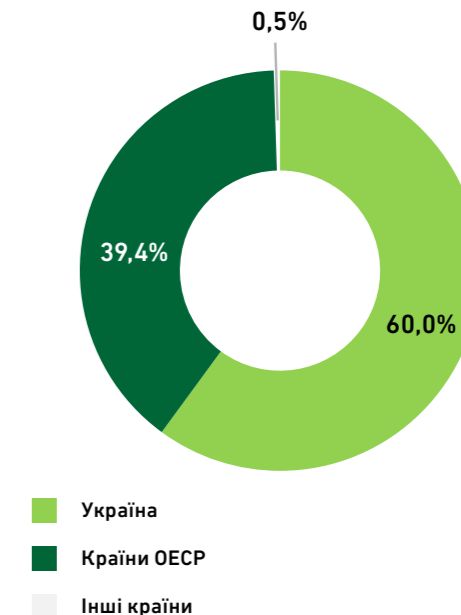
КОШТИ В БАНКАХ ТА ІНВЕСТИЦІЇ В ЦІННІ ПАПЕРИ, 2021, %

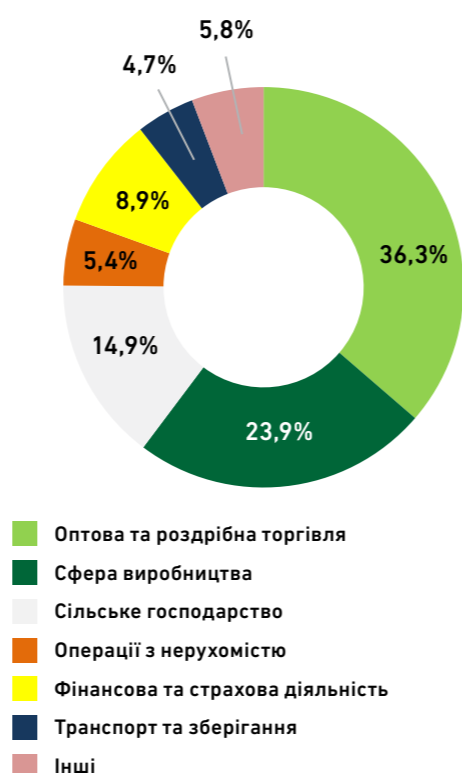
КОШТИ В БАНКАХ ТА ІНВЕСТИЦІЇ В ЦІННІ ПАПЕРИ, 2022, %

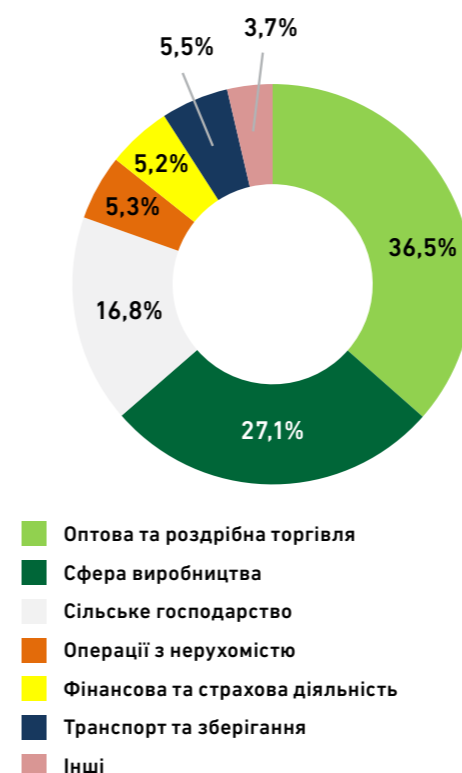
КОШТИ В БАНКАХ ТА ІНВЕСТИЦІЇ В ЦІННІ ПАПЕРИ, 2023, %

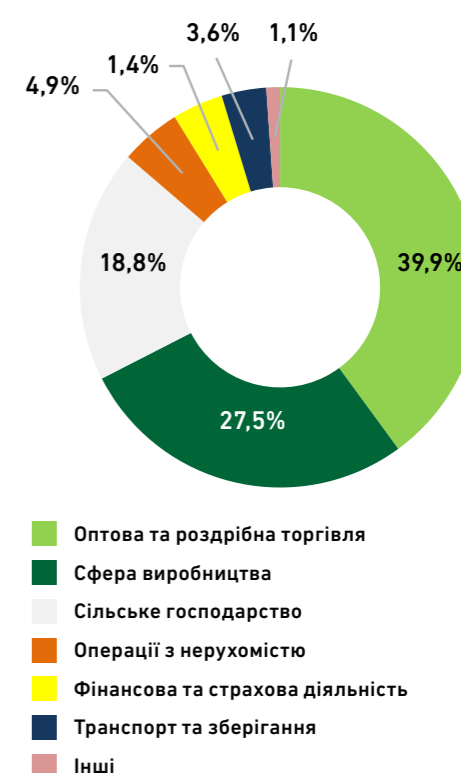
КРЕДИТИ КОРПОРАТИВНИМ КЛІЄНТАМ, 2021, %

КРЕДИТИ КОРПОРАТИВНИМ КЛІЄНТАМ, 2022, %

КРЕДИТИ КОРПОРАТИВНИМ КЛІЄНТАМ, 2023, %

створений рішенням правління Банку, із підпорядкованою системою комітетів нижчого рівня та/або посадових осіб із кредитними повноваженнями.

У роботі з масовим сегментом роздрібних клієнтів переважають стандартні продукти та процедури врегулювання заборгованості залежно від продукту і терміну невиконання зобов'язань, водночас для клієнтів корпоративного сегменту властивим є сценарний аналіз із вибором сценарію, який зумовить максимальне погашення заборгованості з урахуванням стану взаємовідносин із контрагентом, вартості та стану забезпечення, стану претензійно-позовної роботи та вартості грошей у часі.

2023 р. став продовженням певних тенденцій 2022 р. щодо розвитку обсягів та часток у загальних активах активів банку, яким властивий кредитний ризик. Характерним для першого півріччя 2023 р. були тренди з подальшого скорочення розміру кредитного портфеля насамперед за рахунок зменшення розміру заборгованості щодо раніше реструктуризованих кредитів, продовження накопичення залишків на рахунках клієнтів банку в результаті значних фіскальних стимулів, та, як результат, подальше різке збільшення розміру і частки активів у формі високоліквідних фінансових активів. Водночас із 2-ї половини року окреслилася стала тенденція до відновлення росту портфеля кредитів юридичних та фізичних осіб, що є базою довгострокового та сталого розвитку Банку. Стимулом такої зміни виступили позитивні зрушення на рівні показників макростабільності, диверсифікація та стабілізація логістичних маршрутів морським транспортом, зростання рівня захищеності та резистентності енергосистеми та зрештою початок циклу перегляду монетарної політики Національного банку України в бік її пом'якшення.

Активи Банку у 2023 р. зросли на 12,1% та перевищили позначку у 102 млрд грн, одночасно продовжилося зростання розміру та частки фінансових активів у вигляді коштів, розміщених у Національному банку України, переважно на кореспондентських рахунках інших банків-контрагентів, та у вигляді інвестицій в цінні папери, емітентами яких є центральні органи влади України та країни G7. Така структура активів у період проведення жорсткої монетарної політики ключовими центробанками світу забезпечила підтримку високої дохідності активів банку. Варто зауважити, що протягом року відбулася зміна складових фінансових активів, деномінованих у гривні, на користь збільшення інвестицій у цінні папери Міністерства фінансів України, протягом першої половини року за рахунок інвестицій у бенчмарк ОВДП, які використовують для виконання мінімальних резервних вимог, а із другої половини року – у портфель довгострокових ОВДП, як наслідок політики з управління процентним ризиком у період поступового переходу НБУ до політики пом'якшення

та зниження ключової ставки. Станом на кінець 2023 р. розмір коштів, розміщених в інших банках, та інвестицій у цінні папери зріс на 19,1% – до 65,2 млрд грн у гривневому еквіваленті, або 66,4% від активів, яким властивий кредитний ризик, водночас до 60% зросла частка заборгованості в національній валюті.

Кредитний портфель юридичних і фізичних осіб скоротився на 15,5%, до 32,9 млрд грн. Частка портфеля кредитів корпоративного бізнесу протягом року перевищила 80% кредитного портфеля Банку.

Кредитний портфель корпоративного бізнесу є достатньо диверсифікованим щодо концентрації ризику на одного контрагента, групи пов'язаних контрагентів. Заборгованість 20 найбільших груп пов'язаних контрагентів – позичальників банку становить 35% станом на кінець 2023 р., майже не зазнавши змін протягом року. Показник «великих кредитів», заборгованість групи пов'язаних контрагентів, що перевищує 10% регулятивного капіталу банку, норматив кредитного ризику НБУ Н8 станом на кінець звітного періоду зменшився до 0%, фактично такої заборгованості немає.

З огляду на галузеву структуру портфеля корпоративних кредитів частка позик, наданих підприємствам сфери торгівлі, зросла до майже 40%. Сфера торгівлі – саме та сфера, яка швидко адаптувалася до «нових» умов ведення

економічної діяльності в умовах військового стану та виступила локомотивом економічного зростання України у 2023 р. Зміщення акцентів у морській логістиці на порти Дунаю та поступове відновлення логістики з морських портів Великої Одеси під егідою Збройних Сил і Військово-Морських Сил ЗС України дозволило налагодити стабільні шляхи постачання та призвело до певного здешевлення логістичних ланцюгів для продукції сільського господарства, що дало змогу частково компенсувати низхідний ціновий тренд на міжнародних товарних ринках щодо продукції агропромислового комплексу, а також збільшити експозицію банку на цю галузь економіки із 16,8% до 18,8% кредитного портфеля корпоративних кредитів.

Протягом року не відбулося змін щодо частки валютної заборгованості, яка становить близько 40% у кредитному портфелі корпоративного бізнесу. Банк контролює та обмежує лімітами розмір заборгованості в іноземній валюті щодо позичальників, у яких недостатньо валютної виручки для обслуговування боргу в іноземній валюті.

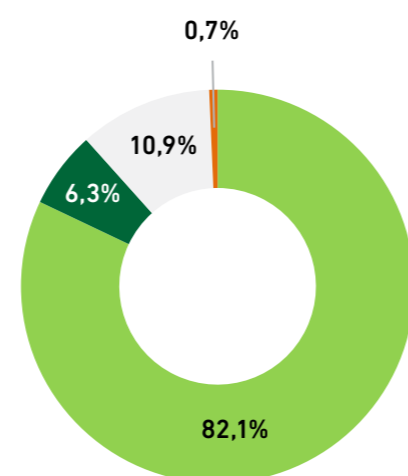
Кредитна якість портфеля кредитів, наданих корпоративним клієнтам, значно покращилася протягом 2023 р. за рахунок значного скорочення частки портфеля стадії 2 з 38% на кінець 2022 р. до 26% портфеля станом на кінець 2023 р. Частка стадії 3 незначно зросла до 18% портфеля, проте є достатньо покритою відрахуваннями

до резервів під кредитні ризики, що не створює значного додаткового навантаження на регулятивний капітал Банку в середньостроковій перспективі. Такі зміни якісної структури портфеля корпоративних клієнтів дозволили розформувати значну частину резервів під кредитні ризики, що позитивно вплинуло на фінансовий результат Банку за 2023 р.

Портфель споживчих кредитів роздрібного бізнесу зменшився протягом року на 27,7% із 7,5 млрд грн до 5,4 млрд грн. Це відбулось на фоні скорочення портфеля стадії 2 за рахунок регулярних погашень клієнтами заборгованості в межах погоджених графіків реструктуризації заборгованості, а також регулярних продажів заборгованості стадії 3 зовнішнім колекторським компаніям після завершення всіх процедур із відшкодування та врегулювання проблемної заборгованості на стороні Банку.

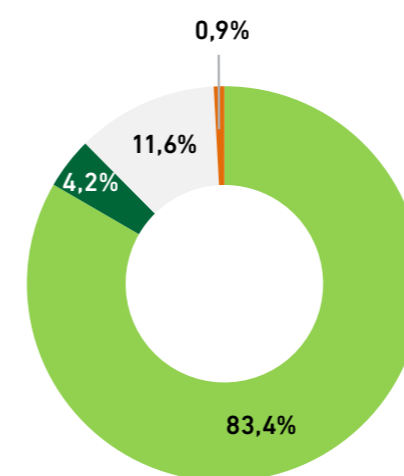
Кредитна якість портфеля кредитів, наданих роздрібним клієнтам, мала схожу тенденцію з портфелем кредитів корпоративних клієнтів. Доформування резервів під кредитні ризики було майже повністю компенсовано розформуванням резервів у результаті успішного врегулювання потенційно проблемної та проблемної заборгованості, що призвело до майже нейтрального ефекту на фінансовий результат Банку з точки зору додаткових резервів під кредитні ризики портфеля кредитів роздрібних клієнтів.

КРЕДИТИ РОЗДРІБНИМ КЛІЄНТАМ, 2021, %

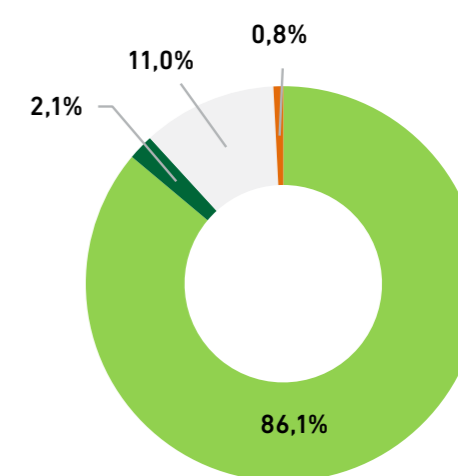
■ Споживчі кредити
■ Автокредити
■ Іпотечне кредитування
■ Мікробізнес та самозайняті особи

КРЕДИТИ РОЗДРІБНИМ КЛІЄНТАМ, 2022, %

■ Споживчі кредити
■ Автокредити
■ Іпотечне кредитування
■ Мікробізнес та самозайняті особи

КРЕДИТИ РОЗДРІБНИМ КЛІЄНТАМ, 2023, %

■ Споживчі кредити
■ Автокредити
■ Іпотечне кредитування
■ Мікробізнес та самозайняті особи

УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ЛІКВІДНОСТІ ТА РИНКОВИМИ РИЗИКАМИ

Ризик ліквідності – це ймовірність виникнення збитків чи додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Джерелом ризику можуть бути як зміни у строках та обсягах надходжень фінансових ресурсів, так і зміни кон'юнктури ринку, які впливають на вартість і можливість реалізації на ринку наявних фінансових активів у короткі терміни.

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління ризиком ліквідності, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно з рішенням Наглядової ради Банку.

Управління ризиком ліквідності відбувається на трьох часових горизонтах. Оперативний рівень передбачає управління ліквідністю протягом операційного дня з метою забезпечення достатнього рівня ліквідних активів станом на початок і кінець операційного дня з огляду на платіжний календар, а також включає контроль виконання та проходження платежів протягом операційного дня задля виявлення суттєвих незапланованих відхилень від прогнозованих сум відтоків і надходжень для ухвалення оперативних рішень щодо необхідності поповнення розміру ліквідних коштів.

Наступний рівень управління ліквідністю – це управління короткостроковою ліквідністю. Ключовими показниками на цьому рівні є норматив Національного банку України LCR та внутрішні показники достатності короткострокової ліквідності.

Внутрішні показники ґрунтуються на спільній основі з нормативом LCR, а саме наявності високоліквідних активів для забезпечення виконання міжбанківських зобов'язань, що добігають кінця та не будуть поновлені, покриття потреб у коштах у разі настання стресової ситуації та значного відтоку фінансування з банку, фінансування короткострокових потреб на основі 3-місячних прогнозів потреб бізнес-ліній щодо обсягів зростання портфеля фінансових активів за умови звичайного перебігу ділової активності.

Управління короткостроковою ліквідністю за допомогою внутрішніх лімітів ліквідності дає можливість підрозділам з управління ризиками та Комітету з управління активами та пасивами ухвалювати виважені рішення щодо розміру портфеля високоліквідних активів, його структури й термінів розміщення коштів у фінансові активи, а також визначати процентну політику Банку щодо його фінансових активів та зобов'язань.

Значну роль у плануванні й управлінні короткостроковою ліквідністю відіграють моделі поведінки залишків

коштів на рахунках клієнтів, які застосовують для визначення очікуваних розмірів відтоків вкладів на різних часових проміжках протягом календарного року. Для управління ліквідністю здійснюється постійний моніторинг та аналіз продуктової структури фінансових зобов'язань банку, обсягів залучених і погашених коштів та їх вартості, а також концентрації вкладів по залишкових строках до їх погашення та групах пов'язаних контрагентів. Результати аналізу позначаються на рішеннях щодо зміни структури портфеля високоліквідних активів.

Управління ліквідністю завершується на рівні управління середньо- та довгостроковою ліквідністю. Щорічно Комітет з управління активами та пасивами затверджує Програму фінансування банку, у якій визначає пріоритети кредитно-інвестиційної стратегії та способи її фінансування. Крім того, регулярно здійснюється аналіз фінансових ринків і ринкової позиції Банку, а також здійснюється моніторинг індикаторів раннього реагування на настання кризи ліквідності та індикаторів необхідності запровадження Плану відновлення діяльності, у тому числі Плану фінансування у кризових ситуаціях.

У національній валюті Банк утримує ліквідні активи в обсязі, достатньому для виконання протягом наступних трьох місяців усіх зобов'язань, що не будуть поновлені після закінчення їх контрактного строку, покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності та відтоку клієнтських коштів на випадок кризи ліквідності.

В іноземних валютах Банк утримує запас ліквідних активів в обсязі, достатньому для виконання протягом наступного місяця усіх зобов'язань, що не будуть поновлені, а також покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності. Банк покладається на підтримку материнського банку в разі відтоку клієнтських коштів, денонінованих в іноземних валютах.

Протягом 2023 р. Банк продовжував утримувати достатній запас перевищення короткострокових активів над зобов'язаннями банку, досягнувши показника LCR на рівні понад 275% у всіх валютах, та на горизонті 1 року показника NSFR на рівні більше 237% у всіх валютах. Показники співвідношення кредитів до депозитів покращились протягом 2023 р. до 37% для гривні станом на кінець 2023 р. та до 22% в іноземних валютах станом на кінець 2023 р. Ураховуючи поступові зміни в розрахунку складових високоліквідних активів як компонента LCR, банк продовжує процес збільшення інвестицій у боргові зобов'язання країн групи G7. Портфель депозитів Банку залишається доволі диверсифікованим, частка 10 найбільших вкладників (груп пов'язаних вкладників) Банку ледь перевищує 15% у гривні, із концентрацією незначно вище 25% за залишками коштів клієнтів в іноземних валютах.

Процентний ризик банківської книги – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат чи недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на банківську книгу.

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління процентним ризиком банківської книги, є Комітет з управління активами й пасивами, який створений згідно з рішенням Наглядової ради Банку.

Управління процентним ризиком у банківській книзі ґрунтується на вимірюванні розбалансованості (гепів та відкритих позицій) у сумах та строках перегляду ставок за фінансовими активами і зобов'язаннями Банку та невідповідності базових процентних ставок або процентних індексів для різних видів фінансових інструментів. Щодо процентного ризику в банківській книзі підрозділ з управління ризиками розраховує чутливість чистого процентного доходу до зміни ринкових процентних ставок та зміни в економічній вартості капіталу за шістьма короткостроковими та довгостроковими сценаріями.

Станом на кінець 2023 р. вплив зміни процентних ставок на чистий процентний дохід банку на горизонті одного року значно зріс і становить 944,5 млн грн, або 12,5% від планового чистого процентного доходу, за умови шоку падіння ставок за всіма строками для гривні на 400 базисних пункти та падіння ставок за всіма строками для іноземних валют на 200 базисних пункти. Максимальна зміна економічної вартості капіталу сягає 843,3 млн грн, або 5,9% регулятивного капіталу Банку, станом на кінець

2023 р. у результаті шоку паралельного зсуву вгору кривої відсоткових ставок для всіх валют.

Ринковий ризик – це ймовірність виникнення збитків або додаткових витрат чи недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок і вартості фінансових інструментів.

Управління ринковим ризиком здійснюється як для торговельної книги (активи та зобов'язання, операції з якими здійснюються із метою отримання прибутку від короткострокових коливань у вартості цих активів і зобов'язань та інструменти хеджування торговельної книги), так і для банківської книги (активи та зобов'язання, що не належать до торговельної книги).

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління ринковим ризиком, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно з рішенням Наглядової ради Банку.

Управління ринковими ризиками здійснюється на рівні торговельної та банківської книг. У торговельній книзі застосовуються ліміти, які враховують чутливість вартості фінансових інструментів у портфелі до зміни ринкових цін. З цією метою використовуються метрики BPV, VaR ліміти, ES (Expected shortfall) ліміти та ліміти типу «Stop Loss», що обмежують реалізований збиток у портфелі.

OTP Group установила нульову толерантність до валютного ризику (максимальний ліміт позиції +/- 10 млн доларів США на період військового стану), тому банк

уникає відкритої валютної позиції в банківській книзі. Протягом 2023 р. розмір відкритої валютної позиції визначався операціями казначейства банку в торговельній книзі в межах лімітів, установлених Національним банком України, а також відрахуваннями до резервів під покриття кредитного ризику по кредитах, деномінованих в іноземних валютах. Оскільки Банк не робив значні відрахування до резервів протягом 2023 р., тому завершив рік із незначною короткою відкритою валютною позицією в межах погоджених лімітів.

Щодо інших ринкових ризиків, а саме ризику зміни процентних ставок за цінними паперами в торговельній книзі Банку, ліміти мали мінімальне використання через незначний розмір торгового портфелю Банку, у якому переважали короткострокові інструменти зворотнього РЕПО.

УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ РИЗИКОМ

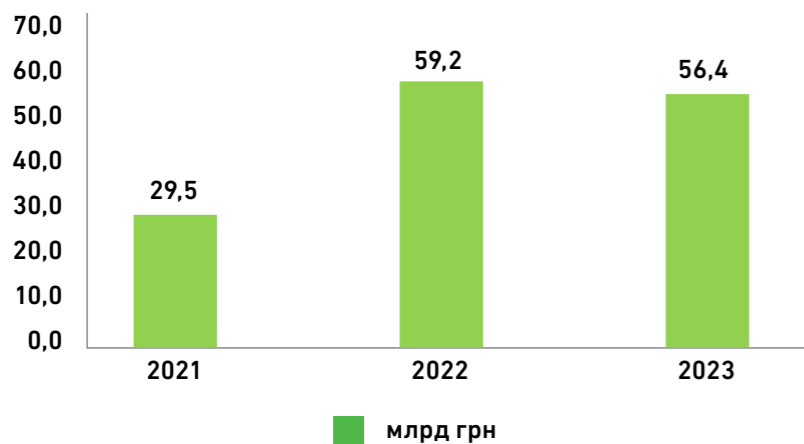
Операційний ризик – це ймовірність виникнення збитків, додаткових витрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників банку чи інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем банку чи внаслідок впливу зовнішніх чинників.

Операційний ризик є властивим будь-якій діяльності, тому повністю уникнути його неможливо. Управління операційним ризиком має на меті мінімізацію ефекту від настання подій операційного ризику через застосування належних заходів реагування, мінімізацію ймовірності виникнення

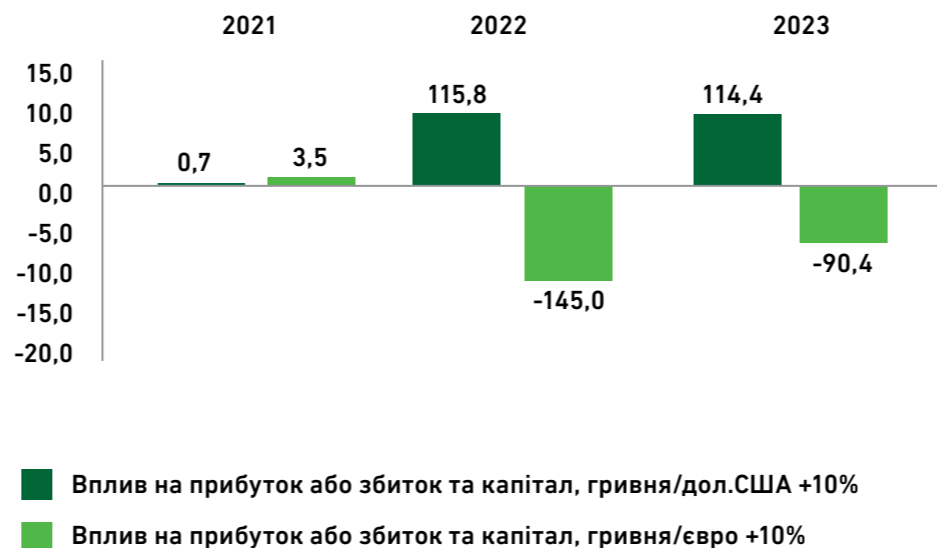
подій операційного ризику через запровадження системи внутрішніх контролів та передання/розподіл ризику через інструменти страхування й процеси аутсорсингу.

В основі системи внутрішніх контролів Банку лежить розподіл функцій підрозділів Банку на першу лінію захисту, до якої належать усі бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки/забезпечення, другу лінію захисту, тобто контролю, яку становлять підрозділи з управління ризиками та підрозділ комплаєнс, та третю лінію – внутрішній аудит. Фокус системи внутрішніх контролів Банку й розподіл ресурсів визначається насамперед процесом регулярного збору інформації щодо подій операційного ризику, аналізом причиново-наслідкових залежностей і запровадженням змін до продуктів та процесів Банку для мінімізації ймовірності виникнення і масштабу втрат у майбутньому. Іншим структурним елементом системи внутрішніх контролів є щорічний процес самооцінювання та тестування внутрішніх контролів, що допомагає ідентифікувати ті складники процесів Банку, які найбільш схильні до проявів подій операційного ризику. Результат проведеного аналізу враховують під час установлення показників толерантності до втрат у результаті реалізації подій операційного ризику, а саме у процесі розрахунку максимального розміру втрат, який приймається Банком у межах функціонування ефективної системи внутрішніх контролів, за якої недотриманий дохід або операційні витрати на подальшу мінімізацію ризику будуть вищими, ніж розмір зменшення ризику.

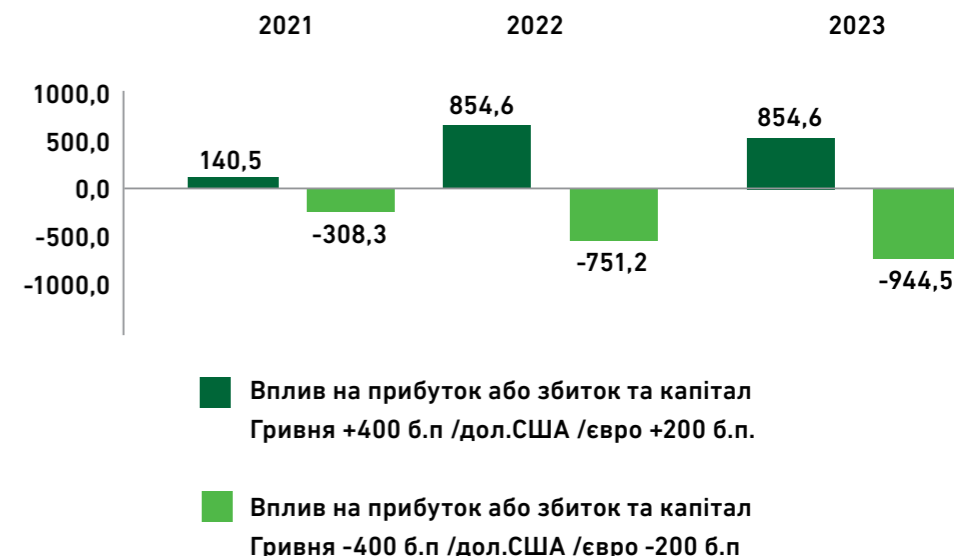
РИЗИК ЛІКВІДНОСТІ: ПЕРЕВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ НАД ФІНАНСОВИМИ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ З УРАХУВАННЯМ РОЗПОДІЛУ СТАБІЛЬНОЇ ЧАСТИНИ ДЕПОЗИТІВ до 1 року кумулятивно

ВАЛЮТНИЙ РИЗИК
млн грн

ПРОЦЕНТНИЙ РИЗИК У БАНКІВСЬКІЙ КНИЗІ
млн грн

Іншими інструментами управління операційними ризиками є ключові індикатори ризику та стрес-сценарії. Ключові індикатори ризику доповнюють систему внутрішніх контролів, устанавлюючи граничні показники частоти та/або масштабу ефекту реалізації подій операційного ризику або подій, що можуть призвести до реалізації операційних ризиків у розрізі процесів та/або продуктів банку, яким властива висока частота настання подій операційного ризику, проте в незначних розмірах кожної з подій. Водночас стрес-тестування подій операційного ризику використовує накопичений досвід і процес моделювання для оцінювання ймовірного впливу в разі настання несприятливих сценаріїв, які відбуваються нечасто, проте ефект від настання яких дуже значний. Щорічно відповідно до розширеного підходу вимірювання Банк розраховує розмір капіталу, необхідний для покриття втрат від настання подій операційного ризику.

Для безперервного функціонування Банку в разі реалізації надзвичайної події розроблено План забезпечення безперервної діяльності головного офісу та Плану відновлення діяльності підрозділів. План забезпечення безперервної діяльності, розроблений у цілому для головного офісу Банку, передбачає можливість відновлення діяльності головного офісу Банку в цілому в необхідному обсязі залежно від масштабу наслідків форс-мажорних обставин, у погодженій послідовності та згідно з визначеними пріоритетами. Плани відновлення діяльності підрозділів передбачають можливість відновлення діяльності окремого підрозділу Банку в необхідному обсязі залежно від масштабу наслідків форс-мажорних обставин, у погодженій послідовності та згідно з визначеними пріоритетами. Банк здійснює регулярне тестування планів забезпечення безперервності функціонування та відновлення діяльності.

У разі передання банківських процесів на аутсорсинг Банк продовжує контролювати ризики за цими процесами через визначення критеріїв якості та своєчасності надання послуг провайдером аутсорсингу, збору інформації щодо подій операційного ризику, аналізу планів відновлення діяльності аутсорсера та проведення перевірок процесу аутсорсингу внутрішнім аудитом банку.

Операційний ризик є залишковим ризиком у результаті застосування заходів мінімізації ризиків у межах системи внутрішнього контролю. Ліміти ризику розподіляють між бізнес-лініями та категоріями типів подій операційного ризику і встановлюють у відсотках від операційного доходу або ж в абсолютному розмірі.

Управління ризиком інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ICT) та ризиком інформаційної безпеки (із виокремленням у його складі кіберризик) є частиною

системи управління операційним ризиком у Банку, із урахуванням впливу на інші ризики, властиві його діяльності. На сьогоднішній день управлінню ризиком інформаційно-комунікаційних технологій та інформаційної безпеки в Банку приділяється все більше уваги. Цьому є кілька основних причин: непинний ріст використання інформаційних технологій у бізнес-процесах Банку, збільшення цінності інформації, що обробляється, а також інтеграція різних інформаційних продуктів для покриття всіх потреб Банку.

Під час визначення заходів для управління ризиками ICT та ризиком інформаційної безпеки (із виокремленням у його складі кіберризик) Банк дбає про те, щоб вони були пропорційними реальній загрозі та шкоді для Банку, а також щоб контрольні заходи були здатні пом'якшити пов'язані з цим ризики. Під час оцінки збитків Банк ураховує не лише матеріальні збитки, які можуть бути завдані згаданими видами ризику, а й ризик заподіяння нематеріальної шкоди, зокрема шкоди репутації Банку.

У 2023 р. було зареєстровано мінімальну кількість нових подій операційного ризику, пов'язаних із результатом військової агресії, радше проводилась переоцінка розміру фінансових втрат раніше ідентифікованих подій. Більше 60% втрат від реалізації подій операційного ризику, не пов'язаних із військовими діями, становили втрати бізнес-лінії роздрібного бізнесу, 80% із яких були результатом зовнішніх шахрайських дій із коштами клієнтів Банку у форматі соціальної інженерії.

Управління юридичним ризиком у складі операційного ризику відбувається через розподіл розміру портфеля судових позовів матеріального характеру на категорії від низького до високого ризику – залежно від стадії претензійно-позовної роботи і наявності рішень на користь Банку, водночас на весь розмір портфеля, якому присвоєно високий рівень ризику, створюються резерви. Протягом 2023 р. Банк збільшив загальну суму юридичного ризику за позовами, за якими є відповідачем, до 453 млн грн, проте у структурі продовжують переважати позови з низьким рівнем ризику.

Система управління інформаційною безпекою має стратегічне значення для Банку. Система управління ІБ Банку повинна відповідати потребам і цілям Банку як організації, що постійно розвивається, його вимогам безпеки, організаційним процесам, що використовуються, а також розміру та структурі організації.

Метою Банку щодо системи управління інформаційною безпекою є збереження конфіденційності, цілісності, автентичності та доступності інформації шляхом застосування процесів управління ризиками й у такий спосіб довести стейкхолдерам, що ризики ІБ управляються належним чином.

Банк розробляє функції ІБ та пов'язані з ними завдання так, щоб зусилля, потрібні для виконання кожного завдання, були пропорційними пов'язаним із цим ризикам ІБ. Банк постійно розвиває здатність запобігати, виявляти, реагувати на інциденти інформаційної безпеки, аби знизити ймовірність виникнення несприятливих подій та їх вплив до прийнятного рівня. Він ураховує використання рішень інформаційної безпеки, які мінімізують досвід користувача. Банк прагне володіти досвідом та інструментами, щоб тримати ризик загроз для Банку на прийнятному мінімальному рівні, ефективно запобігати IT-атакам на нього, ізолювати несподівані події, щоб тримати їх під контролем, і відновлюватися після IT-загроз.

УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ

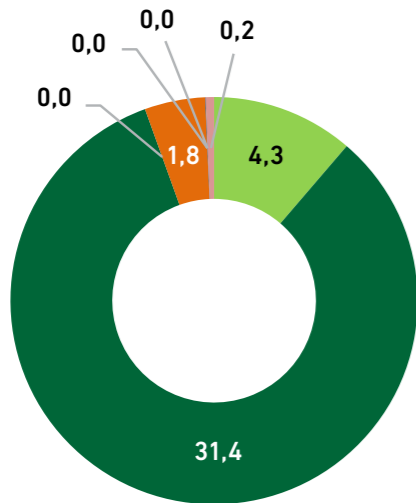
Стратегічний ризик – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неправильних управлінських рішень та неадекватного реагування на зміни в бізнес-середовищі.

КОРПОРАТИВНИЙ БІЗНЕС

КАТЕГОРІЇ ПОДІЙ ОПЕРАЦІЙНОГО РИЗИКУ, 2021

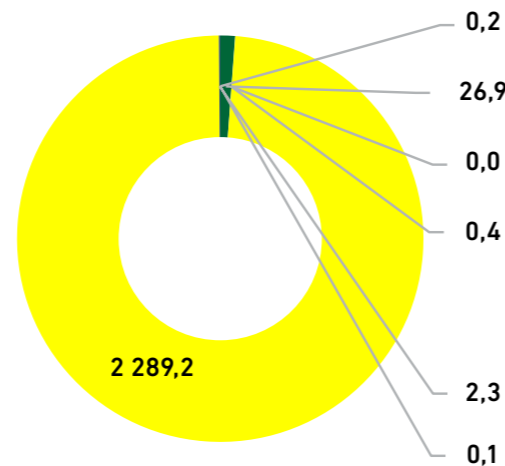
млн грн

- Внутрішнє шахрайство
- Зовнішнє шахрайство
- Відносини з персоналом і безпека робочого місця
- Клієнти, продукти і правила ведення бізнесу
- Катастрофи та публічна безпека
- Порушення діяльності та збої систем
- Виконання, надання послуг та управління процесами

КАТЕГОРІЇ ПОДІЙ ОПЕРАЦІЙНОГО РИЗИКУ, 2022

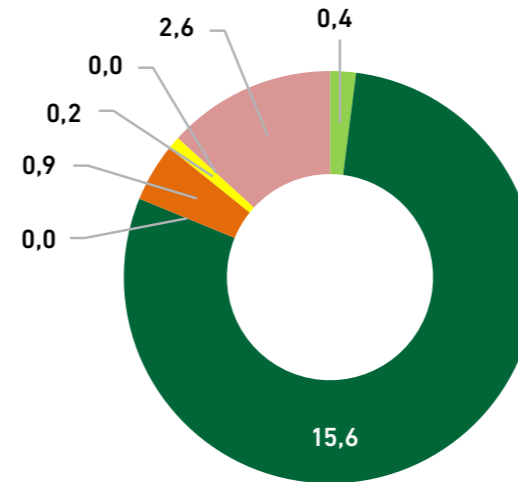
млн грн

- Внутрішнє шахрайство
- Зовнішнє шахрайство
- Відносини з персоналом і безпека робочого місця
- Клієнти, продукти і правила ведення бізнесу
- Катастрофи та публічна безпека
- Порушення діяльності та збої систем
- Виконання, надання послуг та управління процесами

КАТЕГОРІЇ ПОДІЙ ОПЕРАЦІЙНОГО РИЗИКУ, 2023

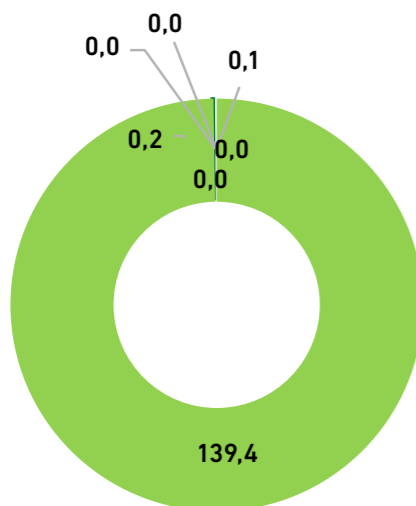
млн грн

- Внутрішнє шахрайство
- Зовнішнє шахрайство
- Відносини з персоналом і безпека робочого місця
- Клієнти, продукти і правила ведення бізнесу
- Катастрофи та публічна безпека
- Порушення діяльності та збої систем
- Виконання, надання послуг та управління процесами

РІВЕНЬ ЮРИДИЧНОГО РИЗИКУ, 2021

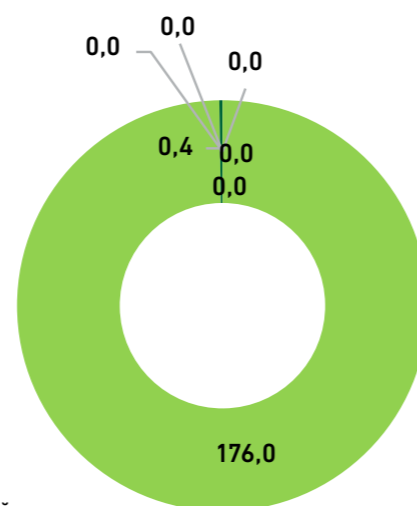
млн грн

- Низький
- Середній
- Високий

РІВЕНЬ ЮРИДИЧНОГО РИЗИКУ, 2022

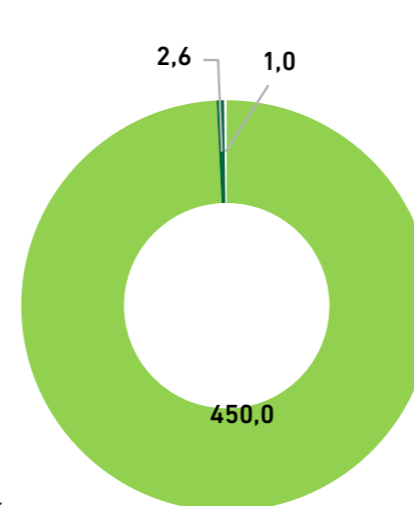
млн грн

- Низький
- Середній
- Високий

РІВЕНЬ ЮРИДИЧНОГО РИЗИКУ, 2023

млн грн

- Низький
- Середній
- Високий

Управління стратегічним ризиком базується на щорічній оцінці життєздатності бізнес-моделі банку та її вразливості до макроекономічних шоків, а також регулярному (щоквартальному) моніторингу показників раннього реагування щодо зміни позиції Банку на ринку та відносної ефективності бізнес-моделі банку.

Показниками життєздатності бізнес-моделі банку є показник SREP, результати стрес-тестування бізнес-плану банку та аналіз залежності банку від однієї з бізнес-ліній банку та/або джерела доходу. Індикатори раннього реагування на зміни позиції банку на ринку та відносної ефективності бізнес-моделі банку – це значна зміна протягом року частки банку на ринку в розрізі кредитів та депозитів юридичним та фізичних осіб, відповідно, суттєве невиконання загальнобанківських ключових показників ефективності, та показники ефективності ведення банківської діяльності, які гірші за середні показники для групи схожих банків.

УПРАВЛІННЯ РЕПУТАЦІЙНИМ РИЗИКОМ

Ризик репутації – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого сприйняття іміджу банку клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами. Репутаційний ризик можна розглядати як самостійний ризик (первинний), а також як додатковий ризик (вторинний), що виникає з якогось іншого ризику.

Управління первинним репутаційним ризиком, тобто репутаційним ризиком, в основі якого лежать виключно зовнішні фактори, відбувається шляхом моніторингу Індикаторів Репутації (IP) у зовнішніх джерелах (медіа, соціальні мережі тощо) та в розрізі основних стейкхолдерів банку: громадськості, клієнтів, регулятора та співробітників.

Управління вторинним репутаційним ризиком, тобто ризиком, в основі якого лежать внутрішні причини (реалізація інших видів ризику: операційного, кредитного, ризику ліквідності тощо), відбувається шляхом:

- моніторингу на постійній основі Ключових Індикаторів Ризику (KIP), пов'язаних із репутаційним ризиком;
- інтеграції ідентифікації репутаційного ризику у внутрішні процеси банку (наприклад, процес запровадження нових продуктів, залучення нових клієнтів, передачі процесів банку на аутсорсинг).

Ужиття відповідних заходів пом'якшення ризику відбувається або у звичайному режимі в разі перевищення IP та KIP сигнального чи критичного рівнів, або в разі критичних подій у межах процесу управління репутаційним ризиком у кризових ситуаціях.

Досягнення корпоративної бізнес-лінії

У 2023 р. ОТП Банк продовжив надавати юридичним особам безперервне фінансування й оформив кредитні угоди на загальну додаткову суму еквів. 6,3 млрд грн. Традиційно частка фінансування агробізнесу була найбільшою і становила 50% від цієї суми.

Фінансування оборотного капіталу компаній було основним напрямком фінансової підтримки. Водночас уперше з початку повномасштабних воєнних дій в Україні в минулому році Банк відновив послуги щодо надання інвестиційного кредитування корпоративним клієнтам строком до 5 років.

Для забезпечення фінансової підтримки нових та існуючих клієнтів, а особливо представників середнього і малого бізнесу, Банк значно розширив співпрацю з такими міжнародними фінансовими інститутами, як EBRD і IFC. Відповідно до умов підписаних угод вони поділяють із ОТП Банком до 50% ризиків нового кредитного портфеля Банку, а саме: 40 млн євро – EBRD і 30 млн євро – IFC. Це стало ще одним підтвердженням високої оцінки і надійності ОТП Банку з боку міжнародних організацій.

Крім того, із метою підтримки сталих інвестицій в енергоощадні технології малими та середніми підприємствами, зокрема для забезпечення потреб місцевих агровиробників в оновленні агротехніки сучасною продукцією світових брендів, ОТП Банк у співпраці з EBRD запропонував унікальну програму – кредити з можливістю часткової компенсації їх суми. Розмір компенсації залежить від виду активу та може досягати 20% від профінансованої вартості.

Ринок банківського кредитування у 2023 р. характеризувався значною ціновою конкуренцією за позичальників, підсиленою, з-поміж іншого, неодноразовим упродовж року зниженням облікової ставки і вартості депозитних сертифікатів зі сторони НБУ. Тому Корпоративна бізнес-лінія розробляла різні варіанти і пропонувала своїм клієнтам найоптимальніші цінові пропозиції. Зокрема значну популярність серед позичальників мало фінансування, яке ОТП Банк надавав у межах державної програми «Доступні кредити 5-7-9», учасником якої банк є ще з листопада 2020 р. Відповідність позичальника умовам програми дає можливість суттєво зменшити йому відсоткове навантаження

за кредитами і кредитними лініями. Загальна сума фінансової підтримки, наданої Банком українському бізнесу в межах цієї програми в минулому році становила 2,3 млрд грн.

У середині грудня 2023 р. Банк розширив свою участь у цій програмі, підписавши одним із перших серед банків угоду «Доступний факторинг» і створивши в такий спосіб додаткові унікальні і привабливі умови для пропозиції факторингового фінансування своїм клієнтам.

У 2023 р. ОТП Банк став єдиним банком, який отримав грант від провідного світового агентства міжнародного розвитку USAID у сумі 1,2 млн доларів США. Проєкт USAID «Реформування фінансового сектору» та ОТП Банк розпочали спільну програму, щоб розширити доступ до капіталу малому та середньому бізнесу. Грант дозволяє Банку надати фінансування в сумі понад 500 млн грн під низьку відсоткову ставку для близько 100 цільових компаній. Фінансування в межах проєкту націлене на фінансування обігового капіталу для компаній, які втратили активи внаслідок воєнних дій, перемістилися бізнес у більш безпечні регіони, а також підприємствам критично важливих галузей та компаніям, які мають жінок з-поміж власників. Крім цього, грант дозволяє профінансувати частину компаній за допомогою сучасного кредитного продукту «факторинг», який Банк прагне розвивати та популяризувати серед клієнтів. Проєкт стартував 12 жовтня 2023 р., і вже до кінця року було профінансовано 295 млн грн у межах програми.

У 2023 р. у межах інноваційного проєкту «Агрофабрика» – фінансування агровиробників із банком землі від 200 до 10 000 гектарів – Банк додатково надав більше 1 млрд грн. У рамках «Агрофабрики» уже протягом 7 років фінансування аграріям надають швидко, із мінімальним пакетом документів та під заставу фінансових аграрних розписок. ОТП Банк залишається найбільшим банком, який використовує цей інструмент як заставу. У 2023 р. було оформлено 115 аграрних розписок на загальну суму 1,2 млрд грн. Усього за час існування «Агрофабрики» було оформлено 1200 аграрних розписок на загальну суму 8,4 млрд грн. Також у межах проєкту «Агрофабрика» банк співпрацює з великою кількістю партнерів – постачальників ЗЗР, насіння та добрив, що надає змогу позичальникам отримати фінансування в рамках партнерських програм зі ставкою від 0,01% річних у гривні. За такими програмами у 2023 р. було профінансовано 170 млн грн.

ОТП Банк приділяє багато уваги прискоренню й оптимізації внутрішніх процесів задля максимального задоволення клієнтів. Так, для досягнення цієї мети у процесі фінансування малих та середніх клієнтів було створено команду спеціалістів, яка працює за принципами Agile. За минулий рік цій команді вдалося створити повністю диджиталізований кредитний процес у CRM-системі Банку від етапу заведення заявки клієнтом до ухвалення рішення Кредитним комітетом. Наступного року Agile-команда продовжить цей

проєкт і має на меті закінчити рік із повністю автоматизованим процесом фінансування МСБ-клієнтів до етапу видачі кредитних коштів на рахунок клієнта.

У фокусі уваги Корпоративної бізнес-лінії було також продовження переведення максимальної кількості активностей, пов'язаних із загальним процесом кредитування, у цифрову форму, оптимізація й автоматизація процесів. З-поміж найбільших вагомих досягнень стало переведення клієнтських листів і кредитної документації в електронну форму зі зручним накладанням електронних цифрових підписів (ЕЦП) на них. Тепер усе більше і більше клієнтів підписують із банком договори віддалено, не відвідуючи офіс банку. Це суттєво прискорює процес підписання документів сторонами і дає змогу відмовитися від паперових носіїв.

Завдяки надійності та якості сервісу майже 5 тисяч юридичних осіб обрали ОТП Банк для відкриття поточного рахунку у 2023 р.

ПРОДУКТИ ДЛЯ КОРПОРАТИВНОГО БІЗНЕСУ

ОТП Банк продовжує розвиток продуктів та процесів банку. У корпоративному бізнесі протягом 2023 р. ОТП Банк розвивав диджитальні канали та сервіси, приділяючи увагу найбільш затребуваним та масовим операціям наших клієнтів:

1) Банк запровадив нові сервіси для покращення зручності та доступності операцій із іноземною валютою. Наразі в ОТПу доступна інформація про ЗЕД-договори, за якими була проведена операція з іноземної валюти, календар строків повернення валютної виручки, онлайн-трекінг SWIFT-платежів та копії всіх документів із відмітками Банку.

Також для клієнтів Банку повністю через онлайн-канали доступний попередній розгляд ЗЕД-договорів та пряма консультація фахівців із Валютного контролю банку;

2) у 2023 МІКРО та СМІ клієнти Банку отримали можливість подати запит та отримати фінансування за продуктом Wellcome Overdraft через Click ОТПу. Продуктом Wellcome Overdraft уже користуються сотні клієнтів Банку, і наразі це є одним із найзатребуваніших продуктів, що дозволяє отримати фінансування швидко та онлайн;

3) клієнти ОТП Банку отримали можливість замінити традиційні грошові чеки на електронні в ОТПу, що дає змогу отримати готівку у визначений час та в будь-якому відділенні Банку;

4) клієнти Банку мають можливість та активно використовують сервіси із дистанційного відкриття рахунків, включно із дистанційною (відео) верифікацією представника, оновленням та підписанням документів тільки за допомогою сервісів ОТПу.

Банк планує і далі розвивати диджитальні сервіси задля надання завжди актуальних та зручних послуг своїм клієнтам.

Досягнення роздрібної бізнес-лінії

ЗДОБУТКИ ТА ВИЗНАННЯ У СЕГМЕНТІ РОЗДРІБНОГО БІЗНЕСУ

ОТП Банк – один із найбільших українських банків з іноземним капіталом, визнаний лідер у роздрібному фінансовому секторі України. Через 72 відділення в усіх регіонах України (окрім тимчасово окупованих територій) Банк надає повний спектр фінансових послуг своїм клієнтам.

Загалом 2023 рік став роком, протягом якого вдалося закріпити клієнтоцентричний підхід у роботі ОТП Банку. Показники Банку суттєво покращились: NPS за рік виріс на 8% і становить 58%. 93% клієнтів задоволені роботою операторів Інформаційного центру, а 97% – високо оцінюють роботу працівників відділень Банку.

Будь-які зміни у процесах та продуктах відбуваються на основі потреб клієнта. Банк упроваджує ідеологію сервіс-дизайну в усі сфери роботи, окремі продуктові команди навіть мають у своєму складі сервіс-дизайнерів.

Попри війну, яка триває, ОТП Банк котрий рік поспіль демонструє приріст коштів фізичних осіб. Так, у 2023 р. відповідний показник становив 1,38 млрд грн, або на 11,4% збільшилися пасиви фізичних осіб. Драйвером зростання є збільшення кількості активних клієнтів бБнку та клієнтів, які довіряють свої кошти та розміщують їх на депозитах в ОТП Банку. Їх кількість у 2023 р. подвоїлась, а депозитний портфель зріс на 38,2%.

Банк активно розвиває дистанційні канали обслуговування клієнтів. Так, у 2023 р. клієнти мають змогу керувати своїми коштами, розміщати депозити та інвестувати кошти в ОВДП через застосунок OTP BankUA. Подбав ОТП Банк і про додаткові бонуси для клієнтів, які розміщували депозити протягом 2023 р. Зокрема, були проведені розіграші портативних зарядних станцій та додаткових відсотків до вже розміщених депозитів.

У 2023 р. до наявного споживчого кредитування та випуску кредитних карт ОТП Банк відновив готівкове кредитування фізичних осіб, що дасть стимул для розвитку цього напрямку та задоволення потреб клієнтів у додаткових коштах.

ОТП Банк також запустив оформлення кредитів готівкою через мобільний застосунок OTP BankUA. Процес передбачає отримання клієнтом коштів до 100 тис. грн на картку за 5 хвилин без дзвінків від банку та візитів до відділення.

Крім того, із другого кварталу минулого року клієнти Банку можуть стати власниками кредитної картки «Ладна» шляхом її онлайн-відкриття в застосунку OTP Bank UA. Кредитна картка передбачає пільговий період у 62 дні, має прості та зрозумілі умови й автентичний дизайн.

Миттєва розстрочка «Скибочка» упродовж 2023 р. отримала нових партнерів. Серед них: «Алло», «Цитрус», «Спортлайф» та інші. Кількість користувачів цього сервісу зросла у 3 рази впродовж минулого року.

Також у 2023 р. ОТП Банк відновив кредитування на автомобілі із пробігом. Банк надає клієнтам свободу у виборі авто (без обмежень на вік та пробіг), водночас додаткових

обтяжень немає – без застави та обов'язкового страхування КАСКО. Рішення щодо видачі кредиту та перерахунку коштів ухвалюють упродовж 1 дня.

НОВА БІЗНЕС-МОДЕЛЬ PREMIUM BANKING

У 2023 р. відбулася трансформація преміального бізнесу. Завдяки високоорганізованому підходу до створення та реалізації нової бізнес-моделі було залучено співпрацівників з інших підрозділів та проведено низку досліджень.

Задля розуміння, що саме наразі цінує преміальний клієнт, якими були його очікування, виявлення його «болів» та потреб, було проведено 27 глибинних інтерв'ю та 159 кількісних опитувань як дійсних преміальних клієнтів, так і преміальних клієнтів, які ухвалили рішення про закриття рахунків. Додатково було залучено дослідницьку компанію «4Service» для опитувань 30 преміальних клієнтів інших банків.

Для аналізу поведінки преміальних клієнтів була застосована математична модель, яка вивчила вік, стать, соціально-демографічний статус клієнтів, а також їх транзакційну поведінку та рівень продуктової пенетрації. За результатами кластерної моделі преміальні клієнти були розподілені за трьома категоріями, визначений портрет преміального клієнта та сформовані правила, які притаманні кожній із категорій клієнтів.

Після проведених досліджень, їх аналізу, підтвердження чи спростування гіпотез була визначена нова бізнес-модель преміального бізнесу.

Нова бізнес-модель преміального бізнесу – це комплексний підхід до преміального обслуговування клієнта, його родини та бізнесу, який задовольняє щоденні потреби клієнта під час взаємодії з банком та надає фінансові рішення, потрібні для побудови довгострокових відносин із ним.

ОТП Банк стає для преміального клієнта єдиним провайдером, який задовольняє всі його фінансові потреби, включаючи кредити, депозити та інші фінансові продукти.

Новий продукт для преміальних клієнтів «PREMIUM FAMILY AND BUSINESS» містить:

- **обслуговування бізнесу** – один преміальний менеджер для фізичної особи та ФОП;
- **сімейне обслуговування** – члени родини є повноцінними преміальними клієнтами, які обслуговуються в одного преміального менеджера та отримують ті ж пропозиції, що й основний власник продукту;
- **безпечні рішення** – нова опція страхування коштів від шахрайства та соціальної інженерії, яка є важливим елементом нового продукту;
- **фінансові рішення** – включають нові пропозиції для клієнта, які є затребувані в сучасних реаліях.

Створення нової бізнес-моделі преміального бізнесу є лише початком стратегії, яка націлена на побудову та розвиток довгострокових відносин із преміальними клієнтами в частині Premium Family та розвитку бізнесу клієнта.

Досягнення казначейства

Казначейство ОТП Банку пропонує широкий спектр продуктів і послуг компаніям, а також інституційним інвесторам: валютні угоди «спот» для корпоративних і роздрібних клієнтів; валютні свопи, різноманітні інструменти грошового ринку й РЕПО для фінансових установ. Можливість придбати державні облігації країн G7 для банків. У своїй стратегії й роботі казначейство керується баченням: «Залишитися одним із найнадійніших та найуспішніших казначейств в Україні».

Казначейство ОТП Банку має дві стратегічні мети:

- утримувати лідерство у сфері надання фінансових послуг, основною цінністю яких є високопрофесійна експертиза;
- бути основним партнером клієнтів корпоративної, роздрібною лінії, клієнтів преміум-сегменту, а також їхнього бізнесу.

Незважаючи на війну, доходи казначейства вдалося утримати на високому рівні й навіть перевершити планові показники. Це стало результатом збалансованого портфеля послуг, що включає торгівлю для власних потреб та за клієнтськими заявками. Зростання було обумовлене насамперед швидким реагуванням на зміни законодавства та ринкової кон'юнктури.

Згідно з рейтингом Міністерства фінансів України за 2023 рік ОТП Банк посів четверте місце серед первинних дилерів.

Майбутнє Банку. Диджиталізація та дистанційні канали продажу

2023 р. для ОТП Банку став часом активної цифровізації послуг у мобільному застосунку ОТП Bank UA. Оформлення кредиту готівкою та відкриття кредитної картки, відкриття депозиту за стандартними або за індивідуальними умовами, перекази між рахунками як усередині банку, так і в інші українські банки, проведення операцій обміну валют та оплата послуг інтернету та телебачення. Також було впроваджено велику кількість нефінансових послуг: додавання карток у гаманці Google Pay та Apple Pay, розширена категоризація транзакцій, формування квитанцій за будь-якими операціями в застосунку, управління словом-паролем, захист критичних операцій у застосунку.

У 2023 р. ОТП Банк став першим банком в Україні, який надав можливість клієнтам напямучи брати участь в аукціонах Міністерства фінансів України із придбання ОВДП через мобільний застосунок ОТП Bank UA. Клієнти банку отримали ефективний інструмент інвестицій та підтримки держави у складний час. На початок 2024 р. 10% усіх ОВДП в Україні було куплено в застосунку ОТП Bank UA.

Важливим фокусом для банку в 2023 р. став напрямок благодійності. Так, улітку 2023 р. у застосунку ОТП Bank UA додали розділ благодійності, де клієнти можуть переказати кошти на рахунок потрібного благодійного фонду без комісії. А у грудні 2023-го уперше серед українських банків у мобільному застосунку ОТП Bank UA відбувся благодійний аукціон, зібрані кошти з якого було скеровано у фонд Superhumans Center.

Понад 200 000 клієнтів ОТП Банку уперше встановили мобільний застосунок ОТП Bank UA та спробували нові продукти та функції, що з'явилися в застосунку. Більше 90% клієнтів старого застосунку ОТП Smart було переведено до нового.

Корпоративне управління

Для реалізації намірів акціонера і керівництва Банку щодо досягнення найвищого рівня результатів діяльності, уміння вселити впевненість партнерам і клієнтам у довгостроковому економічному потенціалі банку, Банк ухвалив власні принципи (Кодекс) корпоративного управління – документ, у якому викладено ставлення акціонера і керівництва Банку до основних проблем корпоративного управління та методів їх розв'язання в банку.

У Банку застосовується дворівнева структура управління. Органами управління Банку є Загальні збори акціонерів, орган, відповідальний за здійснення нагляду, – Наглядова рада, і виконавчий орган (колегіальний) – Правління.

Дворівнева структура управління визначає чіткий розподіл функцій з безпосереднього управління поточною (операційною) діяльністю Банку, які здійснює виконавчий орган – Правління, та функцій контролю за роботою Правління, а також інших керівників Банку (у тому числі керівників підрозділів контролю та внутрішнього аудиту), які здійснює Наглядова рада.

АКЦІОНЕР БАНКУ

Акціонер Банку має захищати інтереси Банку та його вкладників, активно використовуючи свої повноваження на Загальних зборах акціонерів – найвищому органі управління Банку. Акціонер вживає всіх необхідних заходів для гарантування того, щоб структура власності Банку не перешкоджала корпоративному управлінню на належному рівні, лише компетентні й надійні особи, які можуть принести власний досвід на користь Банку, були обрані членами Наглядової ради, а Наглядова рада звітувала і була відповідальною за діяльність та фінансовий стан Банку. Акціонер під час ухвалення власних рішень має враховувати насамперед інтереси зацікавлених осіб Банку, а саме вкладників, інших кредиторів, працівників банку тощо. Своєю чергою, Банк сприяє реалізації та забезпечує захист прав і законних інтересів акціонера, визначених статутом, положенням про Загальні збори акціонерів Банку та чинним законодавством України. Право акціонера на участь в управлінні Банком реалізується через його участь у Загальних зборах акціонерів Банку.

НАГЛЯДОВА РАДА БАНКУ

Наглядова рада є колегіальним органом, що здійснює захист прав вкладників, інших кредиторів та акціонерів Банку і в межах компетенції, визначеної законодавством та статутом Банку, контролює діяльність Правління Банку. Наглядова рада не бере участі в поточному управлінні Банку. Наглядова рада контролює діяльність Правління Банку, дотримання статуту та будь-яких інших відповідних нормативних положень. У зв'язку з цим Наглядова рада має право перевіряти дані обліку та здійснення будь-яких управлінських функцій у Банку. Наглядова рада перевіряє річну фінансову звітність, включаючи пропозиції щодо розподілу прибутку і щорічний звіт Правління, та подає свої коментарі до нього на розгляд Загальних зборів. Наглядова рада Банку утворює комітети (комітет з питань аудиту, комітет з управління ризиками та комітет з питань винагороди і призначень) із числа членів Наглядової ради для попереднього вивчення і підготовки до розгляду Наглядовою радою питань, що належать до компетенції Наглядової ради. За підсумками року Наглядова рада звітує перед Загальними зборами про свою діяльність.

ПРАВЛІННЯ БАНКУ

Правління є виконавчим органом банку, що здійснює поточне управління. Правління підзвітне Загальним зборам акціонерів і Наглядовій раді, організовує виконання їх рішень. Правління розробляє й передає на затвердження Наглядовій раді проекти річного бюджету та стратегії Банку і забезпечує їх реалізацію. Стратегія розвитку Банку визначає наявні й перспективні банківські продукти та послуги, ринки, сфери дії, у яких Банк планує досягти переваги над конкурентами, а також потреби Банку щодо фінансових, операційно-технологічних та кадрових ресурсів.

Наглядова рада затверджує стратегію розвитку Банку відповідно до основних напрямів діяльності, визначених Загальними зборами акціонерів Банку. Реалізацію стратегії розвитку Банку покладено на Правління Банку. Стратегію розвитку Банку оновлюють відповідно до змін ринкових умов. На регулярній основі й на вимогу Наглядової ради Правління подає Наглядовій раді звіт про стан виконання стратегії розвитку Банку, про фінансово-господарський стан Банку та хід виконання планів і завдань. Правління та Наглядова

рада проводять спільні засідання принаймні раз на квартал. Банк зобов'язаний забезпечити проведення щорічної перевірки окремої та консолідованої фінансової звітності АТ «ОТП БАНК», річної консолідованої звітності (комбінованої звітності) іноземної банківської групи «ОТП БАНК» та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності Банку аудиторською фірмою відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, норм і стандартів аудиту, затверджених Аудиторською палатою України згідно з міжнародними стандартами аудиту та етики. За підсумками року Правління звітує перед Наглядовою радою про свою діяльність, Наглядова рада розглядає щорічний звіт Правління і вживає заходів з удосконалення механізмів діяльності Правління.

КОРПОРАТИВНИЙ СЕКРЕТАР

У Банку запроваджено посаду корпоративного секретаря. Корпоративний секретар є посадовою особою, яка відповідає за ефективну поточну взаємодію Банку з акціонерами, іншими інвесторами, координацію дій Банку щодо захисту прав та інтересів акціонерів, підтримання ефективної роботи Наглядової ради, а також виконує інші функції, визначені Законом України «Про акціонерні товариства», статутом Банку та положенням про корпоративного секретаря.

НЕЗАЛЕЖНІ ПІДРОЗДІЛИ БАНКУ

Банк утворює постійно діючий підрозділ з управління ризиками, що підпорядкований і підзвітний Наглядовій раді Банку та має відповідати за впровадження внутрішніх положень і процедур управління ризиками відповідно до визначених Наглядовою радою стратегії та політик, процедур і порядків управління ризиками. Також у Банку створений постійно діючий підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (далі – відділ комплаєнсу), який відповідає за:

- організацію контролю щодо дотримання Банком норм законодавства, внутрішньобанківських/внутрішньогрупових документів та відповідних стандартів;
- забезпечення моніторингу змін у законодавстві й відповідних стандартах та оцінювання впливу таких змін на процеси та процедури, запроваджені в Банку, контроль за імплементацією відповідних змін у внутрішньобанківських документи;
- надання роз'яснень, консультацій керівникам Банку на їхні запити з питань контролю щодо дотримання Банком законодавства України та відповідних стандартів;
- контроль за комплаєнс-ризиком, що виникає у взаємовідносинах Банку із клієнтами та контрагентами для запобігання участі Банку або використанню його в незаконних операціях;

- контроль за дотриманням механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в Банку/порушення в діяльності Банку;
 - забезпечення управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів;
 - здійснення на регулярній основі контролю за відсутністю конфлікту інтересів між керівниками Банку та суб'єктом оцінювальної діяльності;
 - забезпечення організації контролю за дотриманням Банком норм щодо своєчасності та достовірності фінансової та статистичної звітності;
 - забезпечення організації контролю за відповідністю процесів щодо управління проблемними активами законодавству України та внутрішньобанківським документам;
 - забезпечення контролю за дотриманням Банком норм щодо визначення переліку пов'язаних із Банком осіб для забезпечення цілісності та повноти процесу ідентифікації пов'язаних із Банком осіб і контролю за операціями з ними;
 - підготовку висновків щодо комплаєнс-ризиків, який притаманний новим продуктам і значним змінам у діяльності Банку та стосовно комплаєнс-ризиків для ухвалення кредитних рішень щодо кредитів пов'язаним із Банком особам;
 - здійснення контролю за відповідністю системи компенсацій та відшкодування, що запроваджена в Банку, а також процедур притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників Банку відповідно до вимог законодавства України;
 - підготовку звітів щодо комплаєнс-ризиків;
 - обчислення профілю комплаєнс-ризиків;
 - контроль за захистом персональних даних відповідно до законодавства України;
 - забезпечення функціонування системи управління ризиками шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування й надання рекомендацій щодо пом'якшення комплаєнс-ризиків;
 - забезпечення проведення навчання та обізнаності працівників Банку щодо дотримання норм законодавства, відповідних стандартів, культури управління ризиками з огляду на Кодекс етики банку.
- Відділ комплаєнсу підпорядковується та підзвітний Наглядовій раді Банку і виконує свої обов'язки відповідно до внутрішніх процедур та чинного законодавства України. Головний комплаєнс-менеджер забезпечує координацію роботи з питань управління комплаєнс-ризиком між структурними підрозділами банку, забезпечує розроблення та бере участь у розробленні внутрішньобанківських документів із напрямку комплаєнсу.

У разі виникнення надмірних ризиків, на які може наражатися Банк, зобов'язаний проінформувати Наглядову раду Банку, комітет з управління ризиками та Правління Банку про такі ризики. За умов виявлення підтверджених фактів неприйнятної поведінки в Банку/порушень у діяльності Банку та конфліктів інтересів, повідомляє Національний банк України про них, якщо Наглядовою радою Банку не були застосовані заходи, що забезпечили їх усунення.

Банк утворює незалежний функціональний структурний підрозділ внутрішнього аудиту, який функціонально підпорядкований і підзвітний Наглядовій раді та діє на підставі положення, затвердженого Наглядовою радою Банку.

Підрозділ внутрішнього аудиту, який забезпечує третю лінію захисту, здійснює незалежну перевірку й оцінювання адекватності та ефективності організації корпоративного управління, роботи системи внутрішнього контролю, у тому числі системи управління ризиками, процесів управління банком, їх відповідність розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку, із урахуванням особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк, організації внутрішньої системи протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму, системи управління ризиками відмивання коштів/фінансування тероризму.

Робота підрозділу внутрішнього аудиту проводиться згідно зі щорічним планом, затвердженим Наглядовою радою Банку. Про свою роботу підрозділ внутрішнього аудиту щоквартально звітує Наглядовій раді Банку (аудиторському комітету) та Правлінню Банку щодо статусу виконання/упровадження рекомендацій і усунення зауважень, виявлених під час проведення аудиторських перевірок. Щорічний звіт Наглядовій раді Банку та Правлінню Банку містить інформацію про оцінювання систем внутрішнього контролю, управління ризиками, корпоративного управління, найсуттєвіші недоліки, виявлені протягом звітного періоду, запропоновані/погоджені заходи щодо виправлення ситуації, а також ступінь упровадження цих заходів.

ЗВІТУВАННЯ ЩОДО КОМПЛАЄНС-РИЗИКУ

Головний комплаєнс-менеджер регулярно надає звіти щодо комплаєнс-ризиків й оцінювання комплаєнс-ризиків Наглядовій раді Банку, комітету з управління ризиками та Правлінню Банку не рідше одного разу на квартал або частіше у випадках, визначених законодавством України.

ФІДУЦІАРНІ ОБОВ'ЯЗКИ

Однією із фундаментальних концепцій, що покладена в основу корпоративного управління, є концепція фідуціарних обов'язків. Фідуціарний обов'язок існує там, де одна особа, клієнт або власник, покладає особливу надію або висловлює довіру іншій особі, фідуціару, та покладається на нього, тоді як фідуціар діє в інтересах цієї особи на власний розсуд із використанням власного досвіду. Фідуціарні обов'язки покладаються на керівників банку, які відповідають за управління та контроль за діяльністю банку. Згідно із Законом України «Про банки і банківську діяльність» керівники банку зобов'язані діяти на користь банку та клієнтів і ставити інтереси банку вище за власні. Керівники банку (голова і члени Наглядової ради банку, заступники голови та члени правління банку, головний бухгалтер, заступники головного бухгалтера) мають виконувати свої обов'язки лояльності й дбайливого ставлення щодо банку відповідно до законодавства України та стандартів банківського нагляду.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

Основні ділові інтереси та статутні зобов'язання банку полягають у забезпеченні того, щоб особисті інтереси керівників та працівників банку не завдавали шкоди діловим інтересам і зобов'язанням банку та його клієнтам. Керівники й інші працівники банку мають уникати конфлікту інтересів у своїй роботі та брати самовідвід від участі в ухваленні рішень, якщо в них існує конфлікт інтересів, який не дає їм змоги належним чином виконувати свої фідуціарні обов'язки в банку. Керівники банку повинні своєчасно інформувати, відповідно до діючих процедур банку, про наявність у них конфлікту інтересів, який може вплинути на виконання ними фідуціарних обов'язків. Керівник банку має бути відсторонений від голосування або участі в інший спосіб в ухваленні банком будь-якого рішення, щодо якого існує конфлікт інтересів.

ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ ОСОБАМИ

Угоди, що здійснюються з пов'язаними з банком особами, не можуть передбачити умови, що не є поточними ринковими умовами. Процес визначення й виявлення пов'язаних осіб банку, порядок здійснення угод із ними, процес здійснення нагляду за такими операціями, а також затвердження і перегляд операцій із пов'язаними особами банку регламентують відповідні внутрішні процедури банку.

ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЮ САНКЦІЙ

З метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також для запобігання порушенню законних інтересів громадян України, суспільства та держави, репутації банку банк

зобов'язується не порушувати спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів, які застосовують держава, іноземні міжнародні організації та/або іноземні держави до фізичних та юридичних осіб.

Відділ комплаєнсу аналізує всі підозрілі операції та контрагентів (компаній), за якими будь-який елемент фінансової операції підпадає під санкції/чутливі операції, після чого дає висновок та оцінку ризику комплаєнс щодо можливості такої операції або встановлення ділових відносин.

СИСТЕМА КОНФІДЕНЦІЙНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НЕПРИЙНЯТНУ ПОВЕДІНКУ В БАНКУ

Корпоративні цінності банку мають велике значення у процесі своєчасного та відвертого обговорення проблем. У зв'язку з цим банк заохочує працівників і дає їм змогу вільно повідомляти про свою стурбованість стосовно протизаконної, неетичної чи сумнівної практики, не побоюючись водночас можливих санкцій. У банку запроваджено процедури, за допомогою яких працівники банку мають змогу інформувати про свої суттєві підозри незалежно від внутрішньої системи субординації. Система раннього інформування включає механізми забезпечення захисту працівників.

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Як відповідальний постачальник фінансових послуг Банк приділяє особливу увагу захисту прав та інтересів споживачів, а також якості послуг, що надаються споживачам. Банк гарантує, що його працівники, які безпосередньо чи опосередковано контактують зі споживачами, проходять відповідну підготовку з питань захисту прав споживачів і, отже, розуміють та застосовують правила захисту прав споживачів належним чином, а також діють із належною обережністю та старанністю.

Щоб допомогти споживачам ухвалювати зважені фінансові рішення, Банк приділяє підвищену увагу дотриманню принципів захисту прав споживачів, прозорій інформаційній практиці, фінансовій освіті та захисту вразливих груп споживачів.

З метою уникнення та/або мінімізації ризиків порушення вимог законодавства України про захист прав споживачів із боку працівників Банку відділ комплаєнсу веде постійний контроль за дотриманням Банком вимог законодавства України про захист прав споживачів, у тому числі нормативно-правових документів Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, методичних рекомендацій уповноважених органів зокрема, але не обмежуючись: законом України «Про захист прав споживачів», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про рекламу», «Про споживче кредитування» та інших. Особлива увага приділяється

дотриманню вимог щодо взаємодії зі споживачами під час урегулювання простроченої заборгованості щодо вимог до етичної поведінки.

ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ТА ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ

Банк забезпечує рівний доступ до інформації, що розкривається, включаючи її обсяг, зміст, форму та час надання. Банк має дієву інформаційну політику, спрямовану на досягнення найбільш повної реалізації прав вкладників, клієнтів, інших кредиторів, інвесторів, акціонера та інших заінтересованих осіб на одержання інформації, яка може істотно вплинути на ухвалення ними інвестиційних рішень.

Інформаційну політику Банку розробляють з огляду на потреби банку в захисті інформації з обмеженим доступом (конфіденційної інформації, комерційної та банківської таємниці). Банк вживає заходів щодо захисту інформації з обмеженим доступом, забезпечує її збереження і встановлює відповідний режим роботи з такою інформацією. Банк визначає перелік такої інформації, дотримуючись оптимального балансу між відкритістю банку, необхідністю захищати власні комерційні інтереси та інтереси клієнтів банку, а також урахуванням вимоги чинних нормативно-правових актів. Банк гарантує таємницю стосовно операцій, рахунків та вкладів своїх клієнтів і кореспондентів. Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить банківську таємницю, розкривається відповідно до чинного законодавства.

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ

Банк заявляє про свою принципову позицію й засуджує корупцію як незаконний та неетичний спосіб ведення діяльності.

Для неухильного дотримання всіх вимог законодавства України з питань боротьби з корупцією на підставі чинної Антикорупційної політики Групи ОТП в Банку затверджено Антикорупційну програму АТ «ОТП БАНК» (далі – Програма). Норми Програми визначають, що Банк, усвідомлюючи відповідальність за утвердження цінностей верховенства права та доброчесності, прагнучи забезпечувати свій сталий розвиток, дбаючи про власну ділову репутацію, для заохочення використання добросовісної комерційної практики, а також в інтересах, зокрема, але не виключно, своїх працівників, посадових осіб, керівників і засновників (учасників), ділових партнерів і клієнтів проголошує, що його засновники (учасники), органи управління, посадові особи та працівники у своїй внутрішній діяльності, а також у правочинних відносинах із діловими партнерами, клієнтами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими юридичними та фізичними особами керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких форм

і проявів корупції й хабарництва та вживають усіх визначених законодавством заходів із запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним із нею діям (практикам).

Програма визначає стандарти й вимоги відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та Типової антикорупційної програми, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції. Програма визначає й регулює механізм контролю за дотриманням вимог законодавства України з питань запобігання, виявлення та протидії корупції й механізм із запобігання зловживанням із боку керівників та інших працівників банку.

Відповідно до стратегії та бізнес-плану Банку, а також із урахуванням бізнес-моделі Банку, етичне ведення бізнесу з «нульовою толерантністю» до корупції в будь-яких формах і проявах є принциповою позицією Групи ОТП та банку зокрема, якої зобов'язаний дотримуватись кожен працівник, тобто не мати ризик-апетиту до корупційних ризиків, тим самим практикуючи «нульову толерантність» до таких правопорушень.

Банк, зокрема відділ комплаєнсу, забезпечує розроблення та життя заходів, які є потрібними й достатніми для запобігання, виявлення і протидії корупції у своїй діяльності.

Керівник, органи управління, посадові особи всіх рівнів Банку беруть на себе зобов'язання особистим прикладом етичної поведінки формувати у працівників Банку нульову толерантність до корупції, що є основою ділової культури, повсякденної ділової практики та ділової репутації Банку.

З метою виявлення фактів та/або підозр Банком організовано безпечні, конфіденційні та доступні засоби інформування працівниками Банку про факти/підбурювання/підозри в корупційних порушеннях, таких як пропонування (або підозра) неправомірної вигоди третьою особою; вимагання надання (або підозра) неправомірної вигоди; підбурювання до вчинення корупційних дій; порушення вимог Програми (або про випадки підбурювання до таких дій), отримання відомостей про наміри або факти, що можуть свідчити про використання чи намір використання Банку або його працівників у діяльності, що містять або можуть містити ознаки корупційної складової.

Для повідомлення працівниками Банку про факти порушення Програми, учинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, на внутрішньому порталі та на офіційному вебсайті Банку розміщена відповідна інформація.

Регулярне оцінювання корупційних ризиків здійснюється у процесі оцінювання комплаєнс-ризиків у межах оцінювання й управління ризиками аутсорсингу.

Щороку всі працівники Банку проходять електронний навчальний курс щодо дотримання вимог із питань Антикорупційної програми з обов'язковою перевіркою знань.

Соціальна відповідальність

Більшість заходів Банку в межах корпоративної соціальної відповідальності у 2023 р. були пов'язані з допомогою країні під час повномасштабної війни: внутрішнім переселенцям, дітям, закладам охорони здоров'я, українцям, постраждалим від наслідків війни.

Серед найбільш значущих слід виокремити такі напрями.

ДІЯЛЬНІСТЬ У МЕЖАХ ПРОЄКТУ OTP BANK HELPS UKRAINE

У 2023 р. продовжив роботу благодійний проєкт OTP Bank Helps Ukraine, створений у 2022 р., метою якого є збір коштів для нагальних потреб країни під час воєнного стану. У межах проєкту реалізовано такі ініціативи:

- передано спеціальні електроліжка до Сумського обласного клінічного шпиталю та Університетської клініки Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця у м. Києві;
- надано допомогу дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, із Торецька (Донецька область), які тимчасово знайшли притулок у Хмельницькому обласному соціальному гуртожитку;
- реалізовано проєкт із допомоги Центру соціальної підтримки дітей та сімей у Ворзелі (Київська область);
- передано взуття до Кременчуцького обласного спеціалізованого будинку дитини (Полтавська область);
- надано комп'ютери для технічної служби Головного управління ДСНС у Запорізькій області;
- надіслано допомогу до Ніжинського дитячого будинку-інтернату (Чернігівська область);
- обладнано кабінет щелепно-лицьової хірургії у Кропивницькому;
- придбано апарат УЗД для Тернопільського обласного центру реабілітації та розвитку дитини;
- обладнано модульний будинок у с. Горенка (Київська область) для сім'ї, яка втратила житло;
- надано допомогу для мешканців Херсонщини, постраждалих від підризу ГЕС;
- придбано стельові підйомники для дітей з особливими потребами у Ніжинський дитячий будинок-інтернат (Чернігівська область);

- придбано апарат скринінгу слуху для неонатального центру Миколаївської обласної дитячої клінічної лікарні;
- зібрано і передано кошти на ремонт та нове обладнання Консультативно-діагностичної поліклініки НДСЛ «Охматдит» МОЗ України (м. Київ);
- придбано технічне устаткування для спеціалізованого будинку дитини у м. Біла Церква (Київська область);
- зібрано і передано українські книжки для дітей-сиріт за кордоном.

ДОПОМОГА SUPERHUMANS CENTER

ОТП Банк уклав договір про благодійну пожертву на 2023–2024 рр. із Superhumans Center – некомерційним проєктом, що займається протезуванням, складною реконструктивною хірургією, реабілітацією та психологічною підтримкою українців, які отримали травми через війну.

У межах співпраці ОТП Банк провів два благодійних аукціони, приурочених до Дня Незалежності та Різдва, усі зібрані від продажу лотів кошти були перераховані Superhumans Center. Крім того, Банк здійснював щомісячні перекази, що спрямовувалися на встановлення протезів українцям та на створення центру із навчання фахівців із протезування. Загальна сума допомоги станом на 31 грудня 2023 р. становила понад 22 млн грн.

ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ

- У травні ОТП Банк долучився до освітнього марафону «Фінансова оборона. Професія банкір» – усеукраїнського проєкту, ініційованого Національним банком України. Було проведено 92 заходи в дитячих садках, школах, університетах, центрах для вимушених переселенців, будинках-інтернатах.
- У червні працівники ОТП Банку провели в Харкові, Дніпрі, Рівному, Хмельницькому, Києві низку святкових заходів у поєднанні з уроками фінансової грамотності для майже 100 дітей, чий батьки загинули під час захисту України.
- У листопаді ОТП Банк приєднався до проєкту Національного банку України з підвищення фінансової грамотності та обізнаності українських дітей «Тиждень заощаджень». У межах проєкту співробітники ОТП Банку провели 43 освітні заходи для школярів у різних містах України.

ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

- У 2023 р. ОТП Банк продовжував реалізацію зеленого проєкту зі збору використаних батарейок у 20 відділеннях своєї мережі. Проєкт реалізується спільно із громадською організацією «Батарейки, здавайтеся», що надсилає зібрані по всій Україні батарейки на завод із переробки елементів живлення. Загалом у 2023 р. було зібрано для переробки 92 кг батарейок.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

- «Базовий курс із медичної допомоги» опанували 115 працівників у Києві та 16 співробітників у Дніпрі.

Тренінги проводила сертифікована компанія FAST Перша допомога і спецпідготовка.

Крім того, ОТП Банк долучився до першого масштабного Stop The Bleed Day – усеукраїнського онлайн-тренінгу, у якому взяло участь близько 100 міжнародних та українських компаній. Захід було приурочено до Дня зупинки кровотеч 25 травня.

- У вересні команда OTP Run (34 працівники) узяла участь у Київському марафоні незламності. 50% від прибутку з реєстрацій на офлайн-дистанції в Києві організатори заходу передали UNITED24, державній фандрейзинговій платформі, започаткованій Президентом України Володимиром Зеленським.

Корпоративна соціальна відповідальність

СИСТЕМИ ПРЕМІЮВАННЯ

Усі співробітники ОТП Банку отримують регулярну грошову винагороду, що залежить від особистих результатів і внеску в загальний фінансовий результат банку.

Основними фінансовими методами оцінювання в Банку є регулярні премії й одноразові премії за особливо важливі завдання.

Регулярні премії розподіляють залежно від параметрів нарахування на:

- KPI (Key Performance Indicator) based – фінансова система оцінювання досягнутих результатів співробітниками, що базується на рівні досягнення стратегічних та індивідуальних цілей;
 - індивідуальні системи мотивації – застосовуються для бізнес-підрозділів і допомагають установлювати залежність премії від індивідуального бізнес-результату.
- Разові премії за особливо важливі завдання встановлюють за:
- участь у проєктах Банку;
 - надзусилля в перевиконанні планових показників тощо.

МОТИВАЦІЙНІ ПРОГРАМИ

Окрім основної премії, у співробітників ОТП Банку є можливість отримати додаткове заохочення, а саме:

- OKR (Objectives and Key Results) – нефінансова система оцінювання, що допомагає визначити досягнення вищим керівництвом крос-функціональної/проєктної мети у кварталі;
- премія в межах програми «Рекомендуй друга!» за успішну рекомендацію знайомих на відкриті вакансії в Банку;
- премія за успішне наставництво для нового колеги;
- цінні подарунки для ювілярів Банку.

Внесок кожного співробітника не залишається поза увагою та обов'язково винагороджується.

УМОВИ ПРАЦІ

ОТП Банк завжди максимально підтримує своїх співробітників та надає різноманітні опції для покращення умов праці, серед яких:

- компенсація вартості навчання англійської мови (до 80%);
- знижки від партнерів (Sport Life, WOG, стоматологія тощо);
- 4 додаткових дні відпустки;
- корпоративний мобільний зв'язок;
- зовнішнє та внутрішнє навчання.

Додатково у 2023 р. було запуснено пілотний проєкт «Медичний патронаж: осіння вітамінізація» (01.09.2023 – 31.12.2023) – покриття половини витрат працівників Банку в аптеках (до 1 000 грн/міс. після оподаткування).

Загалом кожен співробітник ОТП Банку отримує роботу у стабільній європейській компанії, що є одним із лідерів у своїй справі, а також офіційне працевлаштування, своєчасну виплату заробітної плати, оплату відпустки та лікарняного, можливість скористатися знижкою на медичне страхування тощо.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання відіграє важливу роль у процесі навчання співробітників. Платформа дистанційного навчання e-Leaning та електронні курси роблять навчання інтерактивним і цікавим. Внутрішня база налічує понад 100 електронних курсів і тестів із процесів та продуктів. Працівники відділень постійно вивчають нові продукти та процеси у форматі відеосемінарів. Щоквартально керівники ОТП Банку проходять навчання за комплексними програмами від представників бізнес-шкіл. У поточних умовах проводяться заходи у вигляді вебінарів, спрямованих на підтримку психологічного здоров'я працівників.

ЗОВНІШНЄ НАВЧАННЯ

ОТП Банк на постійній основі залучає найкращих тренерів і спікерів вітчизняного ринку для навчання й поглиблення навичок співробітників для подальшого розвитку професійних та особистих якостей і компетенцій.

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ОТП БАНК»**

Окрема фінансова звітність за рік, який
закінчився 31 грудня 2023 року разом із Звітом
незалежного аудитора

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру та Наглядовій Раді Акціонерного товариства «ОТП Банк»

Звіт щодо аудиту окремої фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит окремої фінансової звітності Акціонерного товариства «ОТП Банк» («Банк»), представленої на сторінках 2–103 Річного Звіту Банку за 2023 рік, що складається з окремого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2023 року, окремого звіту про прибуток або збиток, окремого звіту про сукупний дохід, окремого звіту про зміни у власному капіталі та окремого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до окремої фінансової звітності, включаючи суттєву інформацію про облікову політику.

На нашу думку окрема фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку на 31 грудня 2023 року, та його фінансовий результат і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («РМСЕБ») Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітки 2 та 3 до окремої фінансової звітності, в яких зазначається, що воєнне вторгнення Російської Федерації в Україну негативно вплинуло на діяльність Банку. Як зазначено у Примітці 3, ці події або умови разом із іншими питаннями, викладеними у Примітці 3, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, які на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту окремої фінансової звітності за поточний період. Додатково до питання описаного в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що описане нижче питання є ключовим питанням аудиту, яке слід відобразити в нашому звіті. Це питання розглядалось в контексті нашого аудиту окремої фінансової звітності в цілому та враховувалось при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цього питання. Щодо питання, описаного нижче, наш опис того, як відповідне питання розглядалось під час нашого аудиту, наведено в цьому контексті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності» нашого звіту, в тому числі щодо цього питання. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення окремої фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначеного нижче питання, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки щодо окремої фінансової звітності, що додається.

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Оцінка очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам

Оцінка очікуваного кредитного збитку у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» є складним та, за своєю суттю, суб'єктивним процесом, що вимагає застосування суджень та припущень від управлінського персоналу.

Використання різних підходів та припущень щодо історичної та прогнозовної макроекономічної інформації, у тому числі зміни внаслідок впливу військової агресії Російської Федерації проти України, в оцінці таких показників як ймовірність дефолту, рівень збитку у випадку дефолту, макроекономічні показники, а також визначення подій дефолту та значного збільшення кредитного ризику із дати первісного визнання може призвести до суттєво різних оцінок очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам.

Наші аудиторські процедури включали оцінку, із залученням наших внутрішніх спеціалістів, методології, підходів та припущень, які використав Банк щодо історичної та макроекономічної інформації, включаючи зміни, що зумовлені впливом військової агресії Російської Федерації проти України, з урахуванням фактів та обставин, наявних на звітну дату, в оцінці очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам, включаючи визначення дефолту та значного збільшення кредитного ризику.

Ми отримали розуміння, оцінили дизайн і протестували операційну ефективність контролів щодо оцінки очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам, включаючи визначення дефолту та значного збільшення кредитного ризику. Ми також визначили та протестували контролі щодо розрахунків та вхідної інформації.

Ключове питання аудиту

За індивідуально оціненими дефолтними кредитами Банк застосував судження щодо оцінки справедливої вартості заставного майна та очікуваних грошових потоків, виходячи із діапазону сценаріїв, у тому числі із урахуванням впливу військової агресії Російської Федерації проти України.

Крім того, балансова вартість кредитів та авансів клієнтам складає значну частину загальних активів та є суттєвою для окремої фінансової звітності.

Як наслідок, оцінка очікуваного кредитного збитку була ключовим судженням для управлінського персоналу Банку.

Інформацію щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам та політик щодо управління ризиками представлено у Примітках 3, 6 та 24 до окремої фінансової звітності.

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Ми протестували інформацію, що було сформовано та використано Банком у розрахунку очікуваного кредитного збитку, а також щодо таких показників як: дефолт, значне збільшення кредитного ризику, ймовірність дефолту, рівень збитку у випадку дефолту, відновлення, макроекономічні показники, що безпосередньо впливають на розмір очікуваного кредитного збитку за кредитами і авансами клієнтам.

За забезпеченими заставою кредитами, що оцінюються на індивідуальній основі, із залученням наших внутрішніх експертів, ми провели оцінку методології оцінки застави, припущень використаних для оцінки її справедливої вартості та очікуваних грошових потоків, виходячи із діапазону сценаріїв. Крім того, ми проаналізували врахування поточних умов, пов'язаних з військовою агресією Російської Федерації проти України при оцінці очікуваного кредитного збитку за такими кредитами.

Також, ми проаналізували інформацію щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам, що представлені у примітках до окремої фінансової звітності Банку.

Інша інформація, що включена до Річного Звіту та Річної інформації емітента цінних паперів Банку за 2023 рік

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Річному звіті Банку (що включає Звіт про управління Банку) та у Річній інформації емітента цінних паперів Банку (що включає Звіт про корпоративне управління), але не включає окрему фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом окремої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової Ради за окрему фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання окремої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання окремої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова Рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що окрема фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї окремої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ▶ ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- ▶ отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банку;
- ▶ оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- ▶ доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у окремій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі;

- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст окремої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує окрема фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо Наглядову Раду та Аудиторський Комітет разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо дій, вжитих для усунення загроз, або запроваджених застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту окремої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII («Закон № 2258-VIII») та відповідно до «Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринку капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР)», затвердженого рішенням НКЦПФР від 25 липня 2021 року №555 (надалі - «Вимоги НКЦПФР»):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

10 вересня 2021 року нас було вперше призначено Наглядовою Радою в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту окремої фінансової звітності Банку. Наше призначення щорічно поновлюється Наглядовою Радою. Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Банку становить три роки.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради

Ми підтверджуємо, що наш звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради Банку, який ми випустили 18 квітня 2024 року відповідно до вимог ст. 35 Закону № 2258-VIII.

Надання неаудиторських послуг

Ми заявляємо, що неаудиторські послуги, на які встановлено обмеження у ч. 4 ст. 6 Закону № 2258-VIII, нами не надавались. Також, ми не надавали Банку жодних неаудиторських послуг, окрім тих, що розкриті в окремій фінансовій звітності або Звіті про управління Банку.

Звітування щодо Вимог НКЦПФР

- ▶ Повне найменування Банку, інформацію про кінцевого бенефіціара та структуру власності наведено у Примітці 1 до окремої фінансової звітності Банку.
- ▶ Станом на 31 грудня 2023 року Банк мав наступні дочірні компанії (місцезнаходження - Україна): ТОВ «ОТП Факторинг Україна».
- ▶ Станом на 31 грудня 2023 року Банк не був контролером або учасником небанківської групи.
- ▶ Банк є підприємством, що становить суспільний інтерес, у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV.
- ▶ Пруденційні показники, встановлені НКЦПФР для відповідного виду діяльності для професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, не поширюється на банки, які провадять професійну діяльність на фондовому ринку у відповідності до «Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками» затвердженого рішенням НКЦПФР №1597 від 1 жовтня 2015 року.
- ▶ Аудиторський Комітет Банку не проводив перевірок фінансово-господарської діяльності Банку за результатами фінансового року.

- ▶ Товариство з обмеженою відповідальністю «Ернст енд Янг Аудиторські Послуги» (код ЄРДПОУ: 33306921, веб-сторінка: www.ey.com/ua) проводило аудит окремої фінансової звітності Банку на підставі договору №GFS-2023-00002 від 27 листопада 2023 року. Аудит був проведений у період з 27 листопада 2023 року по 19 квітня 2024 року.

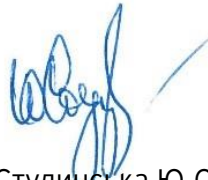
Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Студинська Ю.С.

Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»:

Свістич О.М.
Генеральний директор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101250

Студинська Ю.С.
Партнер

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101256

Сімак М.В.
Аудитор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101255

м. Київ, Україна

19 квітня 2024 року

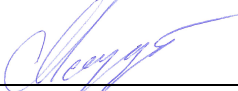
ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який веде Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Окремий звіт про фінансовий стан
станом на 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	4	10,827,171	4,749,260
Кредити та аванси банкам	5	21,491,993	21,720,592
Кредити та аванси клієнтам	6	24,861,899	29,892,900
Інвестиції в цінні папери	7	43,360,299	32,852,589
Похідні фінансові активи		-	3,246
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	8	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість		24,634	24,634
Поточні податкові активи		40	5
Відстрочені податкові активи	17	-	65,407
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	9	486,795	362,306
Основні засоби	9	684,883	802,462
Інші фінансові активи	10	114,674	330,426
Інші нефінансові активи	10	51,951	62,568
Загальна сума активів		102,043,482	91,005,538
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		15,211	231
Кошти клієнтів	11	81,855,086	77,736,460
Похідні фінансові зобов'язання		22,758	9,233
Інші залучені кошти		53	159
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		2,683,009	119,500
Забезпечення:			
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	24	246,958	301,643
Інші фінансові зобов'язання	12	1,162,001	1,070,480
Інші нефінансові зобов'язання	12	162,478	137,164
Відстрочені податкові зобов'язання	17	76,907	-
Загальна сума зобов'язань		86,224,461	79,374,870
КАПІТАЛ			
Статутний капітал	22	6,186,023	6,186,023
Нерозподілений прибуток		7,484,733	3,772,426
Емісійний дохід	22	405,075	405,075
Результат від операцій з акціонером	22	1,236,294	1,236,294
Інші резерви		506,896	30,850
Загальна сума власного капіталу		15,819,021	11,630,668
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		102,043,482	91,005,538

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

19 квітня 2024 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

19 квітня 2024 року

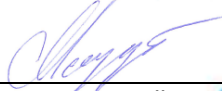
Примітки, надані на сторінках 08-103, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Окремий звіт про прибуток або збиток
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2023	2022
Процентні доходи, у т.ч.:	13	12,121,526	8,787,828
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	13	12,109,061	8,774,395
Інші процентні доходи	13	12,465	13,433
Процентні витрати	13	(3,480,867)	(1,981,446)
Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати)	13	8,640,659	6,806,382
Комісійні доходи	14	1,869,768	1,785,441
Комісійні витрати	14	(739,463)	(663,787)
Інші доходи		91,475	128,973
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(102,552)	100,893
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(24,491)	(7,847)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		378,182	713,690
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		206,885	70,226
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	15	120,458	(5,658,273)
Інші витрати	16	(220,011)	(134,244)
Інші прибутки (збитки), у т.ч.:		(129,729)	(100,474)
- Збиток від модифікації фінансових активів		(129,729)	(100,254)
Витрати на виплати працівникам	16	(1,679,418)	(1,408,154)
Амортизаційні витрати	16	(341,058)	(341,116)
Інші адміністративні та операційні витрати	16	(647,867)	(565,299)
Прибуток (збиток) до оподаткування		7,422,838	726,411
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	17	(3,710,531)	(129,305)
Прибуток (збиток) за рік		3,712,307	597,106
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		7,436	1,196

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

19 квітня 2024 року

Наталя Дюба
Головний бухгалтер

19 квітня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 08-103, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Окремий звіт про сукупний дохід за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2023	2022
Прибуток (збиток) за рік		3,712,307	597,106
Інший сукупний дохід			
Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, до оподаткування			
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від інвестицій в інструменти капіталу		71	1,172
Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		613,334	(41,983)
у тому числі:			
зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		202,824	(110,475)
зміна резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за інвестиціями, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	24	410,510	68,492
Сума накопиченого прибутку/ (збитку), що перекласифікована у склад прибутків та збитків в результаті вибуття інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		24,491	7,847
Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу	17	(161,850)	6,145
Загальна сума іншого сукупного доходу, який буде перекласифіковано у прибуток або збиток, після оподаткування		475,975	(27,991)
Загальна сума іншого сукупного доходу		476,046	(26,819)
Загальна сума сукупного доходу		4,188,353	570,287

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

19 квітня 2024 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

19 квітня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 08-103, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Окремий звіт про зміни у власному капіталі
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	Статутний капітал	Емісійний дохід	Результат від операцій з акціонером	Інші резерви: Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Нерозподілений прибуток	Власний капітал
31 грудня 2021 року		6,186,023	405,075	1,236,294	57,669	3,175,320	11,060,381
Прибуток /(збиток)		-	-	-	-	597,106	597,106
Інший сукупний дохід		-	-	-	(26,819)	-	(26,819)
Усього сукупного доходу		-	-	-	(26,819)	597,106	570,287
Збільшення (зменшення) власного капіталу		-	-	-	(26,819)	597,106	570,287
31 грудня 2022 року		6,186,023	405,075	1,236,294	30,850	3,772,426	11,630,668
Прибуток /(збиток)		-	-	-	-	3,712,307	3,712,307
Інший сукупний дохід		-	-	-	476,046	-	476,046
Усього сукупного доходу		-	-	-	476,046	3,712,307	4,188,353
Збільшення (зменшення) власного капіталу		-	-	-	476,046	3,712,307	4,188,353
31 грудня 2023 року		6,186,023	405,075	1,236,294	506,896	7,484,733	15,819,021

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління
19 квітня 2024 року

Наталя Дюба
Головний бухгалтер
19 квітня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 08-103, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Окремий звіт про рух грошових коштів
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2023	2022
Грошові потоки від операційної діяльності			
Класи надходжень грошових коштів від операційної діяльності			
Проценти отримані		12,042,627	8,694,972
Комісійні доходи, що отримані		1,877,289	1,754,684
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(83,609)	113,546
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		378,182	713,690
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності (інші доходи отримані)		91,947	140,785
Класи виплат грошових коштів від операційної діяльності			
Проценти сплачені		(3,473,023)	(1,994,258)
Комісійні витрати, що сплачені		(739,463)	(663,787)
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені, у т.ч.:		(2,362,767)	(2,123,315)
Витрати на виплати працівникам		(1,517,150)	(1,437,346)
Інші адміністративні та операційні витрати		(625,606)	(551,505)
Інші витрати		(220,011)	(134,464)
Повернення податків на прибуток (сплата)		(1,166,725)	(149,799)
Чисті грошові потоки (використані в операційній діяльності) до зміни в операційних активах і зобов'язаннях		6,564,458	6,486,518
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів банкам		-	(379,871)
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів клієнтам		5,603,055	8,329,393
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		214,559	(201,810)
Чисте (збільшення)/зменшення інших нефінансових активів		12,549	(3,696)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків		15,211	(1,035)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		2,418,069	12,499,881
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		(10,442)	(48,335)
Чисте збільшення/(зменшення) інших нефінансових зобов'язань		(12,535)	9,996
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		14,804,924	26,691,041
Грошові потоки від (для) інвестиційної діяльності			
Придбання цінних паперів		(5,971,222,029)	(3,088,078,802)
Надходження від реалізації та погашення інвестицій у цінні папери		5,961,470,908	3,070,463,782
Придбання основних засобів		(120,204)	(185,571)
Надходження від продажу основних засобів		69,796	95,249
Придбання нематеріальних активів		(268,616)	(130,885)
Надходження від продажу інвестиційної нерухомості		-	1,441
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		(10,070,145)	(17,834,786)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Окремий звіт про рух грошових коштів
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року (продовження)
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2023	2022
Грошові потоки від (для) фінансової діяльності			
Повернення інших залучених коштів		(579)	(17)
Виплати за орендними зобов'язаннями	12	(73,133)	(60,898)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)			
		(73,712)	(60,915)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів до впливу змін валютного курсу			
		4,661,067	8,795,340
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		1,415,245	4,421,800
Вплив зміни резервів на грошові кошти та їх еквіваленти	4	152,871	(126,713)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів			
		6,229,183	13,090,427
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду			
		26,089,981	12,999,554
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду			
	4	32,319,164	26,089,981

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

19 квітня 2024 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

19 квітня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 08-103, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК» (надалі – «Банк») є банком зі 100% іноземним капіталом. 1 червня 2006 року було підписано угоду про продаж 100% акцій Банку угорському Відкритому акціонерному товариству «Національний Ощадний і Комерційний Банк» (надалі – «OTR Bank Plc.» або «Материнський Банк»).

Юридична адреса та місцезнаходження Банку: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 43. Країна реєстрації – Україна.

Банк у своїй діяльності керується Законами України «Про банки та банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, іншим чинним законодавством України, а також нормативно-правовими актами НБУ та інших органів виконавчої влади.

Учасник (акціонер) Банку. Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років єдиним акціонером Банку виступає OTR Bank Plc. («ОТП Група»), юридична особа за законодавством Угорщини, розташована за адресою: Угорщина, 1051, м. Будапешт, вул. Надор, 16.

Материнський банк OTR Bank Plc. є універсальним банком з повним спектром послуг для корпоративних і приватних клієнтів. OTP Група є провідною фінансовою групою на угорському банківському ринку, яка надає послуги у сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу та управління інвестиційними та пенсійними фондами.

OTR Bank Plc. був заснований в 1949 році як державний ощадний банк. Наприкінці 1990 року банк було реорганізовано в публічну компанію з обмеженою відповідальністю та перейменовано у Національний Ощадний і Комерційний банк. Після приватизації, що розпочалася в 1995 році, частка держави в капіталі банку зменшилась до однієї привілейованої («золотої») акції. Наразі більшою частиною акцій банку володіють вітчизняні та іноземні інвестори – приватні та інституційні.

Організаційна структура Банку. Банк здійснює свою діяльність за допомогою регіональної мережі, що складається із 72 безбалансових операційних відділень (2022: 73 відділень) (на базі чотирьох з них працюють регіональні дирекції, зареєстровані НБУ), та регіональної дирекції Київського регіону, створеної в організаційній структурі Головного офісу Банку. Станом на 31 грудня 2023 року кількість працівників Банку становить 2,064 осіб (2022: 2,213 осіб).

Ліцензії та дозволи Банку. На підставі ліцензії НБУ №191 від 5 жовтня 2011 року Банк надає повний спектр банківських послуг.

Відповідно до чинного законодавства і на підставі відповідних ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Банк може здійснювати депозитарну діяльність зберігача цінних паперів та професійну діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами: брокерську діяльність, дилерську діяльність та андеррайтинг. Банк не здійснює діяльність у сфері матеріального виробництва, торгівлі, страхування, крім виконання функцій страхового посередника. Банк є повним учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

2. Операційне середовище

Показники економічного розвитку України в 2023 році можливо аналізувати лише через призму воєнних дій росії в Україні, які розпочалися 24 лютого 2022 року. Багато українських населених пунктів зазнали значних руйнувань через постійні ракетні удари, атаки дронами та артилерійські обстріли, у результаті чого було вбито тисячі людей і ще тисячі зазнали ушкоджень. Бойові дії призвели та призводять до значного руйнування інфраструктури, вимушеного переміщення великої кількості людей та порушення економічної діяльності в Україні. За оцінками Національного банку України, валовий внутрішній продукт зріс лише на 5,7% за 2023 рік після скорочення на 29,1% у 2022 році. Таке зростання відбулося завдяки поновленню попиту домогосподарств, більш стабільному постачанню електроенергії на відміну від зими 2022-2023 років, збільшенню державних витрат, а також постійній фінансовій та політичній підтримці країн-друзів України та міжнародних фінансових інститутів. Безпекові ризики стримують інвестиційну діяльність. Економіка зазнає тиску від дії обмежень на імпорт українського продовольства до сусідніх з Україною країн ЄС та труднощів з транспортуванням експорту на фоні цілеспрямованих атак росії на портову інфраструктуру.

З початку війни Верховна Рада, Уряд та Національний банк України (НБУ) запровадили комплекс тимчасових антикризових заходів та розпочали інтенсивну кампанію з налагодження співпраці з низкою міжнародних організацій та урядів інших країн для отримання фінансової, військової, політичної та інформаційної підтримки України та посилення фінансових санкцій і політичної ізоляції росії і білорусії.

Інфляція в Україні у 2023 році впала до 5,1% після стрибка у 2022 році до 26,6%. Відновлення ділової активності та зниження витрат на виробництво товарів та послуг стабілізувало цінову динаміку. Частково на стримування цін вплинула жорстка монетарна політика НБУ. Окремо слід додати позитивний вплив на інфляцію мораторію на підвищення окремих ключових тарифів на комунальні послуги, навіть незважаючи на менш благополучну цінову кон'юнктуру у світі.

Враховуючи стабілізацію рівня цін в Україні, Національний банк України розпочав цикл зниження ключової ставки, яка була на рівні 25% з середини 2022 року, але вже до кінця 2023 року становила 15%.

У жовтні 2023 року Національний банк України відмовився від політики фіксації курсу гривні проти долара США на користь гнучкішого валютного ціноутворення, що ознаменувало кінець жорсткої курсової політики, запровадженої з початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року. З введенням гнучкого ціноутворення гривні курс протягом тижнів зміцнився до 36 грн. за 1 дол. США, але все ж таки послабився до 38,5 грн. за 1 дол. США наприкінці року під дією фактору розширення дефіциту торгівельного сальдо. Золотовалютні резерви НБУ за рік зросли на 8,6 млрд. дол. США до 38,5 млрд. дол. США завдяки фінансовій допомозі країн-партнерів України, а також як результат успішно впроваджених структурних маяків меморандуму з МВФ з боку України.

Ключовим ризиком для макрофінансової стабільності є повномасштабне вторгнення росії на територію суверенної України, що триває. Наслідки війни змінюються кожного дня, а їхній вплив у довгостроковій перспективі неможливо визначити. Подальший вплив на українську економіку залежить від того, яким чином завершиться повномасштабна війна, від успішної реалізації українським урядом нових реформ, стратегії відновлення та трансформації країни з метою набуття

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

2. Операційне середовище (продовження)

членства у ЄС, а також співробітництва з міжнародними фондами, підтримки нашої країни з боку західних країн та партнерів.

Суттєвих змін щодо загальної стратегії Банку у зв'язку з умовами ведення бізнесу в умовах воєнного стану у 2023 році не відбулося.

3. Суттєва інформація про облікові політики

Основа складання фінансової звітності. Дана окрема фінансова звітність Банку була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – «МСФЗ») та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (надалі – Закон про фінансову звітність) щодо підготовки фінансової звітності.

Ця окрема фінансова звітність представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше.

Дана окрема фінансова звітність була підготовлена за методом історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю певних фінансових інструментів.

Ця окрема фінансова звітність представляє собою окрему фінансову звітність АТ «ОТП БАНК». Дочірнє підприємство не консолідоване у цій окремій фінансовій звітності. Інвестиція в дочірню компанію в окремій фінансовій звітності відображається на дату звітності за її первісною вартістю за вирахуванням знецінення. Цю окрему фінансову звітність необхідно розглядати разом із консолідованою фінансовою звітністю, яка була затверджена до випуску керівництвом Банку 19 квітня 2024 року. Консолідована фінансова звітність АТ «ОТП БАНК», підготовлена у відповідності до МСФЗ, доступна для публічного використання на офіційному веб-сайті Банку, а також може бути отримана за такою адресою: Україна, м. Київ, вул. Жилианська, 43.

Безперервна діяльність. Ця окрема фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що Банк здатен продовжувати свою діяльність на безперервній основі в осяжному майбутньому. На думку керівництва, припущення про безперервність діяльності є доречним для окремої фінансової звітності Банку, враховуючи вплив військових дій на території України (Примітка 2) на його фінансовий стан та на майбутні фінансові результати. У 2023 році війна триває вже другий рік, але є значно менш динамічною та більш статичною з точки зору зміни лінії фронту, коли стратегічна ініціатива постійно переходить від однієї сторони до іншої. Оскільки війна дедалі більше стає війною за стійкість економіки та її маневреність, фокус як фіскальної, так і монетарної політики української влади протягом останнього року змістився в бік повернення до нормальної політики.

Протягом 2023 року Банк продовжував працювати відповідно до Плану відновлення та зосередив свою діяльність на збереженні активів Банку, підтримці адекватного рівня капіталу та ліквідності, хоча протягом року показники капіталу, ліквідності, прибутковості та кредитної якості перебували поза межами тригерів активації плану. Проактивний підхід Банку до впровадження програм захисту клієнтів та своєчасного визнання очікуваних кредитних збитків дозволив Банку завершити

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

рік з мінімальними додатковими відрахуваннями в резерви під очікувані кредитні збитки, оскільки якість нових видач була дуже високою, відшкодування за реструктуризованими кредитами перевищило очікування, а міграція до непрацюючих кредитів була мінімальною. Перші ознаки економічного відновлення, що з'явилися ще у 2023 році, набули поширення у 2024 році, сприяючи збільшенню чистого комісійного доходу, що, природно, компенсувало падіння чистої торгової маржі, оскільки волатильність ринку зменшилася. Витратна база операцій була скоригована до "нової норми". Разом ці фактори сприяли суттєвому позитивному результату до оподаткування протягом усього 2023 року, що навіть за нормалізації прибутку після оподаткування завдяки одноразовому "непередбаченому" коригуванню банківського податку до кінця 2023 року, ще більше зміцнило позицію Банку з точки зору капіталу.

Показник достатності капіталу був перевірений Національним банком України в рамках перевірки якості активів станом на 1 квітня 2023 року та подальшої оцінки стійкості. За результатами цієї перевірки регулятор не виявив жодних вимог до капіталу, і Банк опинився серед лідерів за показником достатності капіталу, що, як очікується, дозволить йому відповідати новим вимогам до визначення капіталу згідно з вимогами ЄС, а також певним буферам капіталу, якщо НБУ прийме відповідне рішення впродовж 2024 року. Пруденційні коефіцієнти ліквідності, такі як LCR та NSFR, приблизно в 2 рази перевищують нормативні ліміти і в будь-якому випадку, як очікується, залишатимуться значно вищими за мінімальні вимоги протягом 2024 року та 2025 року, виходячи з прогнозних фінансових показників, розроблених Банком на цей період.

З точки зору безперервності бізнесу, Банк залишився відданим виконанню своєї програми операційної стійкості.

Фактичні втрати майна Банку за 2023 та 2022 роки внаслідок воєнних дій (пошкодження нерухомості, офісного та іншого обладнання) склали 4,785 тисяч гривень та 2,475 тисяч гривень, відповідно.

Керівництво Банку підготувало бюджет на 2024 рік, виходячи з припущення про затяжну війну з відносно незмінною лінією фронту протягом року. З точки зору економіки, переглянута в бік підвищення динаміка ВВП у 2023 році сповільниться, але залишатиметься стабільною у 2024 році завдяки подальшому відновленню споживання та прискоренню інвестицій. Сильний дезінфляційний тренд 2023 року буде збережено, а індекс споживчих цін трохи зросте через очікувані менш сприятливі поточні умови, що вплинуть на пропозицію та ціни на продовольчі товари на внутрішньому ринку, імпортовану інфляцію від переходу Національного банку України до режиму керованого плаваючого обмінного курсу та ефект нижчої бази на кінець року. У відповідь на це очікується, що Національний банк України утримуватиме облікову ставку на відносно стабільному рівні протягом 2024 року, підтримуючи високу привабливість інвестицій в активи в національній валюті. Рекордно високі золотовалютні резерви Національного банку дозволяють йому управляти величиною волатильності плаваючого обмінного курсу в межах тренду, визначеного ринком. Враховуючи від'ємне сальдо торговельного балансу України, українська гривня має тенденцію до незначної девальвації протягом наступного року.

Банк прогнозує припинення тенденції до зниження кредитного портфеля, що спостерігалася протягом перших 2 років війни, та помірне зростання кредитного портфеля як у корпоративному,

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

так і в роздрібному сегментах відповідно до переважаючої ринкової динаміки. Профіль ризику активів Банку суттєво не зміниться, оскільки значна частка активів все ще буде сконцентрована на експозиції Національного банку України та боргових інструментах Уряду України, що підтримуватиметься подальшим накопиченням коштів клієнтів протягом 2024 року.

Дохідна база Банку залишиться практично незмінною протягом 2024 року, при цьому домінуюча частка доходів все ще генеруватиметься чистим процентним доходом, що добре підтримуватиметься подальшим відновленням комісійних доходів, які компенсуватимуть падіння торгового результату через зниження індикаторів волатильності на ринку. Витратна база буде скоригована у бік збільшення через ринкову тенденцію до зростання номінальної заробітної плати персоналу та додатковий пул витрат на діджиталізацію бізнес-моделі Банку. Тим не менш, показники співвідношення витрат до доходів залишатимуться дуже конкурентоспроможними. Очікується, що не буде суттєвого вивільнення витрат на ризики через міграцію в межах існуючого портфеля, а також буде чисте відрахування до резервів на покриття збитків за кредитами за рахунок чистого збільшення кредитного портфеля протягом року. Очікується, що Банк отримає прибуток після оподаткування у 2024 році. Керівництво та акціонер мають намір підтримувати подальший розвиток діяльності Банку в Україні.

Однак, існує суттєва невизначеність через непередбачуваний вплив військових дій, що тривають в Україні, яка може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі і, отже, він не зможе реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності. Разом із тим, Керівництво Банку вважає, що незважаючи на вищезазначені фактори, що можуть зумовити виникнення значного сумніву здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, прогнози показників нормативів адекватності капіталу та ліквідності, прогноз операційних результатів діяльності Банку та прогноз очікуваних кредитних збитків надають достатні підстави для підготовки цієї окремої фінансової звітності на основі припущення про безперервність діяльності.

Застосування нових стандартів та поправок до них. Наведені нижче поправки до стандартів і інтерпретацій, що набрали чинності з 1 січня 2023 року, але істотно не вплинули на Банк:

- Поправки до МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності», Практичних рекомендацій № 2 щодо МСБО «Формування суджень про суттєвість» та МСБО (IAS) 8 «Облікова політика, зміни в бухгалтерських оцінках та помилки», опубліковані в лютому 2021 року та застосовні до звітних періодів, що починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати. Поправки до МСБО 1 застосовані до цієї окремої фінансової звітності з метою розкриття тільки суттєвої інформації про облікові політики;

- Поправки до МСБО 12 «Податок на прибуток», були випущені у травні 2021 року та застосовні для звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати;

- Поправки до МСФЗ 17 «Договори страхування», опубліковані у грудні 2021 року та застосовні для звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

МСФЗ (IFRS) 17 – це новий комплексний стандарт для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. МСФЗ (IFRS) 17 замінив собою МСФЗ (IFRS) 4 "Договори страхування" і застосовується до всіх видів договорів страхування (наприклад, страхування життя і страхування, відмінного від нього, пряме страхування і перестраховання) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є декілька винятків із сфери застосування.

Окрім винятків, наведених нижче, Банк не виявив контрактів, які призводять до передачі суттєвого страхового ризику, і тому дійшов висновку, що МСФЗ (IFRS) 17 не має впливу на фінансову звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року.

МСФЗ 17 виключає зі сфери застосування договори щодо кредитних карток (та аналогічних договорів, що визначають механізми кредитування або здійснення платежів), які відповідають визначенню страхового контракту, в тому й лише в тому разі, якщо суб'єкт господарювання не враховує оцінку страхового ризику, пов'язаного з конкретним клієнтом, під час установавання ціни контракту з таким клієнтом. Банк визначив, що страховий ризик, пов'язаний з окремим клієнтом, не оцінювався при встановленні ціни договорів за кредитними картками, оскільки ці продукти пропонуються за однаковою ціною для всіх заявників, і тому вони звільнені від МСФЗ (IFRS) 17. Банк вирішив не застосовувати МСФЗ (IFRS) 17 як дозволено для контрактів фінансової гарантії, оскільки Банк прямо не стверджував, що він вважає такі контракти страховими контрактами. Банк обрав застосування до контрактів фінансової гарантії МСФЗ (IFRS) 7 "Фінансові інструменти: розкриття інформації" та МСФЗ (IFRS) 9 "Фінансові інструменти". Банк не застосовує МСФЗ 17 «Страхові контракти» для контрактів нефінансових гарантій, оскільки має договірне право на відшкодування клієнтом сплачених банком сум (право регресу) та оцінює страховий ризик як несуттєвий для таких контрактів.

Також у червні 2023 року Рада МСФЗ опублікувала Міжнародну Податкову Реформу – Типові правила другого компонента (поправки до МСФЗ (IAS) 12), що підлягають застосуванню із дати їх опублікування. Ці зміни визначають особливості обліку та розкриття інформації про податки на прибуток, що виникають внаслідок впровадження типових правил, опублікованих Організацією економічного співробітництва та розвитку. Поправки вводять тимчасове обов'язкове виключення обліку відстрочених податків, що виникають у результаті впровадження типових правил другого компонента. А також описують цільові вимоги до розкриття інформації, щоб допомогти інвесторам краще зрозуміти ризики компанії з податку на прибуток, пов'язані з реформою, особливо на момент введення та набрання чинності відповідним законодавством.

Суттєві облікові політики

Процентні доходи та витрати. Процентні доходи і витрати для усіх фінансових інструментів, визнаються у статтях процентні доходи та процентні витрати відповідно в окремому звіті про прибутки або збитки із використанням методу ефективної ставки відсотка.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Комісійні доходи/витрати. Комісійні доходи і витрати включають комісії, які не є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Комісії, що входять до статей «комісійні доходи або комісійні витрати», звіту про прибутки або збитки Банку.. Комісійні витрати та доходи стосовно послуг за виконання операцій обліковуються тоді, коли відповідні послуги будуть отримані/надані. Комісійні доходи щодо надання послуг протягом певного періоду часу нараховуються протягом такого періоду по мірі виконання відповідних зобов'язань.

Фінансові активи. Усі фінансові активи визнаються і припиняють визнаватися на дату розрахунку (тобто на дату поставки або передачі активу), і первісно оцінюються за справедливою вартістю, плюс витрати на операцію, за виключенням фінансових активів, які класифіковані як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Фінансові активи у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю або справедливою вартістю в залежності від бізнес-моделі Банку для управління фінансовими активами та характеристик потоків грошових коштів за договорами від фінансових активів.:

Фінансова оренда – Банк як орендодавець. Коли Банк виступає в ролі орендодавця за договором оренди, за яким орендарю передаються всі ризики та вигоди від володіння активом, то такий актив класифікується як фінансова оренда та дебіторська заборгованість, яка дорівнює вартості чистих інвестицій в оренду, та відображається у складі кредитів клієнтам.

Зміни класифікації. Якщо бізнес-модель, за якою Банк утримує фінансові активи, змінюється (у виняткових випадках), то фінансові активи, які зазнали впливу, змінюють свою класифікацію. Вимоги до класифікації та оцінки, які стосуються нової категорії, застосовуються перспективно із першого дня першого звітного періоду після змін у бізнес-моделі, які призводять до зміни класифікації фінансових активів Банку.

Зменшення корисності. Банк визнає резерв під збитки щодо очікуваних кредитних збитків за такими фінансовими інструментами, які не оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- кошти в банках;
- кредити клієнтам;
- інвестиційні цінні папери;
- інші фінансові активи;
- випущені договори фінансових гарантій та кредитні зобов'язання.

Модель оцінки очікуваних кредитних збитків описана в Примітці 24.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Очікувані кредитні збитки являють собою зважену на ймовірність оцінку теперішньої вартості кредитних збитків. Вони оцінюються як теперішня вартість різниці між грошовими потоками, належними для Банку за договором, та грошовими потоками, які Банк передбачає отримати і які впливають зі зважування численних майбутніх економічних сценаріїв, дисконтованих за ефективною ставкою відсотка активу:

- для невикористаних кредитних зобов'язань очікувані кредитні збитки являють собою різницю між теперішньою вартістю різниці між грошовими потоками за договорами, що підлягають відшкодуванню Банку, якщо утримувач зобов'язання скористається коштами, та грошовими потоками, які Банк очікує отримати, якщо кредитні кошти будуть використані.
- для договорів фінансових гарантій очікувані кредитні збитки являють собою різницю між очікуваними виплатами для відшкодування утримувачу гарантованого боргового інструмента, за вирахуванням будь-яких сум, які Банк передбачає отримати від власника, дебітора або іншої сторони.

Банк оцінює очікувані кредитні збитки на індивідуальній основі або колективній основі для портфелів кредитів, які мають аналогічні характеристики ризиків. Оцінка резерву під збитки базується на теперішній вартості очікуваних грошових потоків від активу із використанням первісної ефективною ставки відсотка активу, незалежно від того чи оцінюється він на індивідуальній чи колективній основі.

Кредитно-знецінені фінансові активи. Фінансовий актив є «кредитно-знеціненим», коли відбулися одна або більше подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу. Кредитно-знецінені фінансові активи відносяться до активів Етапу 3. Докази зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику включають дані, які піддаються спостереженню, про такі події:

- значні фінансові труднощі позичальника або емітента;
- порушення умов договору, наприклад дефолт або прострочення виплат;
- кредитор позичальника, з економічних або договірних причин, які стосуються фінансових труднощів позичальника, надає позичальнику поступку, яку інакше кредитор навіть і не розглядав би;
- зникнення активного ринку для фінансового активу у результаті дії фінансових труднощів; або
- придбання фінансового активу зі значною знижкою, яка відображає понесені кредитні збитки.

Між тим може виявитися неможливим виявити єдину конкретну подію; комбінований вплив декількох подій може спричинити те, що фінансовий актив стане кредитно-знеціненим. Банк оцінює, чи є фінансові активи за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю через інший сукупний дохід кредитно-знеціненими на кожну звітну дату. Для оцінки того, чи є суверенні та корпоративні боргові інструменти кредитно-знеціненими, Банк розглядає такі фактори як дохідність облігацій, кредитні рейтинги та здатність позичальника отримати фінансування.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Кредит вважається кредитно-знеціненим, коли позичальнику надається поступка у силу погіршення фінансового стану позичальника, якщо тільки не існують докази того, що у результаті надання поступки ризик неотримання грошових потоків за договорами істотно зменшився і немає інших показників зменшення корисності. Для фінансових активів, за якими поступки передбачені, але не надаються, актив вважається кредитно-знеціненим, коли існують докази, які піддаються спостереженню, щодо кредитного знецінення, включно з виконанням критеріїв визначення дефолту. Визначення дефолту (див. нижче) включає індикатори малої ймовірності здійснення оплати і припинення виплат, якщо виплата сум прострочена на 90 днів або більше.

Визначення дефолту. Критично важливим для визначення очікуваних кредитних збитків є визначення дефолту. Визначення дефолту використовується під час оцінки суми очікуваних кредитних збитків і визначенні того, чи базується резерв під збитки на очікуваних кредитних збитках на 12 місяців чи на весь період дії інструмента, оскільки дефолт є компонентом ймовірності дефолту (PD), який впливає як на оцінку очікуваних кредитних збитків, так і на виявлення істотного збільшення кредитного ризику.

Банк розглядає такі елементи як складові події дефолту:

- позичальник здійснив прострочення на більш ніж 90 днів за будь-яких суттєвим зобов'язанням перед Банком; або
- позичальник, скоріш за все, не виплатить свої кредитні зобов'язання перед Банком у повному обсязі.

Під час оцінки того, чи існує мала ймовірність виплати позичальником своїх кредитних зобов'язань, Банк враховує як якісні, так і кількісні показники. Оцінювана інформація залежить від виду активу, наприклад, у корпоративному кредитуванні якісним показником, який використовується, є порушення фінансових умов, що не стосується роздрібного кредитування.

Кількісні показники, такі як статус прострочення та невиплата за іншими зобов'язаннями того самого контрагента, є основними вхідними даними у цьому аналізі. Банк використовує різноманітні джерела інформації для оцінки дефолту, власними даними так і зі зовнішніх джерел.

Значне зростання кредитного ризику. Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик за фінансовим інструментом істотно з моменту первісного визнання, Банк порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом на звітну дату на основі залишку строку до терміну погашення інструмента із ризиком настання дефолту, який очікувався для залишку строку до терміну погашення на дату первісного визнання, коли фінансовий інструмент був визнаний уперше. Під час здійснення такої оцінки Банк бере до уваги як кількісну, так і якісну інформацію, яка є обґрунтованою та корисною, включно з історичним досвідом та прогнозною інформацією, яка доступна без докладання надмірних витрат чи зусиль, на основі історичного досвіду Банку та експертної кредитної оцінки, включно з прогнозною інформацією.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Коли актив стає простроченим на 30 днів, Банк приймає, що відбулося значне зростання кредитного ризику, й актив переводиться в Етапі 2 моделі зменшення корисності, тобто резерв на покриття збитків оцінюється як очікувані кредитні збитки на весь строк дії інструмента.

Детальніше критерії значного зростання кредитного ризику (Етап 2) та знецінення (Етап 3) розкрито у Примітці 24.

Модифікація і припинення визнання фінансових активів. Модифікація фінансового активу відбувається тоді, коли переглядаються договірні умови, які регулюють грошові потоки від фінансового активу, або договірні умови зазнають інших змін у періоді між первісним визнанням та погашенням фінансового активу. Модифікація впливає на суму та/або строки грошових потоків за договором або негайно, або на певну майбутню дату. Окрім того, запровадження або коригування чинних фінансових умов за чинним кредитом являтиме собою модифікацію, навіть якщо ці нові або скориговані фінансові умови ще не впливають на грошові потоки негайно, але можуть вплинути на грошові потоки у залежності від того, чи буде виконуватись фінансова умова, чи ні (наприклад, зміна щодо збільшення процентної ставки, яка виникає у випадку порушення фінансових умов).

Банк переглядає кредити, надані клієнтам, які зазнають фінансових труднощів, для максимального збільшення їхнього повернення та мінімізації ризику дефолту. Відмова від примусового стягнення кредиту застосовується у випадках, коли, незважаючи на те що позичальник вжив усіх достатніх зусиль для його виплати згідно з первісними договірними умовами, існує високий ризик настання дефолту або дефолт уже відбувся, і позичальник, як очікується, зможе виконати переглянуті умови. До переглянутих умов у більшості випадків належать подовження термінів погашення кредиту, зміни у строках грошових потоків від кредиту (погашення основної суми та процентів), скорочення суми належних до виплати грошових потоків (списання основної суми та процентів) і внесення поправок до фінансових умов.

Коли фінансовий актив було модифіковано, Банк оцінює, чи призводить ця зміна до припинення визнання. Згідно з політикою Банку модифікація призводить до припинення визнання, коли вона спричиняє виникнення суттєво інших умов. Наприклад, зміни валюти активу або введення у договір умов, що призводять до того, що договірні потоки грошових коштів не є виплатами тільки основної суми та процентів.

У випадку коли фінансовий актив припиняє визнаватися, відбувається перегляд резерву на покриття очікуваних кредитних збитків на дату припинення визнання для визначення чистої балансової вартості активу на цю дату. Різниця між цією переглянutoю балансовою вартістю і справедливою вартістю нового фінансового активу з новими умовами призводить до виникнення прибутку або збитку від припинення визнання. Новий фінансовий актив матиме резерв на покриття збитків, який оцінюється на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків, за виключенням, коли новий кредит вважається створеним кредитно-знеціненим активом. Це застосовується у випадку, коли справедлива вартість нового кредиту визнається зі значною знижкою у порівнянні з його переглянutoю номінальною вартістю, тому що залишається високий ризик дефолту, який не зменшився у результаті модифікації.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Банк здійснює моніторинг кредитного ризику модифікованих фінансових активів шляхом оцінки якісної та кількісної інформації, такої як чи має позичальник статус такого, що прострочує виплати за новими умовами. Коли договірні умови фінансового активу змінюються, і ця модифікація не призводить до припинення визнання, Банк визначає, чи не збільшився кредитний ризик фінансового активу суттєво з моменту первісного визнання.

Для фінансових активів, модифікованих у рамках політики Банку щодо відмов від примусового стягнення заборгованості (forbearance), у випадку коли модифікація не призвела до припинення визнання, оцінка ймовірності дефолту відображає здатність Банку зібрати змінні грошові потоки з урахуванням попереднього досвіду Банку з аналогічними діями щодо відмови від примусового стягнення заборгованості, а також різноманітних поведінкових показників, включно з показниками виплат позичальника, щодо змінених умов за договором. Якщо кредитний ризик залишається значно вищим, ніж очікувалося на момент первісного визнання, резерв під очікувані збитки продовжуватиме оцінюватись у сумі, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам протягом всього строку дії інструмента.

Резерв під очікувані збитки за утримуваними від примусового стягнення кредитами загалом оцінюватиметься тільки на основі очікуваних кредитних збитків на 12 місяців, коли існують докази того, що позичальник покращив поведінку з виплат після зміни, що привело до сторнування раніше значного збільшення кредитного ризику.

У випадку коли модифікація не призводить до припинення визнання, Банк розраховує прибуток/збиток від модифікації, порівнюючи валову балансову вартість до і після зміни (за виключенням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків). Потім Банк оцінює очікувані кредитні збитки для модифікованого активу, коли очікувані грошові потоки, які виникають з модифікованого фінансового активу, включаються до розрахунку очікуваних нестач грошових коштів від первісного активу.

Списання. Кредити та боргові цінні папери списуються, коли у Банку немає обґрунтованих очікувань щодо відшкодування фінансового активу (повністю або частково). Це відбувається тоді, коли Банк визначає, що у позичальника немає активів або джерел доходів, які можуть генерувати достатні грошові потоки для погашення сум, які підлягають списанню. Списання являє собою подію припинення визнання. Банк може застосувати примусові дії до списаних фінансових активів. Відшкодування у результаті примусових дій Банку приводить до прибутку від зменшення корисності. Списання кредитів та боргових цінних паперів не призводить до припинення позовної діяльності.

Фінансові зобов'язання. Фінансові зобов'язання класифікуються або як фінансові зобов'язання, які оцінюються «за справедливою вартістю, через прибуток або збиток», або «за амортизованою вартістю».

Договори фінансових гарантій. Договір фінансової гарантії являє собою договір, який вимагає від особи, яка його видала, здійснити визначені платежі для відшкодування особі, яка його утримує, збитків, понесених у результаті того, що певний дебітор не виконає належних платежів згідно з умовами боргового інструмента.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Договори фінансових гарантій, які видав Банк, первісно оцінюються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за більшою з величин:

- суми резерву під збитки, як визначено у відповідності до МСФЗ 9; та
- первісно визнаної суми, за вирахуванням, коли доцільно, накопиченої суми доходу, визнаного згідно з політикою Банку щодо визнання доходів.

Договори фінансових гарантій подаються як резерви в окремому звіті про фінансовий стан, а оцінка подається у складі інших доходів.

Гарантії виконання. Гарантії виконання є договорами, які передбачають виплату компенсації на користь однієї з сторін у випадку не виконання зобов'язань іншою стороною. Гарантії виконання є формою зобов'язання з кредитування та перебувають у межах сфери застосування МСФЗ 9. Зобов'язання за гарантіями виконання оцінюються за МСФЗ 9 аналогічно до зобов'язань з кредитування.

Функціональна валюта. Позиції, включені в окрему фінансову звітність Банку, виражені у валюті, що найкращим чином відповідає економічній сутності подій та умов, що стосуються Банку («функціональна валюта»). Функціональною валютою даної окремої фінансової звітності є українська гривня. Всі значення заокруглені до цілих тисяч гривень, якщо не вказано інше.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та рахунки у НБУ для цілей складання окремого звіту про фінансовий стан включають готівку в касі та залишки на кореспондентських та строкових депозитних рахунках у НБУ. Для цілей складання окремого звіту про рух грошових коштів до грошових коштів та їх еквівалентів включають активи, які можуть бути вільно конвертовані у відповідну суму грошових коштів протягом короткого періоду часу, а саме: готівка в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських рахунках у НБУ, кошти, розміщені в банках, та угоди зворотного продажу з первісним строком погашення до 90 днів, за виключенням гарантійних депозитів та інших обмежених у використанні залишків на рахунках.

Оподаткування. Витрати з податку на прибуток представляють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків.

Відстрочений та поточний податок на прибуток.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися в період реалізації відповідних активів або погашення відповідних зобов'язань.

Відстрочений та поточний податок визнається у окремому звіті про прибуток або збиток, крім тих випадків коли він пов'язаний зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей капіталу або статей звіту про інший сукупний дохід, при цьому відстрочений податок також визнається у складі капіталу або звіті про інший сукупний дохід відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Інвестиції в дочірню компанію. Фінансові інвестиції в дочірню компанію відображаються на дату звітності за первісною вартістю. Витрати на операції, пов'язані з придбанням інвестиції, збільшують суму такої інвестиції на дату її придбання.

Фінансові інвестиції в дочірню компанію на дату звітності обліковуються за собівартістю з урахуванням зменшення корисності. Банк визнає зменшення корисності інвестиції в дочірню компанію як витрати звітного періоду в разі наявності об'єктивних доказів, що свідчать про зменшення їх корисності.

Основні засоби та нематеріальні активи. Основні засоби та нематеріальні активи відображаються за первісною історичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого визнаного збитку від знецінення.

Усі нематеріальні активи Банку мають кінцевий термін використання і включають переважно програмне забезпечення та ліцензії на право користування програмними продуктами.

Амортизація нараховується на балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання активів протягом очікуваного строку їх корисного використання з дати, коли актив стає придатним до використання. Вона розраховується з використанням прямолінійного методу за такими встановленими річними ставками (нормами амортизації):

Будинки та споруди	5%-6,67%
Транспортні засоби	16,67%
Меблі та обладнання	5,56%-100%%
Інші необоротні активи	6.20%-100%
	20%, якщо інше не визначено договором
Нематеріальні активи	договором

Активи з права користування амортизуються протягом строку відповідних договорів оренди.

Фінансова оренда – Банк як орендотримувач. Банк застосовує звільнення від визнання щодо короткострокової оренди до короткострокових договорів оренди (тобто до договорів, в яких на дату початку оренди передбачений термін оренди становить не більше 12 місяців і які не містять опціону на покупку). Банк також застосовує звільнення від визнання до оренди, за якою базовий актив має вартість, еквівалент якої не перевищує 5000 євро. Орендні платежі за короткостроковою орендою та орендою активів з низькою вартістю визнаються як витрати за орендою лінійним методом протягом терміну оренди.

Акціонерний капітал та емісійний дохід. Внески до акціонерного капіталу визнаються за первісною вартістю. Емісійний дохід виникає при перевищенні суми внесених коштів над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки та збитки від реалізації власних акцій відносяться до емісійного доходу. Прибуток або збиток, що виникають в результаті операцій з акціонером, визнаються в складі капіталу як результат від операцій з акціонером.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Дивіденди від простих акцій визнаються у складі капіталу як зменшення капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені.

Курси обміну валют. Офіційні курси гривні до іноземних валют станом на 31 грудня 2023 та 2022 років, які використовував Банк при підготовці даної окремої фінансової звітності, представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Гривня/1 долар США	37.9824	36.5686
Гривня/1 євро	42.2079	38.9510

Нові і переглянуті прийняті МСФЗ. Банк не застосовував достроково таких нових і переглянутих МСФЗ, які були випущені, але ще не набули чинності:

Стандарти/тлумачення	Набуття чинності для річних періодів, що починаються на або після
- Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії» – Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою компанією або спільним підприємством;	Дата не визначена
- Поправки до IAS 1 «Подання фінансової звітності» – Класифікація зобов'язань на короткострокові і довгострокові та Довгострокові зобов'язання зі спеціальними умовами	1 січня 2024 року
- Поправки до IAS 7 «Звіт про рух грошових коштів» та IFRS 7 «Фінансові інструменти» - Розкриття «Угоди про фінансування постачальника»	1 січня 2024 року
- Поправки до МСФЗ 16 «Оренда» – «Орендне зобов'язання в операціях з продажу та зворотної оренди»	1 січня 2024 року
- Поправки до IAS 21 «Вплив змін валютних курсів» – Відсутність можливості обміну	1 січня 2025 року

Очікується, що нові стандарти, що зазначені в таблиці, не будуть мати значного впливу на окрему фінансову звітність Банку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Сфери застосування істотних суджень керівництва та джерела невизначеності оцінок. При підготовці окремої фінансової звітності згідно з МСФЗ керівництво Банку здійснює оцінки та припущення, які впливають на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на звітну дату, а також відображених у окремій фінансовій звітності сум доходів і витрат протягом звітного періоду (див. Примітки 6, 7, 12, 21 та 24) .

Керівництво здійснює свої оцінки та приймає професійні судження на постійній основі. Оцінки та судження керівництва ґрунтуються на історичному досвіді та різних інших факторах, які, на їхню думку, є доцільними в даних обставинах. Фактичні результати можуть відрізнятись від даних оцінок в залежності від різних припущень або умов.

Істотні припущення

Оцінка бізнес-моделі. Класифікація і оцінка фінансових активів залежить від результатів тестування щодо виплат тільки основної суми та процентів, а також бізнес-моделі. Банк визначає бізнес-модель на рівні, який відображає те, яким чином групи фінансових активів управляються разом для досягнення конкретної бізнес-цілі. Ця оцінка включає використання суджень, які відображають усі відповідні докази, включно зі способами оцінки показників діяльності активів та оцінки їхніх показників, ризику, які впливають на показники діяльності активів і способи їхнього управління, а також те, яким чином відбувається компенсація менеджерів активів. Банк здійснює моніторинг фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, які припиняють визнаватися до настання терміну їхнього погашення, для того, щоб зрозуміти причину їх вибуття, і чи відповідають такі причини цілі господарської діяльності, заради якої ці активи утримуються. Моніторинг є частиною постійної оцінки Банку того, чи продовжує бізнес-модель, заради якої утримуються залишки фінансових активів, залишатися доречною і, якщо вона перестає бути доречною, чи відбулися зміни у бізнес-моделі та, відповідно, перспективні зміни у класифікації цих активів.

Істотне збільшення кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки оцінюються як резерв, який дорівнює 12-ти місячним очікуваним кредитним збиткам для активів Етапу 1 або очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії інструментів для активів Етапу 2 або Етапу 3. Актив переходить до Етапу 2, коли його кредитний ризик значно зростає з моменту первісного визнання. Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик активу істотно, Банк застосовує судження та враховує якісну та кількісну обґрунтовану та корисну прогносту інформацію.

Створення груп активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Коли очікувані кредитні збитки оцінюються на колективній основі, фінансові активи групуються на основі спільних характеристик ризику. Банк здійснює постійний моніторинг доречності характеристик кредитного ризику для оцінки того, чи продовжують вони залишатися аналогічними. Це вимагається для забезпечення того, щоб, у випадку зміни характеристик кредитного ризику, існував спосіб належного перерозподілу активів за сегментами. У результаті цього можуть бути створені нові портфелі або активи перейти до портфеля, який вже існує і краще відображає аналогічні характеристики кредитного ризику цієї групи активів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Перерозподіл портфелів за сегментами та рух між портфелями стають поширенішими, коли відбувається значне зростання кредитного ризику (або коли таке значне зростання анулюється), і таким чином активи переходять з групи 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків до активів на весь строк дії інструментів, або навпаки, але це також може відбуватися у рамках портфелів, які продовжують оцінюватися на тій само основі як 12-ти місячні очікувані кредитні збитки чи на весь строк дії інструментів, але сума очікуваних кредитних збитків змінюється, оскільки кредитний ризик портфелів є іншим.

Моделі і припущення, які використовуються. Банк використовує різноманітні моделі та припущення під час оцінки справедливої вартості фінансових активів, а також під час оцінки очікуваних кредитних збитків. Судження застосовуються під час виявлення найдоречнішої моделі для кожного виду активів, а також під час визначення припущень, використаних у цих моделях, включно з припущеннями, які стосуються основних факторів кредитного ризику.

Джерела невизначеності в оцінках. Нижче перераховані основні оцінки, які керівництво використовувало в процесі застосування облікової політики Банку і які надають найбільш істотний вплив на суми, відображені в окремій фінансовій звітності.

Збитки від зменшення корисності кредитів та авансів. Банк регулярно переглядає свої кредити з метою оцінки їх на предмет знецінення та значного збільшення кредитного ризику.

Оцінка резервів на покриття очікуваних кредитних збитків вимагає використання істотних професійних суджень. Банк здійснює оцінку резервів на покриття очікуваних кредитних збитків з метою підтримання сум резервів на рівні, який, на думку керівництва, буде достатнім для покриття очікуваних збитків, що будуть понесені відносно кредитного портфеля Банку. Розрахунок резервів на покриття очікуваних збитків за знеціненими фінансових активів базується на основі оцінки майбутніх грошових потоків за такими активами. Ці оцінки здійснюються з використанням індивідуального аналізу майбутніх грошових потоків для всіх суттєвих знецінених активів та статистичних методик, що враховують історичний досвід та прогнозні показники для решти активів. В деяких випадках для не знецінених суттєвих активів майбутні грошові потоки також оцінюються на індивідуальній основі.

Збільшення або зменшення фактичних майбутніх грошових потоків (у тому числі потоків від реалізації забезпечення), за окремо суттєвими знеціненими кредитами, що оцінюються на індивідуальній основі, на 10% відбулося би збільшення резерву на 19,450 тисяч гривень (2022 рік: 28, 671 тисячу гривень) / зменшення резерву на 39,530 тисяч гривень (2022 рік: на 28,366 тисяч гривень).

При збільшенні або зменшенні на 10% розрахункових фактичних та прогнозних показників (ймовірність дефолту, рівень збитку у випадку дефолта, прогнозні сценарії і прогнозна інформація для кожного сценарію, тощо), що використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків на портфельній основі за незнеціненими кредитами, відбулося би збільшення резерву на 500,184 тисячі гривень (2022 рік: 916,533 тисячі гривень) / зменшення резерву на 504,978 тисяч гривень (2022 рік: зменшення/збільшення на 1,142,152 тисячі гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

Ймовірність дефолту. Ймовірність дефолту є ключовим сигналом у вимірюванні рівня кредитних збитків. Ймовірність дефолту – це оцінка на заданому часовому горизонті, розрахунок якої включає історичні дані, припущення і очікування майбутніх умов.

Рівень збитку у випадку дефолта. Збитки у випадку дефолта є оцінкою збитків, які виникнуть при дефолті. Він ґрунтується на різниці між грошовими потоками, належними за договором, і тими, які кредитор очікував би отримати, з урахуванням грошових потоків від забезпечення.

Визначення кількості, відносної ваги прогнозних сценаріїв та визначення прогнозної інформації, що відноситься до кожного із сценаріїв. Під час оцінки очікуваних кредитних збитків Банк використовує обґрунтовану та підтверджену прогнозну інформацію, яка базується на припущеннях щодо майбутнього руху різних економічних факторів і те, яким чином ці фактори впливатимуть один на одного.

Справедлива вартість будівель та споруд, що отримані у якості забезпечення. Вартість будівель та споруд (нерухомості), що отримані у якості забезпечення кредитних операцій, визначається Банком за справедливою вартістю. Оскільки станом на 31 грудня 2023 року активний ринок для певних типів будівель та споруд відсутній, то фактично, при визначенні вартості заставного майна застосовується оціночна вартість, яка базується на ринкових факторах, але із значною питомою вагою коригувань до них, що визначаються виходячі із професійної думки фахівців з оцінки. Оцінка справедливої вартості нерухомості вимагає формування суджень та застосування припущень щодо порівнянності об'єктів майна та інших факторів. Виходячи з вищенаведеного, резерв під очікувані кредитні збитки може зазнати впливу від застосування оціночної вартості заставного майна. Облікові оцінки, пов'язані з оцінкою нерухомості в умовах відсутності ринкових цін, які формуються на активному ринку, є основним джерелом виникнення невизначеності оцінки, тому що: (i) їй властива висока мінливість від періоду до періоду, та (ii) визнання зміни оцінок може потенційно мати суттєвий вплив.

Оцінка спроможності позичальника погасити заборгованість за кредитом за рахунок власних коштів. Банк оцінює грошові потоки від бізнесу на основі аналізу фінансових звітів позичальника та оцінці фінансових коефіцієнтів (таких як EBITDA, достатність капіталу та інших).

Справедлива вартість інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. При оцінці справедливої вартості інвестицій, Банк використовує ринкові дані в тій мірі, в якій вони доступні. Якщо такі дані відсутні, Банк використовує моделі оцінки для визначення справедливої вартості своїх фінансових інструментів (деталі зазначено у Примітці 21).

Термін оренди та ставка дисконтування активів з права користування та орендних зобов'язань. Оцінка терміну оренди зазвичай включає суттєві судження Банку, щодо можливості продовження договору оренди, його розірвання орендарем або орендодавцем, можливих штрафів за розірвання та інших регуляторних обмежень, щодо продовження договору оренди. Ставка дисконтування (або ставка додаткових запозичень орендаря) розраховується, використовуючи суттєві судження, оскільки розраховується як ставка відсотка, яку орендар сплатив би, щоб позичити на подібний строк та з подібним забезпеченням коштів, які необхідні

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

3. Суттєва інформація про облікові політики (продовження)

для того, щоб отримати актив, за вартістю подібний до активу з права користування за подібних економічних умов.

Податкове законодавство. Внаслідок наявності в українському господарському, зокрема, податковому, законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів економічної діяльності, Банк, можливо, буде змушений визнати додаткові податкові зобов'язання, штрафи та пеню у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на судженні керівництва Банку. Податкові записи залишаються відкритими для перегляду податковими органами протягом трьох років.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

4. Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Залишки на рахунках у Національному банку України	9,995,772	3,806,568
Готівка в касі	831,399	942,692
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	10,827,171	4,749,260

Національним банком України встановлено норматив обов'язкового резервування коштів на кореспондентському рахунку в Національному банку України, який залежить від залишків коштів клієнтів. Протягом 2023 та 2022 років, Банк дотримувався вимог нормативу обов'язкового резервування, встановлених Національним банком України.

Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей окремого звіту про рух грошових коштів представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей звіту про фінансовий стан	10,827,171	4,749,260
Кредити та аванси банкам (Примітка 5), за виключенням обмежених у використанні залишків на рахунках	21,532,123	21,533,722
Резерв під очікувані кредитні збитки	(40,130)	(193,001)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	32,319,164	26,089,981

Станом на 31 грудня 2023 року Банк мав залишки на кореспондентських рахунках в банках у російських рублях у сумі 324,533 тисячі гривень (2022: 390,761 тисяча гривень), що обмежені в використанні у відповідності до діючого законодавства України, і тому виключені зі складу грошових коштів та їх еквівалентів для цілей окремого звіту про рух грошових коштів. Станом на 31 грудня 2023 року Банк сформував 100% резервів під очікувані кредитні збитки за такими залишками (2022: резерв під очікувані кредитні збитки в сумі 10,891 тисяча гривень).

5. Кредити та аванси банкам

Кредити та аванси банкам представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Кореспондентські рахунки в банках	20,411,605	21,913,593
Кредити в банках	1,445,051	-
Резерви під очікувані кредитні збитки	(364,663)	(193,001)
Всього коштів у банках	21,491,993	21,720,592

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

5. Кредити та аванси банкам (продовження)

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років, до складу коштів у банках включені нараховані проценти на суму 53,324 тисячі гривень та 9,084 тисячі гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2023 року залишки в двох банках на загальну суму 18,995,149 тисяч гривень індивідуально перевищував 10% капіталу Банку. Станом на 31 грудня 2022 року залишки в одному банку на загальну суму 17,760,974 тисячі гривень індивідуально перевищував 10% капіталу Банку.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років максимальний кредитний ризик за кредитами та авансами банків становив 21,491,993 тисячі гривень та 21,720,592 тисячі гривень, відповідно.

6. Кредити та аванси клієнтам

Кредити та аванси клієнтам представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Кредити юридичним особам та фізичним особам-підприємцям	26,247,581	31,268,017
Споживчі кредити фізичним особам	5,033,096	6,896,626
Іпотечні кредити фізичним особам	358,453	565,050
Заборгованість за фінансовою орендою	232,435	265,556
Кредити, що надані за операціями РЕПО	1,065,269	-
Інші кредити фізичним особам	2,215	3,253
Всього кредитів та аванси клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	32,939,049	38,998,502
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків	(8,077,150)	(9,105,602)
Всього кредитів та аванси клієнтам	24,861,899	29,892,900

Станом на 31 грудня 2023 року Банк отримав в заставу цінні папери за договорами зворотного продажу (РЕПО) зі справедливою вартістю 1,426,011 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2022 року Банк не мав в заставі цінні папери за договорами зворотного продажу (РЕПО).

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років до складу кредитів та авансів клієнтам включені нараховані проценти на суму 1,272,875 тисяч гривень та 1,129,405 тисяч гривень, відповідно.

Інформацію про рух резервів на покриття очікуваних кредитних збитків та валової балансової вартості розкрито у Примітці 24.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Забезпечення кредитів та інші інструменти зменшення кредитного ризику. Розмір та види забезпечення кредитів, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банк запровадив основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки. Основні види отриманої застави включають:

- при кредитуванні фізичних осіб – нерухоме майно житлового призначення та інше нерухоме майно, автомобілі;
- при комерційному кредитуванні – нерухоме майно нежитлового призначення, комерційна нерухомість, інше нерухоме майно, обладнання, запаси та права на них, грошові кошти на депозити.

Керівництво Банку здійснює моніторинг ринкової вартості застави. При необхідності Банк здійснює переоцінку її вартості.

Переоцінка вартості заставного майна Банку, за умови суттєвого відхилення від його справедливої вартості, проводиться шляхом: а) визначення ринкової вартості майна незалежними акредитованими оціночними компаніями або співробітниками Банку відповідної фахової кваліфікації; б) індексації вартості для груп майна з подібними технічними характеристиками, призначенням та умовами використання.

Банк не утримує заставу, яку дозволяється продати чи перезаставити, у випадку, коли власник застави виконує свої зобов'язання.

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму кредитів та авансів клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Гарантії	571,551	335,376
Забезпечені кредити:	12,295,148	17,217,917
Кредити, забезпечені іншою нерухомістю	5,400,513	7,590,648
Кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них	4,778,168	8,089,159
Кредити, забезпечені житловою нерухомістю	354,627	756,733
Кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	753,088	781,377
Кредити, забезпечені цінними паперами	1,008,752	-
Незабезпечені кредити та кредити не покриті заставою	20,072,350	21,445,209
Всього кредитів та авансів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	32,939,049	38,998,502
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(8,077,150)	(9,105,602)
Всього кредитів та авансів клієнтам	24,861,899	29,892,900

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму знецінених кредитів та авансів клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Гарантії	8,011	-
Забезпечені кредити:	583,469	2,372,051
Кредити, забезпечені іншою нерухомістю	350,774	1,312,210
Кредити, забезпечені житловою нерухомістю	66,805	346,591
Кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них	153,525	697,246
Кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	12,365	16,004
Незабезпечені кредити та кредити не покриті заставою	6,568,723	4,431,813
Всього кредитів та авансів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	7,160,203	6,803,864
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(6,328,843)	(5,779,718)
Всього кредитів та авансів клієнтам	831,360	1,024,146

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років майже всі кредити (понад 99% від кредитів клієнтам) надано компаніям, які ведуть свою діяльність в Україні, що представляє собою значну географічну концентрацію в одному регіоні (Примітка 24).

Станом на 31 грудня 2023 Банк не надав кредити групам клієнтів на загальну суму, яка окремо перевищувала 10% капіталу Банку.

Станом на 31 грудня 2022 Банк надав кредити трьом групам клієнтів на загальну суму 3,939,459 тисяч гривень, які окремо перевищували 10% капіталу Банку.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років максимальний кредитний ризик за кредитами та авансами клієнтам становив 24,861,899 тисяч гривень та 29,892,900 тисяч гривень, відповідно. Кредитна якість кредитів клієнтам розкрита в Примітці 24.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У 2023 році Банк здійснив продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 931,322 тисячі гривень, за 78,073 тисячі гривень (2022: 512,938 тисяч гривень, за 25,476 тисячі гривень). У результаті відбулося списання різниці між вартістю проданої частини кредитного портфелю та вартістю отриманої компенсації за рахунок раніше сформованих резервів у сумі 853,249 тисяч гривень (2022: 487,462 тисячі гривень) (включено до статті «списання» у русі резервів у Примітці 24).

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років кредити та аванси клієнтам включають заборгованість за фінансовою орендою, інформація про яку представлена таким чином:

	31 грудня 2023 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	113,717	102,009
Від 1 до 2 років	94,514	88,877
Від 2 до 3 років	43,765	41,549
Від 3 до 4 років	-	-
Всього інвестицій в фінансову оренду	251,996	232,435
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(19,561)	-
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за договорами фінансової оренди	(99,357)	(99,357)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	133,078	133,078
Поточна дебіторська заборгованість за фінансовою орендою		58,404
Непоточна дебіторська заборгованість за фінансовою орендою		74,674
Чисті інвестиції в фінансову оренду		133,078

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

	31 грудня 2022 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	94,446	74,463
Від 1 до 2 років	87,140	71,651
Від 2 до 3 років	99,916	95,449
Від 3 до 4 років	25,353	23,993
Всього інвестицій в фінансову оренду	306,855	265,556
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(41,299)	-
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за договорами фінансової оренди	(102,769)	(102,769)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	162,787	162,787
Поточна дебіторська заборгованість за фінансовою орендою		45,646
Непоточна дебіторська заборгованість за фінансовою орендою		117,141
Чисті інвестиції в фінансову оренду		162,787

7. Інвестиції в цінні папери

Інвестиції в цінні папери, представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9,361,058	2,606,594
Інвестиції за амортизованою собівартістю	33,999,241	30,245,995
Всього інвестицій в цінні папери	43,360,299	32,852,589

Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
- Державні боргові цінні папери	9,356,824	2,602,431
- Корпоративні та банківські інструменти участі в капіталі (акції та інші)	4,234	4,163
Всього інвестицій за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9,361,058	2,606,594

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

7. Інвестиції в цінні папери (продовження)

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років до складу інвестицій за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, включені нараховані проценти в сумі 334,447 тисяч гривень та 39,832 тисячі гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років інвестиції за амортизованою собівартістю, були представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Боргові цінні папери:		
- Державні	33,990,288	30,216,427
- Корпоративні	31,345	30,937
Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю	34,021,633	30,247,364
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків	(22,392)	(1,369)
Всього інвестицій за амортизованою собівартістю	33,999,241	30,245,995

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років до складу інвестицій за амортизованою собівартістю, включені нараховані проценти в сумі 268,171 тисяча гривень та 36,709 тисяч гривень, відповідно.

8. Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства

У січні 2019 року, АТ «ОТП БАНК» здійснив придбання 100% частки в статутному капіталі ТОВ «ОТП Факторинг Україна» у компанії, що входить до ОТП Групи за 139,143 тисячі гривень. Основна діяльність ТОВ «ОТП Факторинг Україна» полягає у наданні послуг зі стягнення платежів.

Статут ТОВ «ОТП Факторинг Україна» було зареєстровано 19 жовтня 2009 року. Основна діяльність Компанії полягає у наданні послуг факторингу. Засновником Компанії була компанія «ОТП Факторинг Коветелескезело Зрт.» (OTP Faktoring Koveteleskezelo Zrt.), юридична особа, яка зареєстрована відповідно до законодавства Угорщини та входить до ОТП Групи.

Станом на 31 грудня 2023 та 31 грудня 2022 років статутний капітал ТОВ «ОТП Факторинг Україна» складав 6,227,381 тисячу гривень.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби

Нематеріальні активи представлені таким чином:

	Ліцензії	Програмне забезпечення	Інші нематеріальні активи	Всього
<i>Первісна вартість</i>				
31 грудня 2021 року	300,889	500,774	15	801,678
Надходження та внутрішні переміщення	40,316	90,552	17	130,885
Вибуття	-	-	-	-
31 грудня 2022 року	341,205	591,326	32	932,563
Надходження та внутрішні переміщення	107,345	161,188	83	268,616
Вибуття	-	(952)	-	(952)
31 грудня 2023 року	448,550	751,562	115	1,200,227
<i>Накопичена амортизація</i>				
31 грудня 2021 року	233,449	223,418	10	456,877
Нарахування за рік	25,584	87,793	3	113,380
Списано при вибутті	-	-	-	-
31 грудня 2022 року	259,033	311,211	13	570,257
Нарахування за рік	36,562	107,550	15	144,127
Списано при вибутті	-	(952)	-	(952)
31 грудня 2023 року	295,595	417,809	28	713,432
<i>Чиста балансова вартість</i>				
31 грудня 2023 року	152,955	333,753	87	486,795
31 грудня 2022 року	82,172	280,115	19	362,306

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби (продовження)

Основні засоби та активи з права користування представлені таким чином:

	Будівлі та інша нерухомість	Меблі та обладнання	Інші необоротні матеріальні активи	Транспортні засоби	Незавер- шене будів- ництво	Активи з права користуван- ня	Всього
Первісна вартість							
31 грудня 2021 року	130,846	640,697	168,966	33,292	72,313	612,646	1,658,760
Надходження та внутрішні переміщення	31	105,943	9,111	-	791	110,631	226,507
Вибуття	(18)	(29,624)	(23,289)	(649)	(32,409)	(136,440)	(222,429)
Зміни після повторної оцінки та модифікації договорів	-	-	-	-	-	14,752	14,752
31 грудня 2022 року	130,859	717,016	154,788	32,643	40,695	601,589	1,677,590
Надходження та внутрішні переміщення	-	69,940	5,985	2,776	1,679	82,646	163,026
Вибуття	-	(33,630)	(67,520)	-	(18,006)	(82,858)	(202,014)
Зміни після повторної оцінки та модифікації договорів	-	-	-	-	-	487	487
31 грудня 2023 року	130,859	753,326	93,253	35,419	24,368	601,864	1,639,089
Накопичена амортизація							
31 грудня 2021 року	31,907	355,659	133,529	19,225	-	169,957	710,277
Нарахування за рік	2,760	75,085	15,933	4,631	-	129,327	227,736
Списано при вибутті	(16)	(21,385)	(23,039)	(649)	-	(136,531)	(181,620)
Зміни після повторної оцінки та модифікації договорів	-	-	-	-	-	118,735	118,735
31 грудня 2022 року	34,651	409,359	126,423	23,207	-	281,488	875,128
Нарахування за рік	2,762	78,141	14,067	4,373	-	97,589	196,932
Списано при вибутті	-	(31,990)	(67,520)	-	-	(82,858)	(182,368)
Зміни після повторної оцінки та модифікації договорів	-	-	-	-	-	64,514	64,514
31 грудня 2023 року	37,413	455,510	72,970	27,580	-	360,733	954,206
Чиста балансова вартість							
31 грудня 2023 року	93,446	297,816	20,283	7,839	24,368	241,131	684,883
31 грудня 2022 року	96,208	307,657	28,365	9,436	40,695	320,101	802,462

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби (продовження)

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років у складі основних засобів та нематеріальних активів відображено повністю амортизовані основні засоби та нематеріальні активи первісною вартістю 456,331 тисяча гривень та 494,277 тисяч гривень, відповідно.

Активи з права користування

В 2023 та 2022 році активи з права користування мали наступний вплив на фінансовий результат Банку:

	2023	2022
Суми, визнані у складі прибутків та збитків		
Витрати на амортизацію активів з права користування	(97,588)	(129,327)
Операційні витрати за договорами оренди	(5,720)	(8,160)
Процентні витрати за орендними зобов'язаннями	(61,079)	(61,437)
Дохід від суборенди активів з права користування	356	419
Всього вплив на фінансовий результат	(164,031)	(198,505)

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 року активи із права використання включали права використання на будівлі, середній термін оренди активів з права користування становив 38 місяців та 35 місяців, відповідно.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 року Банк не має договорів оренди (лізингу), за якими визначається можливість придбання активів за номінальною вартістю.

10. Інші фінансові та нефінансові активи

Інші фінансові активи представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Інші фінансові активи		
Дебіторська заборгованість та розрахункові/транзитні рахунки	104,223	320,360
Нараховані доходи	30,863	31,335
Інші фінансові активи до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	135,086	351,695
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(20,412)	(21,269)
Всього інших фінансових активів	114,674	330,426

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

10. Інші фінансові та нефінансові активи (продовження)

Інші нефінансові активи представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Інші нефінансові активи		
Витрати майбутніх періодів	23,104	20,710
Запаси матеріальних цінностей	17,951	17,063
Передоплати за основні засоби та нематеріальні активи	12,933	23,982
Майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	3,666	4,442
Податки до відшкодування та передоплати за податками, крім податку на прибуток	849	484
Інші аванси та передоплати	24	71
Інші нефінансові активи до вирахування резерву на зменшення корисності	58,527	66,752
За вирахуванням резерву на зменшення корисності	(6,576)	(4,184)
Всього інших нефінансових активів	51,951	62,568

11. Кошти клієнтів

Кошти клієнтів представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Поточні рахунки та депозити до запитання	66,722,799	69,623,921
Строкові депозити	15,132,287	8,112,539
Всього коштів клієнтів	81,855,086	77,736,460

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років до складу коштів клієнтів включені нараховані проценти в сумі 85,067 тисяч гривень та 59,150 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років кошти клієнтів у сумі 8,379,760 тисяч гривень (10.2%) були отримані від дванадцяти клієнтів та 7,957,402 тисячі гривень (10.2%) були отримані від одинадцяти клієнтів, що являє собою значну концентрацію.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років кошти клієнтів у сумі 1,339,172 тисячі гривень та 1,047,316 тисяч гривень, відповідно, були використані в якості забезпечення кредитів клієнтам, гарантій, акредитивів та інших операцій, пов'язаних з умовними зобов'язаннями.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

12. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Інші фінансові зобов'язання		
Орендні зобов'язання	379,740	442,431
Нарахування невикористаних відпусток та премій	478,699	324,966
Транзитні та розрахункові рахунки	252,312	261,780
Платежі до сплати іншим контрагентам	28,757	26,558
Кредиторська заборгованість за основні засоби	82	855
Інші	22,411	13,890
Всього інших фінансових зобов'язань	1,162,001	1,070,480

Орендні зобов'язання

Рух орендних зобов'язань за 2023 та 2022 роки, представлений таким чином:

	2023	2022
Станом на початок періоду	442,431	450,168
Збільшення орендного зобов'язання	83,281	121,150
Нараховані відсотки	61,079	61,437
Погашення відсотків по орендному зобов'язанню	(59,939)	(58,804)
Модифікації орендного зобов'язання	(65,372)	(92,041)
Погашення орендного зобов'язання	(73,133)	(60,898)
Вплив зміни валютних курсів	(8,607)	21,419
Всього орендних зобов'язань станом на кінець періоду	379,740	442,431

Орендні зобов'язання за договорами оренди, що залежать від коливання валютних курсів на кожну звітну дату, обліковуються у відповідній валюті договору. Станом на 31 грудня 2023 року орендні зобов'язання, що виражені в номіналі іноземних валют, становлять 7,342 тисячі доларів США, що в еквіваленті становить 278,867 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2022 року орендні зобов'язання, що виражені в номіналі іноземних валют, становлять 8,773 тисячі доларів США, що в еквіваленті становлять 320,816 тисяч гривень.

Орендні зобов'язання на основі строків погашення, представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Не більше одного року	111,179	130,066
Більше одного року, але не більше двох років	72,130	79,900
Більше двох років, але не більше трьох років	39,733	37,748
Більше трьох років, але не більше чотирьох років	21,303	26,898
Більше чотирьох років, але не більше п'яти років	26,184	25,441
Більше п'яти років	109,211	142,378
Всього орендних зобов'язань	379,740	442,431

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

12. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання (продовження)

Інші нефінансові зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Інші нефінансові зобов'язання		
Доходи майбутніх періодів	89,405	80,083
Зобов'язання за внесками до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	49,919	49,386
Податки до сплати, крім податку на прибуток	22,851	7,685
Інші	303	10
Всього інших нефінансових зобов'язань	162,478	137,164

13. Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати)

Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати), представлений таким чином:

	2023	2022
Процентні доходи		
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки:		
Процентні доходи за кредитами клієнтам	4,741,753	5,781,346
Процентні доходи за інвестиціями в цінні папери за амортизованою собівартістю	5,634,278	2,423,049
Процентні доходи за інвестиціями в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1,184,027	484,447
Процентні доходи за кредитами, що надані за операціями РЕПО	50,800	37,823
Процентні доходи за коштами в банках	498,203	47,730
Всього процентних доходів, розрахованих з використанням ефективної процентної ставки	12,109,061	8,774,395
Інші процентні доходи:		
Процентні доходи за фінансовим лізингом	12,465	13,433
Всього процентних доходів	12,121,526	8,787,828
Процентні витрати		
Процентні витрати, розраховані з використанням ефективної процентної ставки:		
Процентні витрати за рахунками клієнтів	(3,407,031)	(1,856,026)
Процентні витрати за коштами банків та інших фінансових установ	(12,708)	(38,750)
Процентні витрати за фінансовими активами із від'ємною процентною ставкою	(49)	(25,233)
Всього процентних витрат розрахованих з використанням ефективної процентної ставки	(3,419,788)	(1,920,009)
Інші процентні витрати:		
Процентні витрати за орендними зобов'язаннями	(61,079)	(61,437)
Всього процентних витрат	(3,480,867)	(1,981,446)
Чистий процентний дохід до формування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	8,640,659	6,806,382

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

14. Комісійні доходи і витрати

Комісійні доходи і витрати представлені таким чином:

	2023	2022
Комісійні доходи		
Розрахунково-касові операції з клієнтами	1,018,881	977,474
Операції з пластиковими картками	274,960	240,265
Операції з іноземною валютою	383,510	364,135
Видані гарантії	83,772	80,359
Агентська винагорода від страхових компаній	32,618	43,817
Інші доходи	76,027	79,391
Всього комісійних доходів	1,869,768	1,785,441
Комісійні витрати		
Операції з пластиковими картками	(595,239)	(537,799)
Розрахункові операції	(112,780)	(87,418)
Комісійні витрати за гарантійними кредитними зобов'язаннями від міжнародних організацій та державних установ	(18,366)	(1,044)
Комісійні агентів	(3,433)	(13,227)
Інші витрати	(9,645)	(24,299)
Всього комісійних витрат	(739,463)	(663,787)

15. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9

	Примітка	2023	2022
Прибуток/(збиток) від зменшення корисності кредитів та авансів банкам	24	(154,299)	(126,713)
Прибуток/(збиток) від зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам	24	651,739	(5,574,378)
Прибуток/(збиток) від зменшення корисності інвестицій в цінні папери	24	(431,491)	21,426
Прибуток/(збиток) від зменшення корисності інших фінансових активів	24	(1,482)	13,489
Прибуток/(збиток) від зменшення корисності виданих фінансових гарантій та аналогічних контрактних зобов'язань	24	55,991	7,903
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9		120,458	(5,658,273)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

16. Операційні витрати

Операційні витрати представлені таким чином:

	2023	2022
Витрати на виплати працівникам		
Витрати на персонал	1,445,253	1,188,705
Податки та відрахування, пов'язані із заробітною платою	234,165	219,449
Всього витрати на виплати працівникам	1,679,418	1,408,154
Амортизаційні витрати	341,058	341,116
Інші адміністративні та операційні витрати		
Обслуговування основних засобів	206,382	195,213
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	200,951	178,818
Витрати по залученню клієнтів	933	7,646
Витрати на рекламу	24,540	10,193
Професійні послуги	72,242	48,526
Послуги зв'язку	109,267	76,396
Витрати на роялті	3,532	13,282
Операційна оренда	5,720	8,160
Витрати на безпеку	14,530	13,494
Податки, крім податку на прибуток	9,770	13,571
Всього інші адміністративні та операційні витрати	647,867	565,299
Всього операційних витрат	2,668,343	2,314,569

Інші витрати представлені таким чином:

	2023	2022
Витрати на штрафи та пені	62,291	2,174
Господарські витрати	44,736	59,761
Витрати на благодійність та спонсорство	28,648	15,540
Витрати по супроводженню операцій з пластиковими картками	26,055	16,017
Витрати по договорам оренди	12,847	11,236
Судові витрати	9,893	3,111
Витрати на інкасацію	7,823	10,026
Витрати на відрядження	5,040	1,893
Витрати на навчання	4,095	4,096
Інші витрати	18,583	10,390
Всього інших витрат	220,011	134,244

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

17. Податок на прибуток

Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2023 рік:

	31 грудня 2022 року	Визнані у прибутках/ збитках	Визнані в іншому сукупному доході	31 грудня 2023 року
Тимчасові різниці:				
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків від гарантій та інших зобов'язань	54,297	13,142	-	67,439
Основні засоби та нематеріальні активи	16,062	4,777	-	20,839
Збиток від продажу цінних паперів	-	486	-	486
Інші тимчасові різниці	1,202	1,131	-	2,333
Відстрочений податковий актив	71,561	19,536	-	91,097
Переоцінка цінних паперів	(6,154)	-	(161,850)	(168,004)
Відстрочене податкове зобов'язання	(6,154)	-	(161,850)	(168,004)
Чисті відстрочені активи/(зобов'язання) з податку на прибуток	65,407	19,536	(161,850)	(76,907)

Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів за 2022 рік:

	31 грудня 2021 року	Визнані у прибутках/ збитках	Визнані в іншому сукупному доході	31 грудня 2022 року
Тимчасові різниці:				
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків від гарантій та інших зобов'язань	53,803	494	-	54,297
Основні засоби та нематеріальні активи	15,938	124	-	16,062
Збиток від продажу цінних паперів	10,811	(10,811)	-	-
Інші тимчасові різниці	594	608	-	1,202
Відстрочений податковий актив	81,146	(9,585)	-	71,561
Переоцінка цінних паперів	(12,299)	-	6,145	(6,154)
Відстрочене податкове зобов'язання	(12,299)	-	6,145	(6,154)
Чисті відстрочені активи з податку на прибуток	68,847	(9,585)	6,145	65,407

Ставка податку на прибуток у 2023 та 2022 роках становила 50% та 18%, відповідно. Починаючи із 1 січня 2024 року ставка податку на прибуток становить 25%, що враховано Банком при оцінці очікуваного впливу реалізацій тимчасових різниць у наступних звітних періодах.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

17. Податок на прибуток (продовження)

Узгодження витрат з податку на прибуток та облікового прибутку за роки, які закінчилися 31 грудня 2023 та 2022 років:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Прибуток до оподаткування	7,422,838	726,411
Податок за встановленою податковою ставкою – 50% (2022: 18%)	3,711,419	130,754
Коригування облікового прибутку:		
Вплив зміни ставки оподаткування	(39,184)	-
Коригування поточного податку на прибуток	4,783	(1,497)
Податковий вплив інших постійних різниць	33,513	48
Витрати з податку на прибуток	3,710,531	129,305
Витрати з поточного податку на прибуток (Відшкодування)/витрати з відстроченого податку на прибуток	3,730,067 (19,536)	119,720 9,585
Витрати з податку на прибуток	3,710,531	129,305
Відстрочені активи/(зобов'язання) з податку на прибуток, чиста сума		
На початок періоду	65,407	68,847
Відшкодування/(витрати) з відстроченого податку на прибуток	19,536	(9,585)
Податковий вплив змін резерву переоцінки інвестицій, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(161,850)	6,145
На кінець періоду	(76,907)	65,407

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

18. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років зареєстрований та сплачений акціонерний капітал був представлений 499,238 простими акціями відповідно номінальною вартістю 12,390.93 гривні кожна.

Всі акції випущені в бездокументарній формі і належать єдиному акціонеру Банку – OTP Bank Plc. – юридичній особі за законодавством Угорщини.

Акції на пред'явника та привілейовані акції Банком не випускались.

Акціонери Банку мають право:

- (i) Брати участь в управлінні справами Банку в порядку, визначеному в Статуті Банку та внутрішніх положеннях Банку.
- (ii) Брати участь у розподілі прибутку Банку та одержувати його частку (дивіденди). Право отримувати частку прибутку (дивіденди) пропорційно кількості належних їм акцій на початок строку виплати дивідендів.
- (iii) Отримувати повну та достовірну інформацію про діяльність Банку.
- (iv) Розпоряджатися акціями, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством України.
- (v) Переважне право на придбання додатково випущених Банком акцій в кількості, пропорційній частці акціонерів в акціонерному капіталі Банку у випадку приватного розміщення акцій Банку.
- (vi) Вносити пропозицій щодо питань, включених до порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку.
- (vii) У разі ліквідації Банку отримати частину вартості його майна, пропорційну належним їм акціям.

Прибуток Банку, який підлягає розподілу, обмежений сумою його резервів, які не підлягають розподілу. Резерви, які не підлягають розподілу, представлені резервним фондом, який створюється відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних актів НБУ для покриття збитків та невизначених ризиків і умовних зобов'язань під час проведення банківських операцій. Резервний фонд Банку створюється за рішенням акціонерів в розмірах, передбачених законодавством за умови, що такі відрахування будуть становити не менше 5% чистого прибутку Банку. Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років резервні фонди становили 648,986 тисяч гривень та 619,131 тисячу гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років емісійний дохід у сумі 405,075 тисяч гривень, представляв собою перевищення сум отриманих внесків над номінальною вартістю випущених акцій.

В 2023 та 2022 роках усі прості акції мають однакову юридичну силу та право на один голос.

З метою виконання вимог НБУ в 2009 році Банком була отримана гарантія, видана Материнським Банком. Гарантія була визнана Банком у сумі 1,632,338 тисяч гривень на основі договору про надання гарантії від 23 грудня 2009 року, укладеного з OTP Bank Plc.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

18. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал (продовження)

В 2010 році договір на отримання гарантії було скасовано, а OTP Bank Plc. сплатив 155,255 тисяч доларів США в якості відшкодування, що обліковується у складі іншого додаткового капіталу в сумі 1,236,294 тисячі гривень.

Протягом 2023 та 2022 років Банк не сплачував акціонеру дивіденди.

19. Умовні та контрактні зобов'язання

У процесі своєї звичайної діяльності для задоволення потреб своїх клієнтів Банк використовує фінансові інструменти із позабалансовими ризиками. Дані інструменти, включно з тими, які несуть у собі кредитні ризики різного ступеня, не відображені в окремому звіті про фінансовий стан.

Максимальна сума можливих кредитних збитків Банку у результаті виникнення умовних зобов'язань і зобов'язань з надання кредитів, у випадку невиконання зобов'язань іншою стороною, коли зустрічні вимоги, застава або забезпечення виявляються знеціненими, визначається контрактними сумами цих інструментів.

Для позабалансових зобов'язань Банк використовує ту саму методику кредитного контролю та управління ризиками, що й для балансових операцій.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років номінальні або контрактні суми умовних зобов'язань були представлені таким чином:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання		
Видані фінансові гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання:	3,397,844	2,958,572
Фінансові гарантії	3,162,867	2,494,175
Авалі	12,662	37,331
Імпортні акредитиви	222,315	427,066
Безвікличні зобов'язання із надання кредитів	6,127,857	4,097,126
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	9,525,701	7,055,698
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків	(244,800)	(297,368)
Всього умовних та кредитних контрактних зобов'язань	9,280,901	6,758,330
Нефінансові гарантії (гарантії виконання)	95,449	99,345
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за нефінансовими гарантіями	(2,158)	(4,275)
Всього нефінансових гарантії (гарантії виконання)	93,291	95,070
ВСЬОГО	9,374,192	6,853,400

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

19. Умовні та контрактні зобов'язання (продовження)

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років максимальний кредитний ризик за умовними кредитними зобов'язаннями та невикористаними кредитними лініями становив 9,280,901 тисячу гривень та 6,758,330 тисяч гривень, відповідно.

Рух резервів під очікувані кредитні збитки за кредитними зобов'язаннями розкрито у Примітці 24.

Судові розгляди. Час від часу, в процесі діяльності Банку клієнти та контрагенти висувають претензії до Банку. Керівництво вважає, що в результаті їх розгляду Банк не понесе суттєвих збитків.

Оподаткування. Українська економіка характеризується підвищеним податковим навантаженням та непередбачуваністю податкової системи. Банки виступають не тільки платниками податків, а й виконують функції податкових агентів та посередників між платниками податків та державою, що підвищує податкові ризики.

Недосконала нормотворча техніка може призвести до додаткових податкових зобов'язань, штрафів та пені. Керівництво Банку, ґрунтуючись на своєму трактуванні податкового законодавства, вважає, що всі чинні податки були нараховані.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років Банк не має умовних зобов'язань пов'язаних з оподаткуванням, так само як відсутні відкриті чи нерозглянуті судові справи в частині можливого накладання штрафних санкцій.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

20. Операції з пов'язаними сторонами

При розгляді взаємовідносин кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага надається змісту відносин, а не лише їх юридичній формі.

Банк мав такі залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2023 та 2022 років:

	31 грудня 2023 року		31 грудня 2022 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями окремої фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями окремої фінансової звітності
Кредити та аванси банкам, до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків:				
	11,907,093	21,856,656	18,315,305	21,913,593
- материнський банк (за процентними ставками від 0.0% до 0.19%)	11,576,162	-	17,918,483	-
- підприємства під спільним контролем (за процентними ставками від 0% до 0.1%)	330,931	-	396,822	-
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами та аванси банкам:	(348,613)	(364,663)	(168,569)	(193,001)
- материнський банк	(17,682)		(157,509)	
- підприємства під спільним контролем	(330,931)		(11,060)	
Кредити та аванси клієнтам, до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків:				
	683	32,939,049	1,559,383	38,998,502
- підприємства під спільним контролем (за процентними ставками від 12.22% до 18% в грн.)	-	-	1,558,340	-
- провідний управлінський персонал	683	-	1,043	-
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам:	(18)	(8,077,150)	(36,524)	(9,105,602)
- підприємства під спільним контролем	-	-	(36,501)	-
- провідний управлінський персонал	(18)	-	(23)	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

20. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

	31 грудня 2023 року		31 грудня 2022 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями окремої фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями окремої фінансової звітності
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства:				
- дочірнє підприємство	139,143	139,143	139,143	139,143
Інші фінансові активи:	13	114,674	4,840	330,426
- материнський банк	7	-	4,835	-
- підприємства під спільним контролем	6	-	5	-
Кошти банків:	15,211	15,211	231	231
- материнський банк	15,209	-	229	-
- підприємства під спільним контролем	2	-	2	-
Кошти клієнтів:	1,271,961	81,855,086	1,141,795	77,736,460
- підприємства під спільним контролем (за процентними ставками 0% в доларах США, 0% в євро та від 0% до 12% в грн.)	477,765	-	392,196	-
- провідний управлінський персонал	97,917	-	78,039	-
- дочірнє підприємство (за процентними ставками від 0% до 4,5% в грн.)	696,279	-	671,560	-
Інші фінансові зобов'язання:	44,766	1,162,001	45,178	1,070,480
- материнський банк	5,084	-	16,526	-
- провідний управлінський персонал	39,682	-	28,652	-
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання:	1,872	6,127,857	1,445	4,097,126
- провідний управлінський персонал	1,872	-	1,445	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

20. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

До складу окремого звіту про прибуток або збиток за роки, які закінчилися 31 грудня 2023 та 2022 років, включені такі суми, які виникли за операціями з пов'язаними сторонами:

	2023		2022	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями окремої фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями окремої фінансової звітності
Процентні доходи:	402,016	12,121,526	249,045	8,787,828
- материнський банк	298,612	-	12,930	-
- підприємства під спільним контролем	103,334	-	235,910	-
- провідний управлінський персонал	70	-	205	-
Процентні витрати:	(32,717)	(3,480,867)	(52,051)	(1,981,446)
- материнський банк	(40)	-	(23,696)	-
- підприємства під спільним контролем	(26,795)	-	(17,502)	-
- провідний управлінський персонал	(2,881)	-	(976)	-
- дочірнє підприємство	(3,001)	-	(9,877)	-
Комісійні доходи:	2,219	1,869,768	2,407	1,785,441
- материнський банк	90	-	336	-
- підприємства під спільним контролем	1,978	-	1,923	-
- дочірнє підприємство	151	-	148	-
Комісійні витрати:	(763)	(739,463)	(543)	(663,787)
- материнський банк	(761)	-	(508)	-
- підприємства під спільним контролем	(2)	-	(35)	-
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти:	1,102,379	206,885	3,498,058	70,226
- материнський банк	1,168,387	-	3,385,568	-
- підприємства під спільним контролем	(66,008)	-	112,490	-
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток:	(117,624)	(102,552)	142,066	100,893
- материнський банк	(117,624)	-	142,066	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

20. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

	2023		2022	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями окремої фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями окремої фінансової звітності
Прибуток/(збиток) від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9:				
- материнський банк	(127,460)	120,458	(137,587)	(5,658,273)
- підприємства під спільним контролем	148,958	-	(145,502)	-
- провідний управлінський персонал	(276,423)	-	7,692	-
	5	-	223	-
Інші доходи:	749	91,475	2,233	128,973
- підприємства під спільним контролем	432	-	1,885	-
- дочірнє підприємство	317	-	348	-
Інші адміністративні та операційні витрати:	(65,665)	(647,867)	(45,925)	(565,299)
- материнський банк	(65,489)	-	(45,881)	-
- дочірнє підприємство	(176)	-	(44)	-

Протягом 2023 та 2022 років, винагорода провідному управлінському персоналу включала короткострокові виплати у сумі 116,178 тисяч гривень та 83,048 тисяч гривень, відповідно.

Здійснюючи операції з пов'язаними сторонами, фінансові інструменти при первісному визнанні обліковуються за справедливою вартістю з використанням професійного судження.

21. Справедлива вартість фінансових інструментів

МСФЗ визначає справедливу вартість як ціну, яка була б отримана від продажу активу або виплачена під час передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку, які оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі. Деякі фінансові активи та фінансові зобов'язання Банку оцінюються за справедливою вартістю на кінець звітного періоду.

При визначенні рівня ієрархії справедливої вартості фінансових активів та фінансових зобов'язань, Банк використовує такі методики оцінки:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

21. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

- Рівень 2: методики оцінки, в яких всі вхідні дані, що суттєво впливають на справедливую вартість, є прямо або опосередковано спостережувальними на відкритому ринку;
- Рівень 3: методики оцінки, в яких всі вхідні дані, що суттєво впливають на справедливую вартість, не базуються на спостережуваних ринкових даних.

У нижченаведеній таблиці подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих фінансових активів та фінансових зобов'язань (зокрема, методика(и) оцінки та використані вхідні дані):

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на		Ієрархія справедли- вої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року		
1) Похідні фінансові активи	-	3,246	Рівень 2	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик контрагентів.
2) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	774,731	2,517	Рівень 1	Котирувані ціни пропозиції угод на активному ринку.
3) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4,234	4,163	Рівень 2	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі інформації, для якої всі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження на ринку, й оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.
4) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	8,582,093	2,599,914	Рівень 3	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню на ринку. До даних, що піддаються спостереженню, відносяться параметри кривої безкупонної дохідності для ОВДП, номінованих у гривні та доларах США, що розраховуються Національним банком України та публікуються на офіційному сайті (неспостережувальні дані це розрахунок цих параметрів і їх безпосереднє застосування до портфелю цінних паперів Банку в залежності від строку активів).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

21. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на		Ієрархія справедли- вої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року		
5) Похідні фінансові зобов'язання	22,758	9,233	Рівень 2	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик контрагентів.

Переміщення цінних паперів між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається у разі зміни методів оцінки цінних паперів. Переміщення з першого рівня відбувається, якщо станом на звітну дату відсутнє ринкове котирування, яке було наявне станом на попередню звітну дату. При цьому, якщо для оцінки станом на звітну дату використовується аналіз приведених грошових потоків на основі ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до другого рівня ієрархії справедливої вартості. Якщо використовується інформація, яка відрізняється від ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до третього рівня ієрархії справедливої вартості. Переміщення з другого та третього рівнів до першого відбувається у разі, якщо станом на звітну дату наявне ринкове котирування за цінними паперами, за якими воно було відсутнє станом на попередню звітну дату.

Протягом 2023 року здійснено переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості цінних паперів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з 3-го до 1-го рівня на суму 234,763 тисячі гривень. Переміщення між рівнями ієрархії пов'язане з наявністю ринкових котирувань на активному ринку станом на кінець 2023 року.

Станом на 31 грудня 2022 року здійснено переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості цінних паперів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з 1-го до 3-го рівня на суму 740,953 тисячі гривень. Переміщення між рівнями ієрархії пов'язане з відсутністю ринкових котирувань з активного ринку станом на кінець 2022 року.

У таблиці нижче представлені зміни у сумах активів та зобов'язань 3-го рівня, які оцінюються за справедливою вартістю:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

21. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

	2023
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	
Станом на 31 грудня 2022 року	2,599,914
Доходи/(витрати) за період, визнані в прибутку або збитку, у т.ч.	
- Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(24,491)
Доходи/(витрати) за період, визнані у сукупному доході, всього:	625,639
У т.ч:	
- зміна справедливої вартості	170,308
- зміна резерву під очікувані збитки	455,331
Придбання	7,956,456
Вибуття або продаж	(2,340,661)
Переміщення з Рівня 3	(234,763)
Станом на 31 грудня 2023 року	8,582,094

	2022
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	
Станом на 31 грудня 2021 року	4,649,902
Доходи/(витрати) за період, визнані в сукупному доході:	
- зміна справедливої вартості	(27,621)
- зміна резерву під очікувані збитки	(113,468)
- зміна резерву під очікувані збитки	85,847
Придбання	52,880
Вибуття або продаж	(3,215,852)
Переміщення до Рівня 3	740,953
Доходи/(витрати) за період, визнані в прибутку або збитку, у т.ч.	
- Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	399,652
Станом на 31 грудня 2022 року	2,599,914

За рік, що закінчився 31 грудня 2023 року Банк визнав 1,115,170 тисяч гривень нарахованого процентного доходу за інвестиціями, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід 3-го рівня (2022: 187,338 тисяч гривень) і отримав 1,203,053 тисяч гривень процентного доходу за таким інвестиціями (2022: 601,756 тисяч гривень). Крім того, Банк визнав 455,331 тисяч гривень резерву під очікувані кредитні збитки (2022: 85,847 тисяч гривень).

Аналіз чутливості оцінки справедливої вартості фінансових інструментів до зміни в ставках дисконтування представлено у Примітці 24.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі (але розкриття інформації про справедливую вартість є обов'язковим).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

21. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

У таблиці нижче наведено порівняння справедливої та балансової вартості класів фінансових інструментів, що не відображені в звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю. Таблиця не відображає справедливую вартість нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	Рівень ієрархії	31 грудня 2023 року		31 грудня 2022 року	
		Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	1	10,827,171	10,827,171	4,749,260	4,749,260
Кредити та аванси банкам	2	21,491,993	21,491,993	21,720,592	21,720,592
Кредити та аванси клієнтам	3	24,861,899	24,848,035	29,892,900	29,874,112
Інші фінансові активи	3	114,674	114,674	330,426	330,426
Загальна сума фінансових активів		57,295,737	57,281,873	56,693,178	56,674,390
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	2	15,211	15,211	231	231
Кошти клієнтів	3	81,855,086	81,871,177	77,736,460	77,743,343
Інші залучені кошти	3	53	53	159	159
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	3	246,958	246,958	301,643	301,643
Інші фінансові зобов'язання	3	1,162,001	1,162,001	1,070,480	1,070,480
Загальна сума фінансових зобов'язань		83,279,309	83,295,400	79,108,973	79,115,856

Для фінансових активів і фінансових зобов'язань зі мають строк погашення до трьох місяців справедлива вартість приймається такою, що дорівнює балансовій вартості. Це також застосовано до коштів на вимогу та ощадних рахунків без встановленого строка погашення. Справедлива вартість коштів клієнтів і кредитів та авансів клієнтам була оцінена з використанням методу дисконтованих грошових потоків із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

22. Управління капіталом

Мета Банку під час управління капіталом полягає у забезпеченні розміру капіталу, достатньому для одночасного покриття всіх суттєвих ризиків та дотримання встановлених Національним банком України вимог щодо достатності капіталу, а також для забезпечення безперервної стабільної діяльності для надійної реалізації стратегії та бізнес-плану як у звичайних, так і в стресових ситуаціях, з урахуванням всіх суттєвих ризиків притаманних Банку.

Функція управління капіталом належить Департаменту розрахунку капіталу, відновлення і аналізу кредитного портфеля Материнського банку (ТННЕФО). В свою чергу, Управління з управління активами та пасивами здійснює планування достатності капіталу згідно локальних регулятивних вимог та вносить відповідні пропозиції. Пропозиції щодо збільшення розміру капіталу, виплати дивідендів та інші подаються підрозділом на розгляд Комітету з управління активами та пасивами Банку якому Правління Банку делегує повноваження щодо розгляду відповідних питань. Остаточні рішення приймаються Наглядовою Радою Банку та акціонерами Банку.

Політика Банку з управління капіталом полягає у визначенні ефективного рівня капіталу, максимально збільшуючи довгострокову цінність для акціонера, а саме, встановлення цілей та директив з управління капіталом Банку так, щоб оптимізувати вимогу акціонера щодо прибутку від його інвестицій за умови дотримання мінімальних вимог до капіталу, встановлених НБУ .

Структура капіталу Банку складається з інструментів та капіталу, який представлений акціонерним капіталом, резервами, іншим додатковим капіталом, інформація про які розкривається в окремому звіті про зміни у капіталі.

У таблиці нижче подано інформацію про регулятивний капітал Банку на основі звітів, підготовлених згідно з регуляторними вимогами НБУ (із урахуванням річних коригувань):

Склад регулятивного капіталу:

	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Основний капітал	7,162,682	7,261,678
Додатковий капітал	7,162,682	3,754,538
Відвернення	(139,143)	(139,143)
Всього регулятивного капіталу	14,186,221	10,877,073

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

22. Управління капіталом (продовження)

Відповідно до чинних вимог до капіталу, встановлених НБУ, Банк повинен дотримуватись мінімального розміру регулятивного капіталу у сумі 200 000 000,00 грн (норматив Н1) та дотримуватись співвідношення розміру регулятивного капіталу до активів, зважених за ступенем ризику (норматив достатності регулятивного капіталу) на рівні, вищому за обов'язкове мінімальне значення у 10% (норматив Н2). Також обов'язковим для дотримання є норматив достатності основного капіталу (Н3) який визначається як співвідношення основного капіталу до активів, зважених за ступенем ризику, та має бути не менше ніж 7%. На сьогодні в межах розрахунку мінімальних вимог до капіталу банки повинні тримати капітал на покриття кредитного ризику, частково - ринкового ризику (у частині відкритої валютної позиції) та операційного ризику. Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років Банк дотримувався показників капіталу, встановлених НБУ понад нормативні значення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

23. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

У таблиці нижче представлено аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення або очікуваного відшкодування. Інформація про аналіз за строками погашення фінансових зобов'язань, який вказує на загальну суму залишків платежів за договорами, наведена у Примітці 24.

Аналіз за строками погашення відображає історичну стабільність поточних рахунків.

31 грудня 2023 року

	До одного року	Понад один рік	Усього
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	10,827,171	-	10,827,171
Кредити та аванси банкам	21,491,993	-	21,491,993
Кредити та аванси клієнтам	21,476,034	3,385,865	24,861,899
Інвестиції в цінні папери	37,373,873	5,986,426	43,360,299
Похідні фінансові активи	-	-	-
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість	-	24,634	24,634
Поточні податкові активи	40	-	40
Відстрочені податкові активи	-	-	-
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	486,795	486,795
Основні засоби	-	684,883	684,883
Інші фінансові активи	114,674	-	114,674
Інші нефінансові активи	51,951	-	51,951
Загальна сума активів	91,335,736	10,707,746	102,043,482
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	15,211	-	15,211
Кошти клієнтів	26,664,647	55,190,439	81,855,086
Похідні фінансові зобов'язання	22,758	-	22,758
Інші залучені кошти	7	46	53
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	2,683,009	-	2,683,009
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	246,958	-	246,958
Інші фінансові зобов'язання	1,162,001	-	1,162,001
Інші нефінансові зобов'язання	162,478	-	162,478
Відстрочені податкові зобов'язання	-	76,907	76,907
Загальна сума зобов'язань	30,957,069	55,267,392	86,224,461
Чиста сума	60,378,667	(44,559,646)	15,819,021

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

23. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення (продовження)

31 грудня 2022 року

	До одного року	Понад один рік	Усього
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,749,260	-	4,749,260
Кредити та аванси банкам	21,340,721	379,871	21,720,592
Кредити та аванси клієнтам	24,550,361	5,342,539	29,892,900
Інвестиції в цінні папери	32,623,164	229,425	32,852,589
Похідні фінансові активи	3,246	-	3,246
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість	-	24,634	24,634
Поточні податкові активи	-	5	5
Відстрочені податкові активи	-	65,407	65,407
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	362,306	362,306
Основні засоби	-	802,462	802,462
Інші фінансові активи	330,426	-	330,426
Інші нефінансові активи	62,568	-	62,568
Загальна сума активів	83,659,746	7,345,792	91,005,538
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	231	-	231
Кошти клієнтів	16,996,681	60,739,779	77,736,460
Похідні фінансові зобов'язання	9,233	-	9,233
Інші залучені кошти	18	141	159
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	301,643	-	301,643
Інші фінансові зобов'язання	1,070,480	-	1,070,480
Інші нефінансові зобов'язання	137,164	-	137,164
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	119,500	-	119,500
Загальна сума зобов'язань	18,634,950	60,739,920	79,374,870
Чиста сума	65,024,796	(53,394,128)	11,630,668

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях Банку. Основні ризики, властиві операціям Банку, включають:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Банк визнає, що важливо мати дієві та ефективні процеси управління ризиком. З цією метою Банком встановлено основні принципи управління ризиками, що мають в майбутньому захистити Банк від суттєвих ризиків, а також дозволити йому при цьому досягнути запланованих показників.

Кредитний ризик. Кредитним ризиком є ризик того, що одна сторона фінансового інструменту може зазнати збиток у результаті неспроможності іншої сторони здійснити платіж (або здійснити його невчасно) за своїми зобов'язаннями відповідно до умов контракту. Управління та моніторинг кредитних ризиків здійснюються напрямом діяльності (підрозділом) «Управління ризиками», Кредитними комітетами та іншими комітетами, які створені в Банку і діють на колегіальній основі, Правлінням Банку в межах їх повноважень.

Перед поданням заявки на розгляд Кредитного комітету всі рекомендації щодо кредитних процесів (визначення кредитних лімітів щодо позичальника або зміни умов кредитних угод і т.п.) розглядаються та затверджуються відповідним управлінням у структурі Департаменту з контролю за кредитними ризиками або Департаменту з контролю кредитними ризиками роздрібного бізнесу. Щоденне управління ризиками здійснюється відповідним Департаментом з контролю за кредитними ризиками, шляхом перегляду та подовження лімітів фінансування, розрахунку та перегляду кредитних рейтингів, а також налаштуванням та підтримкою автоматизованих систем розгляду та перевірки заявок на кредити.

Банк структурує рівні кредитного ризику, який він приймає на себе, встановлюючи обмеження на суму допустимого ризику по відношенню до позичальників Банку, його продуктів та інших напрямків. Обмеження на структуру кредитного портфеля встановлюються Декларацією схильності до ризиків Банку, Кредитними політиками та відповідним Департаментом з контролю за кредитними ризиками. Порівняння фактичних сум із встановленими обмеженнями відбувається на регулярній основі, визначеній для кожного окремого рівня ліміту.

Для більшості кредитів, згідно з внутрішніми нормативними документами, Банк отримує заставу, корпоративні та персональні гарантії, проте значну частину являють собою кредити фізичним особам, де не завжди існує можливість отримати такі гарантії та забезпечення. Такі ризики постійно контролюються і їх огляд проводиться щорічно або частіше.

Кредитний ризик за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як ймовірність отримання збитків через неспроможність протилежної сторони дотриматися умов угоди. Щодо кредитного ризику із зобов'язань щодо продовження кредиту Банк може потенційно зазнати збитків на суму, яка дорівнює загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте, можлива сума збитків є меншою, ніж загальна сума невикористаних зобов'язань, оскільки більшість зобов'язань щодо продовження кредиту залежать від дотримання клієнтами певних кредитних нормативів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Банк застосовує аналогічну кредитну політику по відношенню до позабалансових зобов'язань, що і до балансових фінансових інструментів, тобто політику із використанням лімітів для мінімізації ризику та поточного моніторингу.

Банк відстежує строки до погашення позабалансових зобов'язань, оскільки довгострокові зобов'язання зазвичай мають вищий ступінь кредитного ризику, ніж короткострокові зобов'язання.

Значне збільшення кредитного ризику. Оцінка ризику проводиться на кожну звітну дату починаючи з дати первісного визнання до дати припинення визнання. Банк визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на першій стадії зменшення корисності («Етап 1»), якщо на звітну дату рівень ризику за фінансовим активом значно не збільшився з дати первісного визнання активу. Банк визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на другій стадії зменшення корисності («Етап 2»), якщо на звітну дату рівень ризику з дня первісного визнання значно збільшився.

Основними ознаками, що свідчать про значне збільшення кредитного ризику є наступні:

- наявність простроченої заборгованості понад 30 календарних днів;
- проведення реструктуризації;
- відбулася суттєва девальвація національної валюти по відношенню до валюти заборгованості без наявності відповідного забезпечення у валюті;
- рейтинг фінансового активу погіршився на визначений рівень/до відповідного рівня, чи у порівнянні до історичного значення погіршився до визначеного рівня;
- у випадку іпотечних кредитів Роздрібного бізнесу співвідношення заборгованості та вартості забезпечення (LTV) перевищує заздалегідь визначений показник або порівняно з історичним значенням він погіршується до заздалегідь визначеного ступеня;
- наявні ознаки дефолту за іншими фінансовими активами позичальника «Роздрібного бізнесу»;
- за результатами процесу моніторингу заборгованості системою «Раннього реагування» фінансовий актив Позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» віднесено до гіршого ризик-статусу.

Банк визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на третій стадії зменшення корисності кредитного ризику («Етап 3»), якщо на звітну дату фінансовий актив має об'єктивні свідчення зменшення корисності. Фінансові активи на Етапі 3 – це фінансові активи, за якими є об'єктивні докази очікуваного кредитного збитку чи спостерігаються одна або декілька подій, що мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

Основними ознаками, що свідчать про віднесення фінансового активу до Етапу 3 є наступні:

- значні фінансові труднощі емітента або позичальника;
- порушення умов договору, такі як дефолт або прострочення платежу, що відповідає критеріям дефолту;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

- надання банком уступки своєму позичальнику з економічних або договірних умов, пов'язаних з фінансовими труднощами позичальника, які Банк не розглядав за інших умов;
- висока ймовірність банкрутства або фінансова реорганізація позичальника;
- зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів;
- купівлю або створення фінансового активу з великою знижкою, що відображає понесені кредитні збитки;
- за результатами процесу моніторингу заборгованості системою «Раннього реагування» позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» віднесено до найгіршого ризик-статусу.

Банк ураховує загальний ефект декількох подій, якщо неможливо ідентифікувати одну окрему подію, що спричинила знецінення фінансового активу.

Внутрішні рейтинги. Фінансові активи класифікуються наступним чином:

- кошти в банках – відповідно до поточних кредитних рейтингів, присвоєних визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами, а за їх відсутності – відповідно до рейтингової системи, розробленої Банком;
- інвестиції – відповідно до поточного рейтингу України, присвоєного визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами;
- кредити клієнтам – відповідно до рейтингової системи, розробленої Банком.

Оцінка кредитного ризику за фінансовими активами проводиться на індивідуальній чи портфельній основі. Фінансові активи для цілей розрахунку очікуваних кредитних збитків розподіляються на суттєві та несуттєві. Суттєвими є активи корпоративних клієнтів, якщо сума заборгованості/ліміт за зобов'язаннями на дату оцінки перевищує еквівалент 400 тисяч євро. Кредити, що не є суттєвими та мають спільні характеристики кредитного ризику, оцінюються на портфельній основі, інші – на індивідуальній основі.

Використання прогнозної інформації. Банк використовує прогнозну інформацію, яка є доступною без застосування надмірних витрат або зусиль, у своїй оцінці істотного збільшення кредитного ризику, а також у своїй оцінці очікуваних кредитних збитків. Банк залучає фахівців OTP Bank Plc., які використовують зовнішню та внутрішню інформацію для створення «базового» сценарію майбутнього прогнозу щодо відповідних економічних змінних величин, разом із репрезентативним діапазоном інших можливих прогнозних сценаріїв. Використана зовнішня інформація включає економічні дані та прогнози, опубліковані держаними органами та органами кредитно-грошового регулювання. Фактори, що беруться до уваги в рамках даного процесу, включають у себе макроекономічні дані, такі як зростання ВВП, експорт та інвестиції.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2023 року Банк визначив такі три основні сценарії:

Базовий сценарій (сценарій 1)

- Поступова дефляція без вторинних ефектів
- Відсоткові ставки залишаться високими
- Сповільнене економічне зростання
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2024 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2024	2 квартал 2024	3 квартал 2024	4 квартал 2024
4,6%	4,2%	3,3%	3,4%

Оптимістичний сценарій (сценарій 2)

- Доволі сильна дефляція у зв'язку з падінням цін на товари
- Відсоткові ставки будуть знижені
- Економічне зростання буде прискорюватись
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2023 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2024	2 квартал 2024	3 квартал 2024	4 квартал 2024
4,8%	4,5%	4,4%	5,6%

Стресовий сценарій (сценарій 3)

- Відбудеться інфляційний удар;
- Вищий рівень відсоткових ставок;
- Єврозоні загрожує глибока рецесія і відновлення буде дуже повільним;
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2024 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2024	2 квартал 2024	3 квартал 2024	4 квартал 2024
3,6%	2,5%	1,0%	0,4%

Банк застосовує ймовірності до виявлених прогнозних сценаріїв. Так, станом на 31 грудня 2023 року вищезазначені сценарії було зважено із ймовірністю 60% (Базовий сценарій), 20% (Оптимістичний сценарій) та 20% (Стресовий сценарій) відповідно.

Станом на 31 грудня 2022 року Банк визначив такі три основні сценарії:

Базовий сценарій (сценарій 1)

- Ціна газу: 180 EUR/MWh в 2023
- Поступова дефляція без вторинних ефектів
- Відсоткові ставки залишаться високими
- Сповільнене економічне зростання
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2023 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2023	2 квартал 2023	3 квартал 2026	4 квартал 2023
6,1%	6,1%	6,1%	6,1%

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Оптимістичний сценарій (сценарій 2)

- Ціна газу стрімко зменшується до 40 EUR/MWh в 2024
- Доволі сильна дефляція у зв'язку з падінням цін на товари
- Відсоткові ставки будуть знижені
- Економічне зростання буде прискорюватись
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2023 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2023	2 квартал 2023	3 квартал 2023	4 квартал 2023
12,4%	12,4%	12,4%	12,4%

Стресовий сценарій (сценарій 3)

- Надзвичайно високі ціни на енергоносії;
- Відбудеться інфляційний удар;
- Вийвищий рівень відсоткових ставок;
- Єврозоні загрожує глибока рецесія і відновлення буде дуже повільним;
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2023 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2023	2 квартал 2023	3 квартал 2023	4 квартал 2023
2,3%	2,3%	2,3%	2,3%

Станом на 31 грудня 2022 року вищезазначені сценарії було зважено із ймовірністю 60% (Базовий сценарій), 20% (Оптимістичний сценарій) та 20% (Стресовий сценарій) відповідно.

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Основними вхідними даними, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків, є такі:

- ймовірність дефолту (PD);
- рівень збитку у випадку дефолту (LGD);
- актив у стані дефолту (EAD);
- коефіцієнт кредитної конверсії (CCF).

Як пояснюється вище, ці показники отримані, в основному, із розроблених власними силами статистичних моделей та інших історичних даних, і вони коригуються для відображення зваженої на ймовірність прогнозованої інформації.

Ймовірність дефолту (PD) є оцінкою ймовірності настання дефолту протягом визначеного часового горизонту. Вона оцінюється на певний момент часу. Розрахунок базується на статистичних моделях. Ці статистичні моделі базуються на ринкових даних (коли вони доступні), а також внутрішніх даних, які включають як кількісні, так і якісні фактори. Оцінка базується на історичних даних та поточних умовах, скоригованих з урахуванням оцінок майбутніх умов, які впливатимуть на ймовірність дефолту.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Рівень збитку у випадку дефолту (LGD) є оцінкою збитків, які виникають у результаті дефолту. Вони базуються на різниці між належними грошовими потоками за договорами і потоками, які кредитор передбачає отримати, з урахуванням потоків грошових коштів від будь-якого забезпечення. Моделі рівня збитку у випадку дефолту для забезпечених активів беруть до уваги: покриття забезпеченням, дисконти з продажів, час реалізації забезпечення, вартість реалізації забезпечення, історичні дані щодо рівня та часу відшкодування. Моделі рівня збитку у випадку дефолту для незабезпечених активів беруть до уваги історичні дані щодо часу відшкодування та рівень отримання відшкодування після виходу в дефолт.

Станом на 31 грудня 2023 року додатково у зв'язку із війною Банк по деяких сегментах/групах клієнтів застосував експертні судження, як додаткові фактори пониження ризикових параметрів:

1. Корпоративні клієнти, бізнес яких знаходиться на окупованій території і Банк не очікує грошових надходжень протягом наступних 9 місяців – сформовано резерв в розмірі 99% від експозиції під ризиком для клієнтів без прострочки більше 30 днів та 100% від експозиції під ризиком для клієнтів із прострочкою більше 30 днів;
2. Беззаставні кредити фізичних осіб в Донецькій, Луганській, Херсонській та Запорізькій областях із прострочкою більш ніж 90 днів - застосовано 100% PD та застосовано 100% LGD;
3. Беззаставні кредити фізичних осіб в Донецькій, Луганській, Херсонській, Запорізькій, Миколаївській та Харківській областях – застосовані додаткові критерії пониження (значного збільшення кредитного ризику) до Рівня 2 (Етап 2) із урахуванням внутрішнього рейтингу;
4. Заставні кредити по фізичним особам в Донецькій, Луганській, Херсонській та Запорізькій областях застосовано 100% покриття резервам.
5. Заставні кредити по фізичним особам в Миколаївській та Харківській областях - застосовано 100% LGD.

Експозиція під ризиком (EAD) є оцінкою заборгованості за активом на майбутню дату дефолту, з урахуванням очікуваних змін у заборгованості за активом після звітної дати, включно з виплатами основної суми та процентів, а також очікуваних скорочень кредитних зобов'язань. Підхід Банку до моделювання EAD відображає очікувані зміни у непогашеному залишку протягом усього строку дії кредиту, які дозволені згідно з поточними умовами за договором, таких як погашення згідно графіку за договором, зміни у реалізації невикористаних зобов'язань, а також вжиті дії з пом'якшення кредитного ризику до настання дефолту.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Банк оцінює очікувані кредитні збитки для фінансових активів з урахуванням ризику настання дефолту протягом максимального періоду за договором, протягом якого підприємство зазнає впливу кредитного ризику, і не довшого, навіть якщо подовження або оновлення договору є звичайною бізнес-практикою.

Оцінка очікуваних кредитних збитків базується на зваженому на ймовірність середньому кредитному ризику. Як результат, оцінка резерву на покриття очікуваних кредитних збитків має бути такою самою, незалежно від того чи оцінюється він на індивідуальній або портфельній основі (хоча оцінка на колективній основі є більш практичною для великих портфельів активів).

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків по кредитах клієнтам, фінансовій дебіторській заборгованості, коштах у банках, на які поширюються вимоги знецінення за МСФЗ 9, Банк розподіляє ці фінансові активи на п'ять рівнів ризику, залежно від кількості днів прострочки та ознак дефолту, а саме:

	Кредити та аванси клієнтам	Фінансова дебіторська заборгованість (інші фінансові активи)	Кошти в банках (кредити та аванси банкам)
РІВЕНЬ 1	Договір не прострочено (DPD = 0)	Договір не прострочено (1-5 днів)	Договір не прострочено (DPD = 0)
РІВЕНЬ 2	Договір прострочено на 1-30 днів	Договір прострочено на 6-30 днів	Договір прострочено на 1-3 днів
РІВЕНЬ 3	Договір прострочено на 31-60 днів	Договір прострочено на 31-60 днів	Договір прострочено на 4-5 днів
РІВЕНЬ 4	Договір прострочено на 61-90 днів	Договір прострочено на 61-90 днів	Договір прострочено на 6-7 днів
РІВЕНЬ 5	Договір прострочено більш ніж 90 днів	Договір прострочено більш ніж 90 днів	Договір прострочено більш ніж 90 днів

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків за інвестиційними цінними паперами за амортизованою собівартістю та інвестиційними паперами за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, Банк розподіляє ці активи на 4 рівні ризику, залежно від рейтингу, присвоєного міжнародним рейтинговим агентством (Fitch, Moody's, S&P). Рівень 1 відповідає рейтингам від AAA до A-, Рівень 2 відповідає рейтингам від BBB+ до B-, Рівень 3 відповідає рейтингам від CCC+ до CCC-, Рівень 4 (дефолт) відповідає рейтингу CC.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років більшість (>95%) кредитів та авансів банків мали інвестиційний рейтинг.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років зобов'язання із кредитування відносилися до Рівня 1 виходячи із класифікації, що застосовується Банком до фінансових активів вище. Аналіз кредитного ризику Банку за класами фінансових активів, внутрішнім рейтингом та «Етапом» наведено у наступних таблицях. Якщо не вказані окремо, суми в таблицях відображають валову балансову вартість. Для умовних та кредитних контрактних зобов'язань, суми наведені в таблицях, відображають суми зобов'язань.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси банкам	Станом на 31 грудня 2023 року		
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії
РІВЕНЬ 1	21,304,375	221,350	-
РІВЕНЬ 5	-	-	330,931

Кредити та аванси банкам	Станом на 31 грудня 2022 року
	Етап 1 12-місячний ECL
РІВЕНЬ 1	21,913,593

Кредити та аванси юридичним особам	Станом на 31 грудня 2023 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	15,472,467	7,149,110	2,539,526	2,766
РІВЕНЬ 2	2,190	42,726	9,264	-
РІВЕНЬ 3	-	1,792	48,660	-
РІВЕНЬ 4	-	2,752	136,394	-
РІВЕНЬ 5	-	262	2,005,508	131,868
Всього	15,474,657	7,196,642	4,739,352	134,634

Кредити та аванси юридичним особам	Станом на 31 грудня 2022 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	15,368,415	11,548,573	2,378,701	7,749
РІВЕНЬ 2	52,945	171,945	175,450	-
РІВЕНЬ 3	-	282,399	64,866	-
РІВЕНЬ 4	-	3,585	704,627	-
РІВЕНЬ 5	-	293	658,547	115,478
Всього	15,421,360	12,006,795	3,982,191	123,227

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси фізичним особам	Станом на 31 грудня 2023 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	2,126,426	798,260	486,083	130,870
РІВЕНЬ 2	3,941	56,060	25,310	14,730
РІВЕНЬ 3	-	28,361	21,049	4,392
РІВЕНЬ 4	-	18,608	13,263	564
РІВЕНЬ 5	-	75,893	1,557,039	32,915
Всього	2,130,367	977,182	2,102,744	183,471

Кредити та аванси фізичним особам	Станом на 31 грудня 2022 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	2,574,642	1,568,920	359,848	162,563
РІВЕНЬ 2	10,042	126,152	30,602	9,039
РІВЕНЬ 3	-	105,691	28,820	3,916
РІВЕНЬ 4	-	78,257	21,383	1,876
РІВЕНЬ 5	-	302,781	2,035,786	44,611
Всього	2,584,684	2,181,801	2,476,439	222,005

Інші фінансові активи	Станом на 31 грудня 2023 року		
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії
РІВЕНЬ 1	125,209	-	-
РІВЕНЬ 2	-	-	-
РІВЕНЬ 3	-	89	-
РІВЕНЬ 4	-	234	-
РІВЕНЬ 5	-	-	9,554
Всього	125,209	323	9,554

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

	Станом на 31 грудня 2022 року		
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії
Інші фінансові активи			
РІВЕНЬ 1	339,019	-	-
РІВЕНЬ 2	106	-	-
РІВЕНЬ 3	-	201	-
РІВЕНЬ 4	-	325	-
РІВЕНЬ 5	-	-	12,044
Всього	339,125	526	12,044

	Станом на 31 грудня 2023 року	
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		
РІВЕНЬ 1	9,105,041	256,017

	Станом на 31 грудня 2022 року	
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		
РІВЕНЬ 1	2,517	2,604,077

	Станом на 31 грудня 2023 року	
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю		
РІВЕНЬ 1	33,990,288	31,345

	Станом на 31 грудня 2022 року	
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю		
РІВЕНЬ 1	30,247,364	-

У таблицях нижче проаналізовано інформацію про суттєві зміни валової балансової вартості кредитів та авансів клієнтам, виданих фінансових гарантій та аналогічних контрактних зобов'язань

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

протягом періоду, а також рух відповідних очікуваних кредитних збитків протягом 2023 та 2022 років за класами фінансових активів. Вплив зміни курсових різниць у зміні валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9, в таблицях нижче не виділяється окремими строками, а включений у відповідні статті змін.

Загальний вплив курсових різниць на зміну резервів щодо покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам за 2023 та 2022 рік становив 148,480 тисяч гривень (збиток) та 818,842 тисячі гривень (збиток), відповідно.

Загальний вплив курсових різниць на зміну резервів щодо покриття очікуваних кредитних збитків за виданими фінансовими гарантіями та аналогічними контрактними зобов'язаннями за 2023 та 2022 рік становив 3,687 тисяч гривень (збиток) та 10,863 тисячі гривень (збиток), відповідно.

Банком отримані доходи від повернення раніше списаних кредитів та авансів клієнтам за 2023 та 2022 рік у розмірі 9,377 тисяч гривень та 5,537 тисяч гривень, відповідно, що було визнано у статті «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9»

Суми переходу між етапами включають як очікувані кредитні збитки за активами/валову балансову вартість на момент переходу між етапами, так і зміни в оцінках кредитного збитку/валової балансової вартості до/після переведення між стадіями. Переходи з Етапів представлені за річний період в цілому на чистій основі (нетто). Нові кредити представлені відповідно до етапу станом на кінець звітного року.

Кредити та аванси банкам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	21,913,593	-	-	21,913,593
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	1,445,052	10,193	-	1,455,245
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,325,386)	211,157	330,931	(783,298)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(324,695)	-	-	(324,695)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(396,822)	-	-	(396,822)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(7,367)	-	-	(7,367)
31 грудня 2023 року	21,304,375	221,350	330,931	21,856,656

Станом на 31 грудня 2022 років, валова балансова вартість кредитів та авансів банкам була класифікована як Етап 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси банкам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	193,001	-	-	193,001
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	1,563	319	-	1,882
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(149,550)	5,964	330,931	187,345
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(6,436)	-	-	(6,436)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(11,060)	-	-	(11,060)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(69)	-	-	(69)
31 грудня 2023 року	27,449	6,283	330,931	364,663

Кредити та аванси банкам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL
31 грудня 2021 року	43,503
Нові кредити банкам, або кредити, які були придбані	193,001
Кредити банкам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(43,503)
31 грудня 2022 року	193,001

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси юридичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2022 року	15,421,359	12,006,794	3,982,192	123,228	31,533,573
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	13,511,874	4,032,079	195,668	-	17,739,621
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(537,421)	(394,058)	84,649	-	(846,830)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	230,891	(566,740)	745,417	-	409,568
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(90,375)	(854,959)	63,395	-	(881,939)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(13,061,671)	(7,026,474)	(128,984)	-	(20,217,129)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(202,985)	-	(202,985)
Вплив інших змін	-	-	-	11,406	11,406
31 грудня 2023 року	15,474,657	7,196,642	4,739,352	134,634	27,545,285
31 грудня 2021 року	30,862,058	600,280	1,277,572	110,522	32,850,432
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	11,545,304	4,583,762	693,349	-	16,822,415
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(514,624)	7,117,922	1,957,251	-	8,560,549
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(6,462,806)	(28,017)	34,705	-	(6,456,118)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(1,670,402)	(33,907)	166,812	-	(1,537,497)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(18,338,171)	(233,246)	-	-	(18,571,417)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(147,497)	-	(147,497)
Вплив інших змін	-	-	-	12,706	12,706
31 грудня 2022 року	15,421,359	12,006,794	3,982,192	123,228	31,533,573

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси фізичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2022 року	2,584,684	2,181,801	2,476,439	222,005	7,464,929
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	755,270	93,174	318,694	-	1,167,138
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(115,736)	(99,105)	17,818	-	(197,023)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	23,600	(153,348)	285,865	-	156,117
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(33,532)	(305,632)	74,781	-	(264,383)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,083,920)	(739,709)	(116,747)	(31,907)	(1,972,283)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(954,105)	-	(954,105)
Вплив інших змін	-	-	-	(6,626)	(6,626)
31 грудня 2023 року	2,130,366	977,181	2,102,745	183,472	5,393,764
Кредити та аванси фізичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2021 року	7,611,603	2,047,411	1,099,050	253,840	11,011,904
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	596,808	296,721	474,536	91	1,368,156
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(708,554)	858,793	983,140	-	1,133,379
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(1,168,017)	(69,008)	412,874	-	(824,151)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(809,714)	(344,606)	477,488	-	(676,832)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,937,441)	(607,464)	-	(25,415)	(3,570,320)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(968,043)	-	(968,043)
Вплив інших змін	(1)	(46)	(2,606)	(6,511)	(9,164)
31 грудня 2022 року	2,584,684	2,181,801	2,476,439	222,005	7,464,929

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси юридичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2022 року	361,245	2,140,235	3,340,683	59,197	5,901,360
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	309,687	494,161	145,825	-	949,673
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(17,336)	(56,952)	50,471	-	(23,817)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	4,080	(169,488)	528,321	-	362,913
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(2,117)	(182,519)	99,803	-	(84,833)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(305,949)	(1,188,120)	(74,857)	-	(1,568,926)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(202,985)	-	(202,985)
Корекція процентних доходів	-	-	280,741	-	280,741
Вплив змін в моделях або параметрів ризиків, інші зміни	-	-	-	22,681	22,681
31 грудня 2023 року	349,610	1,037,317	4,168,002	81,878	5,636,807
Кредити та аванси юридичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2021 року	717,651	102,863	722,060	17,654	1,560,228
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	270,427	758,285	573,011	-	1,601,723
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(12,765)	1,323,668	1,674,720	-	2,985,623
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(152,477)	3,993	28,594	-	(119,890)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(39,409)	(10,842)	371,409	-	321,158
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(422,182)	(37,732)	-	-	(459,914)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(147,497)	-	(147,497)
Корекція процентних доходів	-	-	118,386	-	118,386
Вплив змін в моделях або параметрів ризиків, інші зміни	-	-	-	41,543	41,543
31 грудня 2022 року	361,245	2,140,235	3,340,683	59,197	5,901,360

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси фізичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2022 року	80,043	744,361	2,212,574	167,264	3,204,242
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	24,572	28,024	245,221	-	297,817
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(531)	(17,020)	14,835	-	(2,716)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(700)	(27,039)	267,364	-	239,625
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(2,271)	(164,250)	(172,403)	-	(338,924)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(32,427)	(271,384)	(15,365)	(24,858)	(344,034)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(954,105)	-	(954,105)
Корекція процентних доходів	-	-	343,273	-	343,273
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	-	-	-	(4,835)	(4,835)
31 грудня 2023 року	68,686	292,692	1,941,394	137,571	2,440,343
31 грудня 2021 року	179,051	512,221	978,636	171,742	1,841,650
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	17,333	103,398	392,598	70	513,399
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(2,035)	357,524	874,454	-	1,229,943
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(27,505)	26,120	373,647	-	372,262
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(20,140)	(91,457)	366,584	-	254,987
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(66,661)	(163,403)	-	(19,126)	(249,190)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(968,043)	-	(968,043)
Корекція процентних доходів	-	-	197,276	-	197,276
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	-	(42)	(2,578)	14,578	11,958
31 грудня 2022 року	80,043	744,361	2,212,574	167,264	3,204,242

Станом на 31 грудня 2023 року, для оцінки очікуваних кредитних збитків, валова балансова вартість інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід була класифікована як Етап 1 в розмірі 9,105,041 тисяч гривень та як Етап 2 в розмірі 256,017 тисяч гривень.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року, для оцінки очікуваних кредитних збитків, валова балансова вартість інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід була класифікована як Етап 1 в розмірі 2,517 тисяч гривень та як Етап 2 в розмірі 2,604,077 тисяч гривень.

Станом на 31 грудня 2023 року, для оцінки очікуваних кредитних збитків, валова балансова вартість інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю була класифікована як Етап 1 в розмірі 33,990,288 тисяч гривень та як Етап 2 в розмірі 31,345 тисяч гривень.

Станом на 31 грудня 2022 року, для оцінки очікуваних кредитних збитків, валова балансова вартість інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю була класифікована як Етап 1 в розмірі 30,247,364 тисячі гривень.

Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	78	85,847	85,925
Нові інвестиції	483,076	-	483,076
Інвестиції, що були списані або продані протягом звітного періоду	(78)	(73,068)	(73,146)
Вплив інших змін	-	580	580
31 грудня 2023 року	483,076	13,359	496,435

Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	78,733	-	78,733
Нові інвестиції	78	2,096	2,174
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(81,295)	79,199	(2,096)
Інвестиції, що були списані або продані протягом звітного періоду	-	(57,836)	(57,836)
Вплив інших змін	2,562	62,388	64,950
31 грудня 2022 року	78	85,847	85,925

Зміна очікуваних кредитних збитків за інвестиціями в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, що були придбані протягом 2023 року та придбаних в 2022 році (протягом 2022 року та придбаних в 2021 році), що є непогашеними і не проданими станом на 31 грудня 2023 року склала 410,510 тисяч гривень (31 грудня 2022: 68,492 тисячі гривень).

Станом на 31 грудня 2023 року, очікувані кредитні збитки за інвестиціями в цінні папери за амортизованою собівартістю були класифіковані як Етап 1 в розмірі 22,392 тисячі гривень.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року, очікувані кредитні збитки за інвестиціями в цінні папери за амортизованою собівартістю були класифіковані як Етап 1 в розмірі 1,369 тисяч гривень.

Інші фінансові активи – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	339,125	526	12,044	351,695
Нові інші активи	100,818	237	965	102,020
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	1,804	(104)	(297)	1,403
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	101	8	372	481
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	375	(162)	(483)	(270)
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(317,015)	(181)	(3,047)	(320,243)
31 грудня 2023 року	125,208	324	9,554	135,086
Інші фінансові активи – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	120,699	735	32,133	153,567
Нові інші активи	316,310	426	1,487	318,223
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(6,299)	(20)	(17,588)	(23,907)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	15	1	148	164
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	7,388	(57)	(3,794)	3,537
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(98,988)	(559)	(342)	(99,889)
31 грудня 2022 року	339,125	526	12,044	351,695

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Інші фінансові активи – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	9,137	143	11,989	21,269
Нові інші активи	2,690	64	965	3,719
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	213	(28)	(297)	(112)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	83	2	372	457
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	369	(44)	(441)	(116)
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,722)	(49)	(3,034)	(4,805)
31 грудня 2023 року	10,770	88	9,554	20,412
31 грудня 2021 року	14,275	586	19,725	34,586
Нові інші активи	1,512	115	1,486	3,113
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,571)	(5)	(5,195)	(6,771)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	9	-	148	157
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	3,293	(15)	(3,834)	(556)
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(8,381)	(538)	(341)	(9,260)
31 грудня 2022 року	9,137	143	11,989	21,269

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Фінансові гарантії – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	1,939,171	554,954	50	2,494,175
Нові гарантії	1,187,474	85,469	-	1,272,943
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	96,093	(226,423)	-	(130,330)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	371,002	45,533	-	416,535
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	-	-	-	-
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(689,718)	(200,688)	(50)	(890,456)
31 грудня 2023 року	2,904,022	258,845	-	3,162,867
31 грудня 2021 року	2,693,172	108,017	250	2,801,439
Нові гарантії	900,466	367,072	-	1,267,538
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(51,967)	98,496	-	46,529
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(123,779)	5,131	-	(118,648)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	-	-	(200)	(200)
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,478,721)	(23,762)	-	(1,502,483)
31 грудня 2022 року	1,939,171	554,954	50	2,494,175
31 грудня 2022 року	45,482	81,872	25	127,379
Нові гарантії	24,094	10,216	-	34,310
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,897)	(33,404)	-	(35,301)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	7,546	1,863	-	9,409
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	-	-	-	-
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(16,156)	(29,608)	(25)	(45,789)
31 грудня 2023 року	59,069	30,939	-	90,008

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Фінансові гарантії – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	63,594	15,042	119	78,755
Нові гарантії	21,092	54,154	-	75,246
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,400)	14,531	-	13,131
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(2,920)	1,454	-	(1,466)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	-	-	(94)	(94)
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(34,884)	(3,309)	-	(38,193)
31 грудня 2022 року	45,482	81,872	25	127,379

Імпортні акредитиви – зміна валової балансової вартості фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	320,377	106,689	427,066
Нові акредитиви	67,533	39,172	106,705
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	-	8,921	8,921
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(320,377)	-	(320,377)
31 грудня 2023 року	67,533	154,782	222,315

Імпортні акредитиви – зміна валової балансової вартості фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	408,883	-	408,883
Нові акредитиви	215,253	106,689	321,942
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(50,226)	-	(50,226)
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(253,533)	-	(253,533)
31 грудня 2022 року	320,377	106,689	427,066

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Імпортні акредитиви – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	7,504	15,740	23,244
Нові акредитиви	1,373	4,682	6,055
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	-	(1,921)	(1,921)
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(7,504)	-	(7,504)
31 грудня 2023 року	1,373	18,501	19,874

Імпортні акредитиви – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	9,646	-	9,646
Нові акредитиви	5,042	15,740	20,782
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,203)	-	(1,203)
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(5,981)	-	(5,981)
31 грудня 2022 року	7,504	15,740	23,244

Авалі – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	8,776	3,555	25,000	37,331
Нові авалі	12,662	-	-	12,662
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(8,776)	(3,555)	(25,000)	(37,331)
31 грудня 2023 року	12,662	-	-	12,662

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Авалі – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	60,624	-	25,000	85,624
Нові авалі	8,776	-	25,000	33,776
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	-	3,555	-	3,555
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(3,555)	-	-	(3,555)
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(57,069)	-	(25,000)	(82,069)
31 грудня 2022 року	8,776	3,555	25,000	37,331

Авалі – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	206	524	24,750	25,480
Нові авалі	258	-	-	258
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(206)	(524)	(24,750)	(25,480)
31 грудня 2023 року	258	-	-	258

Авалі – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	1,430	-	11,857	13,287
Нові авалі	206	-	24,750	24,956
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	-	524	-	524
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(84)	-	-	(84)
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,346)	-	(11,857)	(13,203)
31 грудня 2022 року	206	524	24,750	25,480

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Зобов'язання із надання кредитів – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	3,687,304	399,398	10,424	4,097,126
Нові невикористані кредитні лінії	919,446	57,505	3,484	980,435
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	1,817,114	4,071	(50)	1,821,135
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	107,163	60,364	253	167,780
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(3,683)	(2,228)	(41)	(5,952)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(791,727)	(135,645)	(5,295)	(932,667)
31 грудня 2023 року	5,735,617	383,465	8,775	6,127,857
Зобов'язання із надання кредитів – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	9,392,430	565,647	6,732	9,964,809
Нові невикористані кредитні лінії	772,155	44,366	1,797	818,318
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(3,177,077)	43,192	4,297	(3,129,588)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(576,818)	(38,126)	792	(614,152)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(19,762)	(2,532)	(785)	(23,079)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,703,624)	(213,149)	(2,409)	(2,919,182)
31 грудня 2022 року	3,687,304	399,398	10,424	4,097,126
Зобов'язання із надання кредитів – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2022 року	55,654	59,944	5,725	121,323
Нові невикористані кредитні лінії	13,875	5,898	1,717	21,490
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	27,445	(1,512)	(92)	25,841
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	1,448	1,614	112	3,174
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(111)	(792)	(229)	(1,132)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(12,267)	(20,843)	(2,926)	(36,036)
31 грудня 2023 року	86,044	44,309	4,307	134,660

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Зобов'язання із надання кредитів – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	116,372	73,070	3,336	192,778
Нові невикористані кредитні лінії	13,053	6,124	1,048	20,225
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(25,030)	12,483	2,364	(10,183)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(6,932)	(3,658)	402	(10,188)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(227)	(310)	(254)	(791)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(41,582)	(27,765)	(1,171)	(70,518)
31 грудня 2022 року	55,654	59,944	5,725	121,323

Модифіковані та реструктуризовані фінансові активи

У таблиці нижче проаналізовано вплив модифікацій за фінансовими активами за амортизованою собівартістю за 2023 та 2022 роки:

	2023	2022
Амортизована собівартість фінансових активів до модифікації (ECL до кінця строку дії)	4,779,452	7,077,637
Чистий збиток від модифікацій фінансових активів	(129,858)	(100,254)
Валова балансова вартість модифікованих фінансових активів на кінець звітного періоду, які були переведені до 12-місячного ECL	276,327	308,678

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Географічний ризик.

Сутність ризику. Географічний ризик – ризик неплатежу або невиконання первинних контрактних зобов'язань через той факт, що держава або інший учасник ринку через економічні причини або інші соціальні події не може, або не хоче виконати платіжні зобов'язання на користь іноземних резидентів. Таким чином, відкритість до географічного ризику у всіх випадках пов'язана з прийняттям на себе Банком ризику іноземного походження.

Мета управління ризиком. Метою управління географічним ризиком є формування портфеля активів банку, які зможуть забезпечити прийнятну прибутковість при достатньому рівні диверсифікації в розрізі країн та з обмеженням концентрації та розміру портфеля щодо найбільш волатильних сегментів портфеля.

Політика управління ризиком. Управління географічними ризиками є дворівневим: на рівні міжнародної ОТП Групи та локально. ОТП Група визначає розмір ризик апетиту, в той час як менеджмент Банку відповідає за функціонування процесу ідентифікації, виявлення, вимірювання, контролю та звітування щодо географічного ризику, а також за дотримання вимог НБУ щодо управління цим ризиком.

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління ризиком країни, є Кредитний комітет, який створений згідно рішення Наглядової ради Банку.

Процес управління географічним ризиком включає в себе ідентифікацію, вимірювання, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування.

Ідентифікація географічного ризику відбувається на етапі впровадження нових продуктів.

Вимірювання ризику передбачає визначення географічної приналежності контрагентів Банку з якими проводяться операції та визначення загального обсягу експозиції в розрізі окремої країни чи регіону. Географічна приналежність корпоративних позичальників встановлюється згідно з критерієм їх реєстрації. Згідно з корпоративною кредитною політикою Банку цільовими клієнтами є юридичні особи-резиденти України. Нерезиденти можуть бути профінансовані у виключних випадках, якщо вони належать до заможних українських груп споріднених компаній. Ризик країни виникає переважно за операціями з розміщення фінансових ресурсів на міжбанківському ринку інших країн та/або на ринках капіталів інших країн для проведення розрахункових операцій клієнтів Банку та в рамках управління ліквідною позицією банку. Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років в корпоративному портфелі відсутні позичальники-нерезиденти.

Моніторинг та контроль за географічним ризиком передбачає співставлення результатів вимірювання ризику з встановленими лімітами на рівні окремих країн чи регіонів. Оцінка та управління ризиком на рівні країн здійснюється у відповідності з Положенням про управління ризиком країн. Цей документ розроблений співробітниками Банку у відповідності з процедурою Материнського Банку.

Звітування щодо географічного ризику відбувається на щомісячній основі Правління Банку та відповідному підрозділу Материнського Банку, щоквартально – Наглядовій Раді.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Концентрація активів та зобов'язань за регіонами наведена нижче:

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2023 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	10,827,171	-	-	10,827,171
Кредити та аванси банкам	215,088	-	21,276,905	21,491,993
Кредити та аванси клієнтам	24,861,899	-	-	24,861,899
Інвестиції в цінні папери				
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9,361,058	-	-	9,361,058
Інвестиції за амортизованою собівартістю	29,407,835	-	4,591,406	33,999,241
Похідні фінансові активи	-	-	-	-
Інші фінансові активи	111,272	21	3,381	114,674
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	74,784,323	21	25,871,692	100,656,036
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	-	2	15,209	15,211
Кошти клієнтів	79,463,742	1,042,587	1,348,757	81,855,086
Похідні фінансові зобов'язання	-	-	22,758	22,758
Інші залучені кошти	53	-	-	53
Інші фінансові зобов'язання				
Орендні зобов'язання	379,740	-	-	379,740
Інші фінансові зобов'язання	778,559	-	3,702	782,261
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	80,622,094	1,042,589	1,390,426	83,055,109
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	(5,837,771)	(1,042,568)	24,481,266	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2022 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,749,260	-	-	4,749,260
Кредити та аванси банкам	319,509	385,762	21,015,321	21,720,592
Кредити та аванси клієнтам	29,892,900	-	-	29,892,900
Інвестиції в цінні папери				
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2,606,594	-	-	2,606,594
Інвестиції за амортизованою собівартістю	28,466,717	-	1,779,278	30,245,995
Похідні фінансові активи	-	-	3,246	3,246
Інші фінансові активи	328,808	20	1,598	330,426
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	66,363,788	385,782	22,799,443	89,549,013
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	-	2	229	231
Кошти клієнтів	76,656,745	299,231	780,484	77,736,460
Похідні фінансові зобов'язання	-	-	9,233	9,233
Інші залучені кошти	159	-	-	159
Інші фінансові зобов'язання				
Орендні зобов'язання	442,431	-	-	442,431
Інші фінансові зобов'язання	626,196	-	1,853	628,049
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	77,725,531	299,233	791,799	78,816,563
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	(11,361,743)	86,549	22,007,644	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності

Сутність ризику. Ризик ліквідності – це імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Мета управління ризиком. Метою управління ризиком ліквідності є:

- а) безперебійне забезпечення достатнього обсягу коштів за мінімальних витрат (в тому числі і внаслідок втрати потенційного прибутку від утримання надлишкової ліквідності) для забезпечення виконання поточних зобов'язань Банку перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами;
- б) забезпечення дотримання нормативних вимог НБУ щодо ліквідності Банку;
- в) забезпечення фінансування сталого зростання бізнесу, передбаченого кредитно-інвестиційною стратегією Банку;
- г) створення запасу ліквідних коштів на випадок кризи ліквідності – різкого відтоку клієнтських коштів та/або раптового закриття доступу до ресурсних ринків.

Політика управління ризиком ліквідності. Процес управління ліквідністю на рівні ОТП Групи є частково централізованим: управління ліквідністю в національній валюті є децентралізованим та повністю покладається на Правління Банку, в той час як управління ліквідністю в іноземній валюті є повністю централізованим і здійснюється на рівні ОТП Групи.

Найвищим колегіальним органом банку, що здійснює управління ризиком ліквідності, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно рішення Наглядової ради Банку.

Методи. Ідентифікація достатності ліквідності Банку здійснюється на основі комплексного аналізу факторів, а саме:

- структури активів Банку та їх розподілу за ступенем ліквідності (при цьому, особлива увага приділяється обсягу наявних високоліквідних активів);
- обсягу, структури та рівня диверсифікації пасивів (передусім, аналізуються питома вага зобов'язань у пасивах Банку, частка строкових коштів та коштів до запитання, коштів фізичних та юридичних осіб, а також інших банків, стабільність залучених коштів та ступінь залежності від дорогих чи нестабільних джерел фінансування);
- концентрації активів і пасивів (за контрагентами, за інструментами, за термінами погашення);
- розподілу грошових потоків у часі для кожного виду активів та зобов'язань у розрізі валют;
- впливу різних стрес-сценаріїв на ліквідну позицію та дотримання нормативів НБУ.

В національній валюті Банк утримує ліквідні активи у обсязі, достатньому для виконання протягом наступних 3-х місяців усіх зобов'язань, що не будуть поновлені після закінчення їх контрактного

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

строку, покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності та відтоку клієнтських коштів на випадок кризи ліквідності.

В іноземних валютах Банк утримує запас ліквідних активів у обсязі, достатньому для виконання протягом наступного місяця усіх зобов'язань, що не будуть поновлені, а також покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності. Банк покладається на підтримку Материнського Банку у випадку відтоку клієнтських коштів, деномінованих у іноземних валютах.

Управління ризиком ліквідності відбувається на 3 часових горизонтах. Оперативний рівень передбачає управління ліквідністю протягом операційного дня з метою забезпечення достатнього рівня ліквідних активів станом на початок та кінець операційного дня, з огляду на платіжний календар, а також включає контроль виконання та проходження платежів протягом операційного дня задля виявлення суттєвих незапланованих відхилень від прогнозованих сум відтоків та надходжень для прийняття оперативних рішень щодо необхідності поповнення розміру ліквідних коштів.

Наступний рівень управління ліквідністю – це управління короткостроковою ліквідністю. Ключовими показниками на цьому рівні є норматив Національного банку України LCR та внутрішні показники достатності короткострокової ліквідності.

Внутрішні показники базуються на спільній основі з нормативом LCR, а саме наявності високоліквідних активів для забезпечення виконання міжбанківських зобов'язань, що добігають кінця та не будуть поновлені, покриття потреб у коштах при настанні стресової ситуації та значному відтоку фінансування з банку, фінансування короткострокових потреб на основі 3-місячних прогнозів потреб бізнес ліній щодо обсягів зростання портфелю фінансових активів за умови звичайного перебігу ділової активності.

Управління короткостроковою ліквідністю за допомогою внутрішніх лімітів ліквідності дозволяє підрозділам з управління ризиками та Комітету з управління активами та пасивами приймати виважені рішення щодо розміру портфеля високоліквідних активів, його структури та термінів розміщення коштів у фінансові активи, а також визначати процентну політику банку щодо його фінансових активів та зобов'язань.

Управління ліквідністю завершується на рівні управління середньо- та довгостроковою ліквідністю. Щорічно Комітет з управління активами та пасивами затверджує Програму фінансування банку, у якому визначає пріоритети кредитно-інвестиційної стратегії та способи її фінансування. Окрім того, регулярно проводиться аналіз фінансових ринків та ринкової позиції банку, а також здійснюється моніторинг індикаторів раннього реагування щодо настання кризи ліквідності та індикаторів необхідності запровадження Плану відновлення діяльності, в тому числі Плану фінансування в кризових ситуаціях.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Щоквартально Банк здійснює стрес-тестування ризику ліквідності з метою виявлення причин змін ліквідної ситуації, підготовки до стресової ситуації та тестування встановленого ризик-апетиту. При цьому розглядаються щонайменше 3 сценарії розвитку подій:

- криза ліквідності, специфічна для Банку;
- загальноринкова криза ліквідності;
- поєднання специфічної та загальноринкової криз.

Результати стрес-тестування з висновками щодо покращення системи управління ризиком ліквідності подають на розгляд Комітету з управління активами та пасивами, Правління Банку та Наглядової ради щоквартально.

На випадок кризи ліквідності План відновлення діяльності Банку визначає ключові фактори, що допомагають виявити кризу на ранній стадії, а також встановлює чітку процедуру, що регулює інформаційні потоки та дії персоналу, задіяного в процесі антикризового управління.

Ризик ліквідності контролюється шляхом встановлення лімітів на обсяг операційної ліквідності, рівень концентрації у зобов'язаннях Банку та короткострокових розривів між строками погашення активів та пасивів. Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідних відкритих позицій та встановленого обмеження на них. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни наявної системи лімітів.

У нижче наведених таблицях представлений аналіз ризику ліквідності між активами та зобов'язаннями на основі балансової вартості фінансових активів та зобов'язань, як представлено в окремому звіті про фінансовий стан. Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2023 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	10,827,171	-	-	-	-	10,827,171
Кредити та аванси банкам	21,149,903	342,090	-	-	-	21,491,993
Кредити та аванси клієнтам	8,770,553	5,943,046	6,762,435	2,782,152	603,713	24,861,899
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	47,639	180,773	3,146,220	5,986,426	-	9,361,058
Інвестиції за амортизованою собівартістю	27,782,078	3,510,321	2,706,842	-	-	33,999,241
Інші фінансові активи	114,674	-	-	-	-	114,674
Всього непохідних фінансових активів	68,692,018	9,976,230	12,615,497	8,768,578	603,713	100,656,036
Похідні фінансові активи	-	-	-	-	-	-
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	68,692,018	9,976,230	12,615,497	8,768,578	603,713	100,656,036
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	15,211	-	-	-	-	15,211
Кошти клієнтів	73,830,541	5,201,017	2,657,353	159,337	6,837	81,855,085
Інші залучені кошти	1	1	5	46	-	53
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	23,735	15,461	71,983	159,351	109,210	379,740
Інші фінансові зобов'язання	782,261	-	-	-	-	782,261
Зобов'язання кредитного характеру (позабалансові):						
Видані фінансові гарантії та інші кредитні зобов'язання	3,380,995	-	-	-	-	3,380,995
Зобов'язання із надання кредитів	5,993,197	-	-	-	-	5,993,197
Всього непохідних фінансових зобов'язань	84,025,941	5,216,479	2,729,341	318,734	116,047	92,406,542
Похідні фінансові зобов'язання	22,758	-	-	-	-	22,758
Сума за контрактом до сплати	5,814,298	-	-	-	-	5,814,298
Сума за контрактом до отримання	(5,791,540)	-	-	-	-	(5,791,540)
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	84,048,699	5,216,479	2,729,341	318,734	116,047	92,429,300
Розрив ліквідності	(15,356,681)	4,759,751	9,886,156	8,449,844	487,666	
Кумулятивний розрив ліквідності	(15,356,681)	(10,596,930)	(710,774)	7,739,070	8,226,736	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2022 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,749,260	-	-	-	-	4,749,260
Кредити та аванси банкам	21,340,721	-	-	379,871	-	21,720,592
Кредити та аванси клієнтам	13,963,357	3,728,228	6,858,776	4,703,717	638,822	29,892,900
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4,163	1,298,009	1,074,997	229,425	-	2,606,594
Інвестиції за амортизованою собівартістю	28,465,800	917	1,779,278	-	-	30,245,995
Інші фінансові активи	330,426	-	-	-	-	330,426
Всього непохідних фінансових активів	68,853,727	5,027,154	9,713,051	5,313,013	638,822	89,545,767
Похідні фінансові активи	3,246	-	-	-	-	3,246
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	68,856,973	5,027,154	9,713,051	5,313,013	638,822	89,549,013
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	231	-	-	-	-	231
Кошти клієнтів	72,191,213	2,723,135	2,728,784	78,225	15,103	77,736,460
Інші залучені кошти	2	3	14	70	70	159
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	23,053	16,255	90,758	177,048	135,317	442,431
Інші фінансові зобов'язання	628,049	-	-	-	-	628,049
Зобов'язання кредитного характеру (позабалансові):						
Видані фінансові гарантії та інші кредитні зобов'язання	2,877,598	-	-	-	-	2,877,598
Зобов'язання із надання кредитів	3,975,802	-	-	-	-	3,975,802
Всього непохідних фінансових зобов'язань	79,695,948	2,739,393	2,819,556	255,343	150,490	85,660,730
Похідні фінансові зобов'язання	9,233	-	-	-	-	9,233
Сума за контрактом до сплати	8,066,971	-	-	-	-	8,066,971
Сума за контрактом до отримання	(8,057,738)	-	-	-	-	(8,057,738)
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	79,705,181	2,739,393	2,819,556	255,343	150,490	85,669,963
Розрив ліквідності	(10,848,208)	2,287,761	6,893,495	5,057,670	488,332	
Кумулятивний розрив ліквідності	(10,848,208)	(8,560,447)	(1,666,952)	3,390,718	3,879,050	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Банк належним чином управляє розривом ліквідності, який виник станом на 31 грудня 2023 та 2022 років за активами та зобов'язаннями, строк погашення яких становить менше 1 року.

Кошти клієнтів на поточних та ощадних рахунках відповідно до контрактних умов можуть бути повернуті клієнту за першим запитом. У цій фінансовій звітності у розкриттях вище такі кошти відображено як кошти на вимогу, що передбачає що дані кошти будуть вилучені клієнтом протягом наступного робочого дня зі звітної дати.

Водночас, фактична статистика, що є у наявності у Банку, свідчить про те, що не всі кошти на вимогу вилучаються з Банку на наступний робочий день, і значна їх частина залишається на відповідних рахунках на наступний день чи протягом більш тривалого періоду. Іншими словами, частина коштів є умовно-стабільними протягом певного часу (тобто такими, що стабільно зберігаються на рахунку протягом вказаного часу).

Урахування даної поведінкової особливості у вигляді оцінки показника умовно-стабільних залишків є важливим для ефективного процесу управління ризиком ліквідності та як наслідок ефективного та стабільного функціонування Банку.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років умовно-стабільна частина поточних рахунків клієнтів на кінець року, складає 55,024,264 тисячі гривень та 60,646,451 тисяча гривень, відповідно.

Таким чином, станом на 31 грудня 2023 та 2022 років перевищення короткострокових активів Банку над короткостроковими зобов'язаннями Банку, розраховане з врахуванням стабільної частини депозитів клієнтів становить 54,313,490 тисяч гривень та 58,979,499 тисяч гривень, відповідно.

Вплив застосування поведінкового принципу наведено в таблиці нижче.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2023 року Всього
Розрив ліквідності	(15,356,681)	4,759,751	9,886,156	8,449,844	487,666	
Кумулятивний розрив ліквідності	(15,356,681)	(10,596,930)	(710,774)	7,739,070	8,226,736	
Умовно стабільна частка коштів клієнтів	55,024,264	-	-	(55,024,264)	-	-
Кошти клієнтів скореговані	18,806,277	5,201,017	2,657,353	55,183,602	6,837	81,855,086
Розрив ліквідності скорегований	39,667,583	4,759,751	9,886,156	(46,574,420)	487,666	
Кумулятивний розрив ліквідності скорегований	39,667,583	44,427,334	54,313,490	7,739,070	8,226,736	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2022 року Всього
Розрив ліквідності	(10,848,209)	2,287,761	6,893,495	5,057,670	488,332	
Кумулятивний розрив ліквідності	(10,848,209)	(8,560,447)	(1,666,952)	3,390,718	3,879,050	
Умовно стабільна частка коштів клієнтів	60,646,451	-	-	(60,646,451)	-	-
Кошти клієнтів скореговані	11,544,762	2,723,135	2,728,784	60,724,676	15,103	77,736,460
Розрив ліквідності скорегований	49,798,243	2,287,761	6,893,495	(55,588,781)	488,332	
Кумулятивний розрив ліквідності скорегований	49,798,243	52,086,005	58,979,499	3,390,718	3,879,050	

Подальший аналіз ризику ліквідності представлений у наступних таблицях у відповідності до МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». Суми, які розкриваються у цих таблицях, не відповідають сумам, відображеним у окремому звіті про фінансовий стан, оскільки представлена нижче інформація включає аналіз за строками погашення фінансових зобов'язань, що включають загальну суму майбутніх недисконтованих платежів за договорами (включаючи виплату процентів).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно з контрактами з контрагентами.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2023 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	15,211	-	-	-	-	15,211
Кошти клієнтів	73,863,912	5,300,255	2,699,140	170,917	6,841	82,041,065
Інші залучені кошти	1	3	10	46	21	81
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	21,372	19,115	122,465	281,534	129,951	574,437
Інші фінансові зобов'язання	782,261	-	-	-	-	782,261
Видані фінансові гарантії та аналогічні зобов'язання	3,380,995	-	-	-	-	3,380,995
Зобов'язання із надання кредитів	5,993,197	-	-	-	-	5,993,197
Непохідні фінансові зобов'язання	84,056,949	5,319,373	2,821,615	452,497	136,813	92,787,247
Форвардні контракти, чиста сума	22,758	-	-	-	-	22,758
Сума за контрактом до сплати	5,814,298	-	-	-	-	5,814,298
Сума за контрактом до отримання	(5,791,540)	-	-	-	-	(5,791,540)
Похідні фінансові зобов'язання	22,758	-	-	-	-	22,758
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	84,079,707	5,319,373	2,821,615	452,497	136,813	92,810,005

Для цілей підготовки розкриття Банком враховано базову контрактну умову, а саме – можливість дострокового припинення депозитної угоди. Обсяг депозитних угод, що можуть бути достроково розірвані за вимогою клієнта представлено у відповідній корзині «до 1 місяця», і відповідно відкориговано (зменшено) нараховані відсотки за даними угодами на суму 12,992 тисячі гривень та 188,352 тисячі гривень станом на 31 грудня 2023 та 2022 року, відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2022 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	231	-	-	-	-	231
Кошти клієнтів	72,137,216	2,736,748	2,741,132	85,899	15,220	77,716,215
Інші залучені кошти	1	4	19	92	76	192
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	8,717	17,433	135,298	288,980	173,451	623,879
Інші фінансові зобов'язання	628,049	-	-	-	-	628,049
Видані фінансові гарантії та аналогічні зобов'язання	2,877,598	-	-	-	-	2,877,598
Зобов'язання із надання кредитів	3,975,802	-	-	-	-	3,975,802
Непохідні фінансові зобов'язання	79,627,614	2,754,185	2,876,449	374,971	188,747	85,821,966
Форвардні контракти, чиста сума	9,233	-	-	-	-	9,233
Сума за контрактом до сплати	8,066,971	-	-	-	-	8,066,971
Сума за контрактом до отримання	(8,057,738)	-	-	-	-	(8,057,738)
Похідні фінансові зобов'язання	9,233	-	-	-	-	9,233
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	79,636,847	2,754,185	2,876,449	374,971	188,747	85,831,199

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Ринковий ризик

Сутність ризику. Ринковий (ціновий) ризик визначається як ймовірність виникнення збитків, або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів внаслідок несприятливих змін ринкових індикаторів, таких як курси іноземних валют, процентні ставки, ринкові ціни фінансових інструментів, що перебувають у власності Банку.

Мета управління ризиком. Метою управління ринковим ризиком є створення умов щодо можливості отримання прибутку від коливань ринкових індикаторів за одночасного виконання регулятивних вимог та обмеження надмірних потенційних збитків, що загрожуватимуть прибутковості Банку і його стабільному функціонуванню.

Політика управління ризиком. Управління ринковими ризиками є дворівневим: на рівні ОТП Групи та локально. ОТП Група визначає розмір ризик апетиту, ліміти ризику та підходи до оцінки ризику, в той час як менеджмент Банку відповідає за функціонування процесу ідентифікації, виявлення, вимірювання, контролю та звітування щодо ринкового ризику, а також за дотримання вимог НБУ щодо управління цим ризиком.

Окрім наявності ризик-факторів, які не перебувають під безпосереднім контролем Банку, та ступеню їх волатильності, необхідною передумовою ринкового ризику є існування відкритої позиції, що визначає ступінь чутливості фінансової установи до коливань ринкових індикаторів. Виходячи з незначних обсягів інвестицій у цінні папери з нефіксованим прибутком та основні засоби, менеджмент визначає суттєвими та зосереджується на управлінні передусім процентним та валютним ризиками, що належать до групи ринкових (цінових) ризиків.

Найвищим колегіальним органом банку, що здійснює управління ринковим ризиком, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно рішення Наглядової ради Банку.

Комітет з управління активами і пасивами визначає стратегію управління ринковим ризиком з урахуванням єдиних стандартів управління ризиками ОТП Групи та затверджує її у вигляді політик з управління відсотковим та валютним ризиком, що є складовими частинами Політики з управління ризиками ліквідності, процентним ризиком Банківської книги та ринковими ризиками.

Суть управління ризиком полягає у визначенні рівня толерантності до відповідного ризику, тобто суми максимально допустимих втрат від коливань ринкових індикаторів, та встановленні і контролі лімітів на величину відповідних відкритих позицій, що наражають Банк на ризик.

Реалізація обраної стратегії управління ринковими ризиками передбачає управління відкритими позиціями у зв'язку зі зміною ситуації на фінансових ринках.

Процеси управління ризиками. Внутрішні процеси управління ринковим ризиком покривають весь цикл ризик менеджменту та включають: ідентифікацію ризику, вимірювання величини ризику, управління ризиком, моніторинг та контроль за дотриманням лімітів на величину ризику, періодичний перегляд та оцінка ефективності підходів, тактик та стратегій управління ризиком.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Процентний ризик. Процентним ризиком є ймовірність виникнення збитків або додаткових витрат чи недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок.

Головною метою управління процентним ризиком є обмеження негативного впливу змін відсоткових ставок на економічну вартість капіталу та розмір чистого процентного доходу Банку шляхом координованого управління структурою процентних активів та пасивів та встановлення обмежень на розмір мінімальних/максимальних відсоткових ставок за процентними активами/пасивами. Політика з управління ризиками ліквідності, процентним ризиком Банківської книги та ринковими ризиками містять основні підходи до управління та контролю процентного ризику у Банку.

Банк проводить ідентифікацію джерел процентного ризику шляхом аналізу наявної структури процентних активів та пасивів. Аналіз процентних розривів за строками до погашення (для активів та зобов'язань з фіксованими відсотковими ставками) або найближчої дати перегляду відсоткової ставки (для активів та зобов'язань з плаваючими відсотковими ставками, чи ставками, що періодично переглядаються) є зручною мірою для визначення позицій, що наражають Банк на процентний ризик.

Банк здійснює кількісну оцінку процентного ризику на підставі аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни відсоткових ставок та оцінює зміну економічної вартості капіталу за 6 визначеними короткостроковими та довгостроковими сценаріями. Оцінка здійснюється за усіма балансовими та позабалансовими позиціями Банку для інструментів, чутливих до змін відсоткової ставки.

Декларацією схильності до ризиків Банку на 2023 рік, з метою контролю величини процентного ризику, визначено обмеження у вигляді максимального рівня зміни економічної вартості капіталу та падіння чистого процентного доходу, визначених при проведенні кількісної оцінки процентного ризику за встановленими сценаріями зміни процентних ставок.

Управління процентним ризиком Банку централізоване на рівні Комітету з управління активами та пасивами та носить середньо- та довгостроковий характер поступової зміни структури балансу щодо вразливості банку до процентного ризику. Банк пом'якшує процентний ризик за рахунок:

- купівлі/продажу фінансових інструментів, в тому числі похідних, з метою хеджування;
- розробки нових продуктів для клієнтів з певними параметрами переоцінки;
- зміни строків інвестицій в боргові цінні папери органів державної влади, в залежності від очікуваного напрямку змін ринкових відсоткових ставок.

Банк обирає метод мінімізації процентного ризику в залежності від наявних ринкових опцій та вимог банківського регулювання в Україні.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Моніторинг середньозважених номінальних процентних ставок за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2023 та 2022 років представлений таким чином:

	31 грудня 2023 року, (%)				
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кредити та аванси банкам	-	4.73	(0.28)	0.03	фіксована/ плаваюча
Кредити та аванси клієнтам	20.35	5.06	5.42	4.85	фіксована/ плаваюча
Інвестиції в цінні папери					
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	19.04	-	-	-	фіксована
Інвестиції за амортизованою собівартістю	16.06	5.06	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	-	-	-	-	фіксована
Інші залучені кошти	13.50	-	-	-	фіксована
Кошти клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	5.93	0.01	-	-	фіксована/плаваюча
Строкові депозити	11.43	0.62	0.59	0.01	фіксована
Орендні зобов'язання	17.42	19.62	-	-	фіксована
31 грудня 2022 року, (%)					
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кредити та аванси банкам	-	0.35	0.18	(0.17)	фіксована/ плаваюча
Кредити та аванси клієнтам	19.95	6.36	4.33	4.35	фіксована/ плаваюча
Інвестиції в цінні папери					
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	11.38	3.90	-	-	фіксована
Інвестиції за амортизованою собівартістю	23.00	4.47	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	4.40	-	-	-	фіксована/ плаваюча
Інші залучені кошти	-	-	-	-	-
Кошти клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	6.71	0.01	-	-	фіксована/ плаваюча
Строкові депозити	11.51	0.10	0.01	0.01	фіксована
Орендні зобов'язання	13.10	14.46	-	-	фіксована

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Аналіз чутливості чистого процентного доходу до зміни відсоткових ставок представлений таким чином:

	Станом на 31 грудня 2023 року				
	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Всього
Вплив на процентний дохід					
Активи, чутливі до зміни процентної ставки	59,431,958	9,186,684	11,687,327	8,572,657	88,878,626
у т.ч.: з фіксованою ставкою	48,074,474	9,027,894	10,952,726	8,572,657	76,627,751
з плаваючою ставкою	11,357,484	158,790	734,601	-	12,250,875
Зобов'язання, чутливі до зміни процентної ставки	73,604,911	5,242,256	2,756,289	181,826	81,785,282
у т.ч.: з фіксованою ставкою	68,222,254	5,242,256	2,756,289	181,826	76,402,625
з плаваючою ставкою	5,382,657	-	-	-	5,382,657
Невідповідність	(14,172,953)	3,944,428	8,931,038	8,390,831	7,093,344
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(20,147,780)	3,785,638	8,196,437	8,390,831	225,126
з плаваючою ставкою	5,974,827	158,790	734,601	-	6,868,218
Вплив змін процентних ставок на чистий процентний дохід:					
+100 б.п.	(135,711)	32,798	33,399	-	(69,514)
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(192,922)	31,478	30,652	-	(130,792)
з плаваючою ставкою	57,211	1,320	2,747	-	61,278
-100 б.п.	135,711	(32,798)	(33,399)	-	69,514
у т.ч.: з фіксованою ставкою	192,922	(31,478)	(30,652)	-	130,792
з плаваючою ставкою	(57,211)	(1,320)	(2,747)	-	(61,278)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

	Станом на 31 грудня 2022 року				
	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Всього
Вплив на процентний дохід					
Активи, чутливі до зміни процентної ставки	65,135,956	4,211,546	9,299,559	3,608,132	82,255,193
у т.ч.: з фіксованою ставкою	57,897,743	3,983,672	8,199,480	3,608,132	73,689,027
з плаваючою ставкою	7,238,213	227,874	1,100,079	-	8,566,166
Зобов'язання, чутливі до зміни процентної ставки	72,174,175	2,731,897	2,819,555	405,833	78,131,460
у т.ч.: з фіксованою ставкою	65,024,908	2,731,897	2,819,555	405,833	70,982,193
з плаваючою ставкою	7,149,267	-	-	-	7,149,267
Невідповідність	(7,038,219)	1,479,649	6,480,004	3,202,299	4,123,733
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(7,127,165)	1,251,775	5,379,925	3,202,299	2,706,834
з плаваючою ставкою	88,946	227,874	1,100,079	-	1,416,899
Вплив змін процентних ставок на чистий процентний дохід:					
+100 б.п.	(67,393)	12,303	24,233	-	(30,857)
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(68,245)	10,409	20,119	-	(37,717)
з плаваючою ставкою	852	1,894	4,114	-	6,860
-100 б.п.	67,393	(12,303)	(24,233)	-	30,857
у т.ч.: з фіксованою ставкою	68,245	(10,409)	(20,119)	-	37,717
з плаваючою ставкою	(852)	(1,894)	(4,114)	-	(6,860)

У наведеній нижче таблиці представлений аналіз чутливості зміни справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та які входять до ієрархії вхідних даних для оцінки справедливої вартості за рівнем 2 та рівнем 3 від зміни ставок дисконтування, що використовуються для оцінки їх справедливої вартості.

Вплив на інший сукупний дохід/(збиток) та капітал представлений таким чином:

	Станом на 31 грудня 2023 року		Станом на 31 грудня 2022 року	
	Ставка дисконтування +1	Ставка дисконтування -1	Ставка дисконтування +1	Ставка дисконтування -1
Зміна справедливої вартості інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(122,344)	124,865	(14,385)	14,471
Вплив на інший сукупний дохід/(збиток) та капітал	(122,344)	124,865	(14,385)	14,471

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Валютний ризик.

Сутність ризику. Валютний ризик виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют, що впливають на активи, зобов'язання та позабалансові позиції.

Мета управління ризиком. Метою управління валютним ризиком є створення умов щодо можливості отримання прибутку від коливань курсів іноземних валют за одночасного виконання регулятивних вимог та обмеження надмірних потенційних збитків, що загрожуватимуть прибутковості Банку і його стабільному функціонуванню.

Політика управління ризиком. Процес управління валютним ризиком включає в себе ідентифікацію, вимірювання, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування.

Ідентифікація валютного ризику відбувається на етапі впровадження нових продуктів.

Вимірювання валютного ризику включає в себе розрахунок історичного VaR (Value-at-risk), ES (expected shortfall) та фактичного прибутку/збитку внаслідок утримання відкритих валютних позицій. Розрахунок історичного VaR здійснюється з довірчим інтервалом 99% за припущення про утримання позицій протягом 1 дня на основі даних за останні 252 дні та застосування експоненційно зваженої середньої для отримання історичної оцінки VaR.

Моніторинг та контроль за валютним ризиком передбачає співставлення отриманих результатів вимірювання ризику зі встановленими лімітами, що відповідають ризик-апетиту Банку щодо валютного ризику.

Ліміти валютного ризику включають:

- позиційні ліміти для окремих валют та загальної відкритої валютної позиції, як станом на кінець дня, так і протягом дня;
- VaR-ліміт та Stressed VaR-ліміт;
- ES-ліміт;
- Stop-loss ліміти (денний, квартальний та річний).

Пом'якшення валютного ризику відбувається здебільшого за рахунок зміни обсягів відкритих позицій - їх зменшення чи повного закриття у ситуації, коли відсутні ринкові інструменти для хеджування.

Звітування щодо валютного ризику відбувається на щомісячній основі для Комітету з управління активами і пасивами та Правління Банку, щоквартально – Наглядовій Раді. Пакет звітів містить кількісну оцінку ринкових ризиків, інформацію про величину відкритих позицій та статус дотримання установлених лімітів ринкових ризиків та авторизованих перевищень.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Позиції Банку щодо ризиків зміни курсів обміну валют представлені у таблиці нижче:

	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2023 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	10,134,906	543,589	127,347	21,329	-	10,827,171
Кредити та аванси банкам	128,140	9,131,912	11,745,562	411,901	74,478	21,491,993
Кредити та аванси клієнтам	17,507,602	5,928,772	1,422,401	3,124	-	24,861,899
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9,361,058	-	-	-	-	9,361,058
Інвестиції за амортизованою собівартістю	29,407,835	4,591,406	-	-	-	33,999,241
Інші фінансові активи	112,832	1,016	826	-	-	114,674
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	66,652,373	20,196,695	13,296,136	436,354	74,478	100,656,036
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	15,041	170	-	-	-	15,211
Кошти клієнтів	47,640,116	22,566,799	10,840,783	737,413	69,975	81,855,086
Інші залучені кошти	53	-	-	-	-	53
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	90,415	289,325	-	-	-	379,740
Інші фінансові зобов'язання	685,814	44,368	47,734	4,345	-	782,261
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	48,431,439	22,900,662	10,888,517	741,758	69,975	83,032,351
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	18,220,934	(2,703,967)	2,407,619	(305,404)	4,503	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	(800,000)	-	(5,014,299)	-	-	(5,814,299)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	-	4,991,920	799,621	-	-	5,791,541
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	(800,000)	4,991,920	(4,214,678)	-	-	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	17,420,934	2,287,953	(1,807,059)	(305,404)	4,503	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2022 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,453,586	171,072	112,275	12,327	-	4,749,260
Кредити та аванси банкам	246,365	3,758,598	16,867,904	777,884	69,841	21,720,592
Кредити та аванси клієнтам	20,323,349	7,897,423	1,667,238	4,890	-	29,892,900
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1,014,654	1,591,940	-	-	-	2,606,594
Інвестиції за амортизованою собівартістю	28,466,717	1,779,278	-	-	-	30,245,995
Інші фінансові активи	314,092	13,808	2,526	-	-	330,426
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	54,818,763	15,212,119	18,649,943	795,101	69,841	89,545,767
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	68	163	-	-	-	231
Кошти клієнтів	41,378,697	23,913,229	11,587,006	793,619	63,909	77,736,460
Інші залучені кошти	159	-	-	-	-	159
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	113,009	329,422	-	-	-	442,431
Інші фінансові зобов'язання	480,864	91,590	48,098	7,497	-	628,049
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	41,972,797	24,334,404	11,635,104	801,116	63,909	78,807,330
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	12,845,966	(9,122,285)	7,014,839	(6,015)	5,932	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	(1,756,909)	-	(8,783,451)	-	-	(10,540,360)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	-	10,534,373	-	-	-	10,534,373
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	(1,756,909)	10,534,373	(8,783,451)	-	-	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	11,089,057	1,412,088	(1,768,612)	(6,015)	5,932	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до окремої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року
(у тисячах українських гривень)

24. Політика управління ризиками (продовження)

Чутливість до валютного ризику. У наведеній нижче таблиці представлено аналіз чутливості фінансового результату та капіталу Банку до 10% (на 31 грудня 2022 року: 10%) збільшення і зменшення офіційного курсу гривні до долара США та євро. 10% (на 31 грудня 2022 року: 10%) – це рівень чутливості, який використовується Банком при складанні звітів про валютний ризик для провідного управлінського персоналу Банку і який являє собою оцінку керівництвом Банку можливої зміни валютних курсів. В аналіз чутливості включені тільки суми в іноземній валюті, наявні на кінець періоду, при конвертації яких на кінець періоду використовуються курси, змінені на 10% (на 31 грудня 2022 року: 10%) по відношенню до діючих.

	31 грудня 2023 року		31 грудня 2022 року	
	Гривня/долар	Гривня/долар	Гривня/долар	Гривня/долар
	США	США	США	США
	+10	-10	+10	-10
Вплив на прибуток або збиток та капітал	114,398	(114,398)	115,791	(115,791)

	31 грудня 2023 року		31 грудня 2022 року	
	Гривня/євро	Гривня/євро	Гривня/євро	Гривня/євро
	+10	-10	+10	-10
Вплив на прибуток або збиток та капітал	(90,353)	90,353	(145,026)	145,026

Обмеження щодо аналізу чутливості. У наведених вище таблицях відображений вплив змін, які ґрунтуються на основному припущенні, у той час як інші припущення залишаються незмінними. У дійсності існує зв'язок між припущеннями та іншими факторами. Також необхідно зауважити, що чутливість має нелінійний характер, тому не повинна проводитися інтерполяція або екстраполяція отриманих результатів.

Аналіз чутливості не враховує, що Банк здійснює управління своїми активами та зобов'язаннями. Окрім того, фінансове положення Банку може змінюватись в залежності від фактичних змін, які відбуваються на ринку. Наприклад, стратегія Банку щодо управління фінансовими ризиками спрямована на управління ризиком, який виникає у результаті ринкових коливань. У випадку різких негативних коливань цін на ринку цінних паперів керівництво може звертатися до таких методів як продаж інвестицій, зміна складу інвестиційного портфеля, а також інших методів хеджування. Відповідно, зміна припущень може не мати впливу на зобов'язання, але може суттєво вплинути на активи, які обліковуються в окремому звіті про фінансовий стан за ринковою ціною. У цій ситуації різні методи оцінки активів і зобов'язань можуть призвести до значних коливань величини капіталу.

Інші обмеження у наведеному вище аналізі чутливості включають використання гіпотетичних змін на ринку з метою розкриття потенційного ризику, які являють собою лише прогноз Банку щодо майбутніх змін на ринку, які неможливо передбачити з якою-небудь мірою впевненості. Також обмеженням є припущення, що всі процентні ставки змінюються ідентичним чином.